Irina-Roxana Georgescu (coordonator)
Teodora Dăncilă • Iulian Negură • Cristina Pretorian • Bianca Stanciu

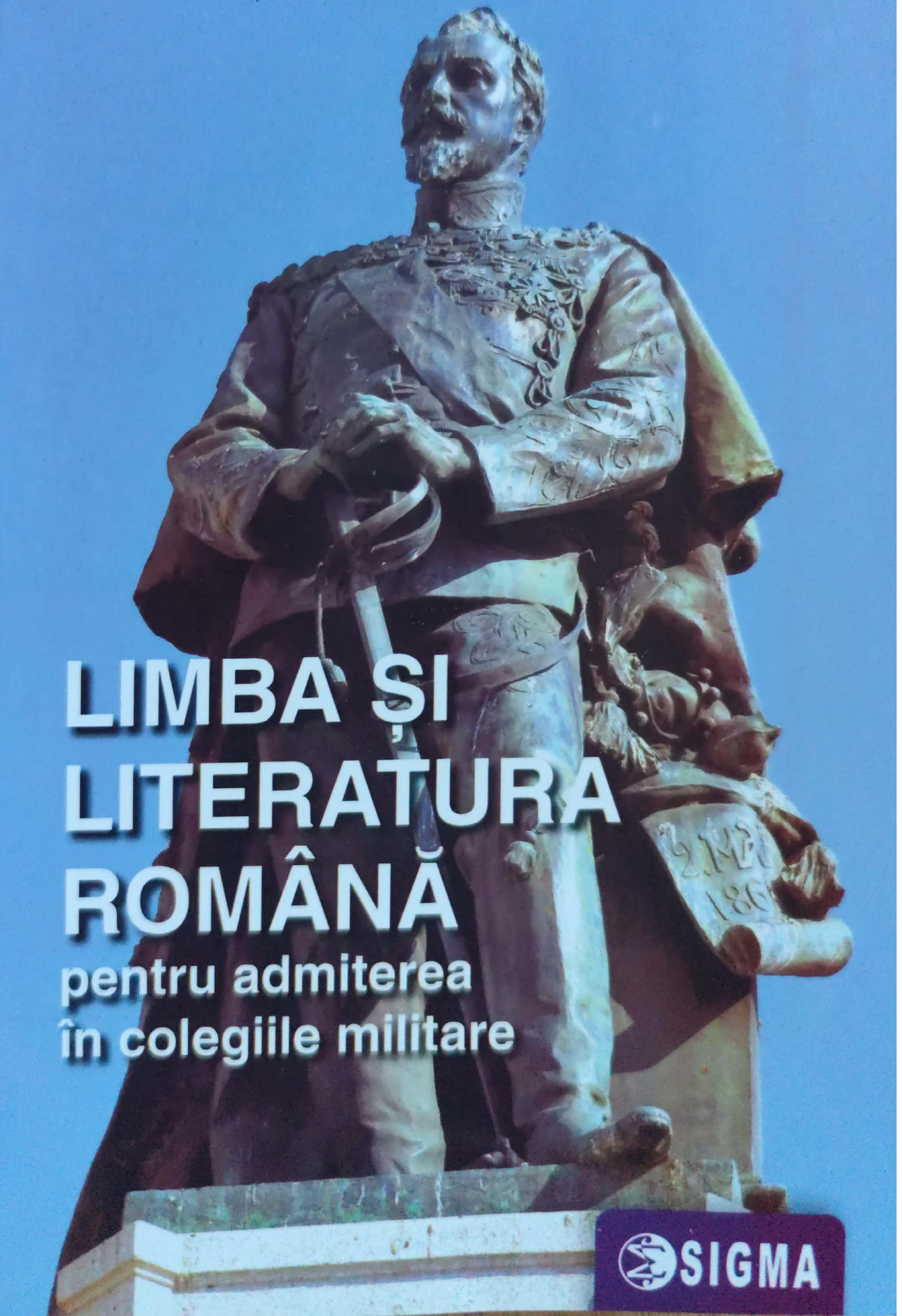

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

pentru admiterea în colegiile militare

SIGMA

Irina-Roxana Georgescu
(coordonator)

Teodora Dăncilă Iulian Negură Cristina Pretorian Bianca Stanciu

Scanned with OKEN Scanner

Limba şi literatura română pentru admiterea în colegiile militare

București, 2021

SIGMA

Redactor: Nicoleta Puiu
Tehnoredactare: Daniela Manolescu
Coperta: Daniela Manolescu
Statuia lui Alexandru Ioan Cuza din Iaşi, România
Sursa: www.flickr.com

© 2021 SIGMA
Toate drepturile asupra prezentei ediţii aparţin Editurii SIGMA. Nicio parte a acestei lucrări nu poate fi reprodusă fără acordul scris al Editurii SIGMA.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Limba şi literatura română pentru admiterea în colegiile militare /
Irina-Roxana Georgescu (coord.), Teodora Dăncilă, Iulian Negură, ... -
Bucureşti : Sigma, 2021
ISBN 978-606-727-419-6

I. Georgescu, Irina-Roxana
II. Dăncilă, Teodora
III. Negură, Iulian

811.135.1
821.135.1.09

ISBN: 978-606-727-419-6

Editura SIGMA

Sediul central:
Str. G-ral Berthelot, nr. 38, sector 1, Bucureşti.
Cod: 010169
Tel.: 021.315.39.70; 0746.238.667
E-mail: office@librariesigma.ro
Web: www.editurasigma.ro

Distribuţie:
Str. Nicolae Cartojan, nr. 11, Bucureşti
Tel.: 021.243.40.14; 021.243.40.52; 0758.044.828
E-mail: comenzi@librariesigma.ro

Scanned with OKEN Scanner

Cuvânt înainte

Autorii vin în întâmpinarea celor interesaţi de admiterea în colegiile militare din ţară cu un auxiliar didactic menit să contribuie la pregătirea specifică a candidaţilor, la nivel de performanţă, cu respectarea tuturor prevederilor metodologice în vigoare şi a structurii admiterii la liceu. Totodată, cele 20 de teste propuse sunt prefaţate de o diversitate de exerciţii de antrenament, în conformitate cu noua programă de gimnaziu, de la elemente de construcţie a comunicării la ortoepie şi ortografie, vocabular şi variaţie stilistică.

De asemenea, ca o noutate, autorii vă propun exerciţii care se raportează la strategii de comprehensiune şi de interpretare a unui text la prima vedere, plecând de la diverse structuri textuale.

Acest demers vine în sprijinul tuturor absolvenţilor aflaţi în pragul evaluării naţionale, ca modalitate de pregătire şi reactualizare a cunoştinţelor.

Mult succes!

Scanned with OKEN Scanner

Despre autori

Irina-Roxana Georgescu este profesor de limba și literatura română la Colegiul Național „Sf. Sava" din București. Din octombrie 2014, ține seminare la Facultatea de Litere, Universitatea din București. A contribuit la numeroase proiecte de cercetare în perioada colaborării la Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu" (2010–2012), de la *Enciclopedia literaturii române vechi* (coordonator: acad. m. c. Gh Chivu) – volum distins de Academia Română cu premiul „Timotei Cipariu" (2020) – la *Cronologia vieții literare românești. 1990–2000* (coordonator: cercetător științific Andrei Gligor). Este cercetător acreditat al Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității din 2010. Din 2016, este doctor în filologie, cercetarea sa vizând influența criticii occidentale asupra criticii românești în perioada 1960–1980 (coord. prof. univ. dr. Mircea Martin). A coordonat volumul *Prof de română. Extraliteratură* (Editura Casa de pariuri literare, București, 2019) și diverse cărți cu conținut didactic pentru admiterea în colegiile militare.

Teodora Dăncilă a absolvit Facultatea de Istorie și Filologie din cadrul Universității „9 Decembrie 1918" din Alba Iulia și masterul „Management educațional". Predă limba și literatura română la Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul" Alba Iulia din 2001. Este membră a colectivului de elaborare a *Microdicționarului etimologic explicativ (cuvinte, expresii, sintagme) pe înțelesul tuturor* (2013) și a diverse cărți cu specific didactic.

Iulian Negură este profesor de limba și literatura română la Colegiul Național Militar „Ștefan cel Mare" Câmpulung Moldovenesc. În 2012, a absolvit cursurile Facultății de Litere și Științe ale Comunicării din cadrul Universității „Ștefan cel Mare" din Suceava, specializarea limba și literatura română – limba și literatura franceză, iar în anul 2014 a absolvit programul de masterat „Literatura română în context european", în cadrul aceleiași universități. A contribuit la elaborarea mai multor cărți cu specific didactic.

Scanned with OKEN Scanner

Cristina Pretorian a absolvit Facultatea de Litere – Universitatea din Craiova (1999), apoi studii aprofundate de limbă română contemporană (2004) și masteratul în structura și dinamica limbii contemporane (2009). În prezent, urmează cursurile Școlii Doctorale „Alexandru Piru" de la Universitatea din Craiova. Predă limba și literatura română la Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu" din Craiova, fiind autoare a numeroase cărți cu specific didactic.

Bianca Stanciu a absolvit facultatea de Litere în cadrul Universității „Transilvania" din Brașov (1996). Predă limba și literatura română la Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir" din Breaza de peste 23 de ani, iar în calitate de realizator și propunător de itemi pentru concursul de admitere în colegiile militare are o activitate neîntreruptă din 2001. Este autoare a numeroase cărți cu specific didactic pentru admiterea în colegiile militare.

Alte cărți apărute la Editura Sigma semnate de aceiași autori:

Ghid pentru admitere în colegiile naționale militare

Limba și literatura română pentru admiterea în colegiile naționale militare

Scanned with OKEN Scanner

CUPRINS

Cuvânt înainte 3

Despre autori 4

Cuprins 6

Programa pentru evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a la disciplina limba și literatura română aprobată prin OMEC nr. 4115/10.04.2020 8

Programa pentru evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a la disciplina *Limba și literatura română* (valabilă pentru examenul din 2021) aprobată prin OMEC nr. 3237/05.02.2021 14

Exerciții de antrenament 22

I. *LECTURĂ: cuvinte-cheie, idee principală, idee secundară, temă; tipare textuale de structurare a ideilor, tipuri de texte, strategii de comprehensiune, strategii de interpretare* 22

II. *ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII: ortoepie și ortografie, vocabular, variație stilistică* 34

III. *LECTURĂ: înțelegere de text: figuri de stil, imagini artistice, elemente de versificație* 49

IV. *MORFOLOGIE* 59

V. *SINTAXĂ: sintaxa propoziției (subiect, predicat, atribut, complement); sintaxa frazei (ATR, CI, CD, circumstanțiale – mod, timp, loc, cauză, scop)* 68

Exerciții de antrenament – rezolvări parțiale 81

Testul 1 82

Testul 2 85

Testul 3 88

Testul 4 91

Scanned with OKEN Scanner

Testul 5 95
Testul 6 98
Testul 7 102
Testul 8 105
Testul 9 108
Testul 10 111
Testul 11 115
Testul 12 119
Testul 13 122
Testul 14 125
Testul 15 128
Testul 16 132
Testul 17 135
Testul 18 138
Testul 19 142
Testul 20 146
Rezolvări pentru testele 1-20 150
Prezentarea colegiilor naționale militare 151

Scanned with OKEN Scanner

PROGRAMA
pentru
EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a
LA DISCIPLINA
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
APROBATĂ PRIN OMEC nr. 4115/10.04.2020

Prezenta programă este realizată în conformitate cu prevederile din *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasele a V-a – a VIII-a*, aprobată prin OMEN nr. 3393/28.02.2017. Variantele de subiecte pentru *Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a* din anul școlar 2020-2021 evaluează competențele și conținuturile din prezenta programă, iar baremele de evaluare și de notare prevăd acordarea punctajelor pentru orice modalitate corectă de rezolvare a cerințelor.

Etapele intermediare ale formării competențelor specifice pe care le conține programa de evaluare și detalierea conținuturilor sunt prezentate în programa școlară în vigoare.

În evaluarea competențelor și a conținuturilor se vor urmări permanent aspectele normative ortoepice, ortografice, morfologice și de punctuație, utilizându-se constant *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române (DOOM 2)*, *Dicționarul explicativ al limbii române* și alte tipuri de dicționare și îndreptare.

Competențe generale și competențe specifice

1. Receptarea textului scris de diverse tipuri

1.1. Identificarea informațiilor importante, a temei, a ideilor principale/ secundare din texte literare și nonliterare, continue, discontinue și multimodale

1.2. Corelarea informațiilor explicite și implicite din texte literare și nonliterare, continue, discontinue și multimodale

1.3. Recunoașterea modurilor în care sunt organizate informațiile în texte literare și nonliterare, continue, discontinue și multimodale

1.4. Prezentarea unor răspunsuri personale, critice sau creative pe marginea unor texte diverse

Scanned with OKEN Scanner

1.5. Compararea diferitelor puncte de vedere exprimate pe marginea unor texte diverse

1.6. Compararea a cel puţin două texte sub aspectul temei, al ideilor şi al structurii

1.7. Evaluarea informaţiilor şi a intenţiilor de comunicare din texte literare, nonliterare, continue, discontinue şi multimodale

1.8. Argumentarea punctelor de vedere pe marginea a două sau mai multe texte de diverse tipuri, având în vedere posibilitatea unor interpretări multiple

2. *Redactarea textului scris de diverse tipuri*

2.1. Redactarea unui rezumat sau a unui text, simplu sau complex, având în vedere etapele procesului de scriere şi structurile specifice, pentru a comunica idei şi informaţii sau pentru a relata experienţe trăite sau imaginate

2.2. Redactarea unui text complex, în care să îşi exprime puncte de vedere argumentate, pe diverse teme sau cu referire la diverse texte citite

2.3. Adecvarea textului scris la situaţia şi scopul de comunicare

2.4. Analizarea constantă a propriului scris/a unor texte diverse din punctul de vedere al corectitudinii, al lizibilităţii, al coerenţei şi al clarităţii

2.5. Aplicarea constantă a normelor privind etica redactării pentru crearea unor texte originale

3. *Utilizarea corectă, adecvată şi eficientă a limbii în procesul comunicării orale şi scrise*

3.1. Folosirea achiziţiilor privind structuri morfosintactice complexe ale limbii române literare, pentru înţelegere corectă şi exprimare nuanţată a intenţiilor comunicative

3.2. Aplicarea achiziţiilor lingvistice pentru înţelegerea şi producerea unor texte diverse

3.3. Aplicarea conştientă a regulilor şi a convenţiilor ortografice şi ortoepice pentru o comunicare corectă

3.4. Valorificarea relaţiei dintre normă, abatere şi uz în adecvarea strategiilor individuale de comunicare

3.5. Raportarea conştientă la normă în exprimarea intenţiei de comunicare, din perspectivă morfosintactică, fonetică şi lexicală

3.6. Redactarea unor texte, valorificând gândirea logică şi analogică (analiză, sinteză, generalizare şi abstractizare) prin utilizarea deprinderilor de comunicare corectă în limba română literară

Scanned with OKEN Scanner

4. *Exprimarea identității lingvistice și culturale proprii în context național și internațional*

4.1. Identificarea unor valori culturale promovate în textele autorilor români din diferite perioade istorice

4.2. Asocierea unor experiențe proprii de viață și de lectură cu acelea provenind din alte culturi

4.3. Compararea unor elemente comune identificate în cultura proprie și în cultura altor popoare sau a unor tradiții românești cu tradiții din alte culturi

4.4. Argumentarea unui punct de vedere privitor la valori culturale sau la elemente specifice ale culturii naționale și ale culturii altor popoare

Conținuturi

Teme generale

– Eu și universul meu familiar; Eu și lumea din jurul meu; Orizonturile lumii și ale cunoașterii; Reflecții asupra lumii.

Lectură

– Cuvinte-cheie, idee principală, idee secundară, temă; planul simplu de idei; planul dezvoltat de idei;

– Tipare textuale de structurare a ideilor: textul narativ (narativul literar – în proză, în versuri: timp, spațiu; instanțele comunicării narative: autor, narator, personaje, mijloace de caracterizare; narațiunea la persoana a III-a și la persoana I; acțiune, momentele subiectului/etapele acțiunii; narativul nonliterar: acțiune, participanți, timp, spațiu; narativul în texte multimodale – text și imagine, banda desenată); textul descriptiv (descriptivul literar – în proză, în versuri; descriptivul nonliterar); textul dialogat (în textul literar și în textul nonliterar); textul explicativ; textul argumentativ; texte care combină diverse structuri textuale (explicativ, narativ, descriptiv, dialogat, argumentativ)

– Tipuri de texte: textul epic, textul liric, textul dramatic (autor, personaj dramatic; rolul indicațiilor scenice; rolul dialogului);

– Versificație: rima, strofa, măsura versurilor;

– Strategii de comprehensiune: inferențe simple (relații cauză-efect, problemă-soluție etc.); predicții; împărtășirea impresiilor de lectură; integrarea informațiilor textului în propriul univers cognitiv și afectiv; reflecții asupra limbajului și a structurii textelor de tip epic, liric, dramatic; compararea a două sau mai multe texte sub aspectul conținutului și al structurii;

Scanned with OKEN Scanner

– Strategii de interpretare: răspuns afectiv; mesajul/mesajele textului; interpretarea limbajului figurat (personificarea, comparaţia, epitetul, enumeraţia, repetiţia, metafora, antiteza); interpretări multiple; argumentarea punctelor de vedere pe marginea textelor citite.

Redactare

– Etapele scrierii: generarea ideilor, planificare, scriere; rescrierea textului pentru a-i da coerenţă şi claritate, pentru a nuanţa ideile; corectarea greşelilor; prezentarea textului: scrisul de mână, aşezarea în pagină; părţile textului: introducere, cuprins, încheiere; paragrafe; organizarea unui text în funcţie de situaţia de comunicare; adecvarea la temă; etica redactării;

– Planul simplu de idei; planul dezvoltat de idei; rezumatul; transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă;

– Tipare textuale de structurare a ideilor: narativ, descriptiv, dialogat, explicativ, exemplificare; argumentativ; comparaţie, analogie, pro-contra; integrarea părţilor etc.;

– Alte tipuri de texte: scrisoarea, e-mailul, jurnalul etc.;

– Comentarea unor pasaje din textele citite, descrierea unei emoţii (bucurie, uimire, frică); caracterizarea personajului;

– Stil: proprietatea termenilor, puritate şi adecvare situaţională, originalitate, naturaleţe, varietate, concizie, corectitudine gramaticală, respectarea normelor ortografice şi de punctuaţie, modalităţi de exprimare a preferinţelor şi a opiniilor.

Elemente de construcţie a comunicării

Gramatică

– Enunţul: enunţuri asertive, interogative, exclamative, imperative; propoziţia simplă, propoziţia dezvoltată; propoziţia afirmativă, propoziţia negativă; fraza: coordonarea prin juxtapunere şi prin joncţiune; conjuncţii coordonatoare; subordonarea prin conjuncţii subordonatoare, prin pronume *şi* adverbe relative, norme de punctuaţie; construcţii sintactice: construcţii active/construcţii

Scanned with OKEN Scanner

pasive cu verbul *a fi*; construcţii impersonale; construcţii cu pronume reflexive; construcţii incidente; realizări propoziţionale ale unor funcţii sintactice: atributiva, completiva directă, completiva indirectă *şi* completiva prepoziţională; norme de punctuaţie.

– Predicatul verbal, predicatul nominal; numele predicativ; acordul numelui predicativ; subiectul exprimat (simplu şi multiplu); subiectul neexprimat (inclus, subînţeles); acordul predicatului cu subiectul; atributul (realizări prin adjectiv, substantiv, pronume, adverb); apoziţia; complementul: complementul direct, complementul indirect şi complementul prepoziţional; circumstanţialul de mod, circumstanţialul de timp, circumstanţialul de loc, circumstanţialul de cauză, circumstanţialul de scop; topica în propoziţie; norme de punctuaţie (virgula);

– Verbul (flexiunea verbului în raport cu numărul, persoana, modul şi timpul): moduri verbale (indicativ, imperativ, conjunctiv, condiţional-optativ) şi timpurile lor; timpuri simple şi compuse; verbe auxiliare (*a fi, a avea, a vrea*); verbe copulative (*a fi, a deveni, a ajunge, a ieşi, a se face, a părea, a rămâne, a însemna*); verbe predicative; forme verbale nepersonale: infinitivul, gerunziul, participiul, supinul; utilizări sintactice ale formelor verbale nepersonale; posibilităţi combinatorii ale verbului;

– Prepoziţia;

– Substantivul: genul, numărul, cazul; tipuri de substantive: comun, propriu; substantive colective, substantive defective; articolul hotărât, articolul nehotărât, articolul genitival; punctuaţia vocativului; posibilităţi combinatorii ale substantivului;

– Pronumele; tipuri de pronume: pronumele personal, personal de politeţe (flexiunea pronumelui personal în raport cu persoana, numărul, genul; flexiunea cazuală); pronumele reflexiv (diferenţa dintre pronumele reflexiv şi pronumele personal); anticiparea şi reluarea prin clitice pronominale (forme neaccentuate ale pronumelor) în cazul unor complemente; posibilităţi combinatorii ale pronumelor; pronumele posesiv şi adjectivul pronominal posesiv; pronumele demonstrativ şi adjectivul pronominal demonstrativ; folosirea corectă a pronumelor şi a adjectivelor pronominale: interogativ, relativ, nehotărât, negativ; negaţia în propoziţie; posibilităţi combinatorii ale pronumelor şi ale adjectivelor pronominale; aspecte ortografice;

– Adjectivul; gradele de comparaţie; articolul demonstrativ; acordul adjectivului cu substantivul; topica adjectivului; adjectivul participial; posibilităţi combinatorii ale adjectivului;

– Adverbul; tipuri de adverbe (de mod, de timp, de loc);

– Numeralul; aspecte normative;

– Interjecţia. Onomatopeele. Interjecţia predicativă.

Scanned with OKEN Scanner

Ortoepie şi ortografie: alfabetul limbii române; ordonarea cuvintelor după criteriul alfabetic; articolul de dicţionar; tipuri de sunete: vocală, consoană, semivocală, corespondenţa sunet-literă; diftong, triftong, hiat; silaba, despărţirea în silabe (principiul fonetic); accentul, utilizarea corectă a accentului, variante accentuale admise/neadmise de normă.

Vocabular

– Cuvântul, unitate de bază a vocabularului: formă şi sens (sensul de bază şi sensul secundar; sensul propriu, sensul figurat); rolul contextului în crearea sensului; categorii semantice: sinonime, antonime, omonime, cuvinte polisemantice; câmpul lexical;

– Mijloace interne de îmbogăţire a vocabularului: derivarea, compunerea, conversiunea; cuvânt de bază şi cuvânt derivat; familia lexicală;

– Îmbinări libere de cuvinte, locuţiuni, cuvinte compuse;

– Confuzii paronimice; pleonasmul.

Variaţie stilistică: limba standard; normă şi abatere; limba vorbită şi limba scrisă (selecţia lexicală, construcţia frazei); limbaj popular; variaţie regională a limbii; termeni ştiinţifici; valori stilistice ale diminutivelor; organizarea coerentă a textului: succesiunea ideilor, folosirea corectă a timpurilor verbale şi a anaforelor.

Elemente de interculturalitate

– Identitate personală – identitate naţională – diversitate culturală şi lingvistică;

– Elemente de mitologie românească; modele comportamentale în textele literaturii universale;

– Valori ale culturii populare în spaţiul românesc; valori culturale româneşti.

Notă: Conţinuturile vor fi abordate din perspectiva competenţelor specifice.

Scanned with OKEN Scanner

PROGRAMA
pentru
EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a LA DISCIPLINA *LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ*
(VALABILĂ PENTRU EXAMENUL DIN 2021)
APROBATĂ PRIN OMEC nr. 3237/05.02.2021

Prezenta programă este realizată în conformitate cu prevederile din *Programa şcolară pentru disciplina Limba şi literatura română, clasele a V-a – a VIII-a*, aprobată prin OMEN nr. 3393/28.02.2017.

Limba şi literatura română are statut de disciplină obligatorie în cadrul *Evaluării naţionale pentru absolvenţii clasei a VIII-a.*

Subiectele de limba şi literatura română de la *Evaluarea naţională pentru absolvenţii clasei a VIII-a* evaluează competenţele de receptare a mesajului scris de diverse tipuri, în scopuri diverse, de exprimare scrisă şi de utilizare corectă, adecvată şi eficientă a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse, precum şi exprimarea identităţii lingvistice şi culturale proprii în context naţional şi internaţional.

Etapele intermediare ale formării competenţelor specifice pe care le conţine programa de evaluare şi detalierea conţinuturilor sunt prezentate în programa şcolară în vigoare.

Structura subiectului are în vedere o nouă viziune, care valorifică procesele cognitive evaluate prin testările PIRLS şi PISA, vizează modelul dezvoltării personale în receptarea textului literar şi caracterul funcţional al componentei lingvistice, în conformitate cu profilul de formare a absolventului de gimnaziu şi cu programa şcolară sus-menţionată.

În evaluarea competenţelor şi a conţinuturilor se vor urmări permanent aspectele normative ortoepice, ortografice, morfologice şi de punctuaţie, utilizându-se constant *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române (DOOM 2), Dicţionarul explicativ al limbii române* şi alte tipuri de dicţionare şi îndreptare.

Scanned with OKEN Scanner

Competenţe generale şi competenţe specifice

1. Receptarea textului scris de diverse tipuri

1.1. Identificarea informaţiilor importante, a temei, a ideilor principale/ secundare din texte literare şi nonliterare, continue, discontinue şi multimodale

1.2. Corelarea informaţiilor explicite şi implicite din texte literare şi nonliterare, continue, discontinue şi multimodale

1.3. Recunoaşterea modurilor în care sunt organizate informaţiile în texte literare şi nonliterare, continue, discontinue şi multimodale

1.4. Prezentarea unor răspunsuri personale, critice sau creative pe marginea unor texte diverse

1.5. Compararea diferitelor puncte de vedere exprimate pe marginea unor texte diverse

1.6. Compararea a cel puţin două texte sub aspectul temei, al ideilor şi al structurii

1.7. Evaluarea informaţiilor şi a intenţiilor de comunicare din texte literare, nonliterare, continue, discontinue şi multimodale

1.8. Argumentarea punctelor de vedere pe marginea a două sau mai multe texte de diverse tipuri, având în vedere posibilitatea unor interpretări multiple

2. Redactarea textului scris de diverse tipuri

2.1. Redactarea unui rezumat sau a unui text, simplu sau complex, având în vedere etapele procesului de scriere şi structurile specifice, pentru a comunica idei şi informaţii sau pentru a relata experienţe trăite sau imaginate

2.2. Redactarea unui text complex, în care să îşi exprime puncte de vedere argumentate, pe diverse teme sau cu referire la diverse texte citite

2.3. Adecvarea textului scris la situaţia şi scopul de comunicare

2.4. Analizarea constantă a propriului scris/a unor texte diverse din punctul de vedere al corectitudinii, al lizibilităţii, al coerenţei şi al clarităţii

2.5. Aplicarea constantă a normelor privind etica redactării pentru crearea unor texte originale

3. Utilizarea corectă, adecvată şi eficientă a limbii în procesul comunicării orale şi scrise

3.1 Analizarea elementelor de dinamică a limbii, prin utilizarea achiziţiilor de sintaxă, morfologie, fonetică, lexic şi semantică prin raportare la limbile moderne

3.2. Folosirea achiziţiilor privind structuri morfosintactice complexe ale limbii române literare, pentru înţelegere corectă şi exprimare nuanţată a intenţiilor comunicative

Scanned with OKEN Scanner

3.3. Aplicarea achiziţiilor lingvistice pentru înţelegerea şi producerea unor texte diverse

3.4. Aplicarea conştientă a regulilor şi a convenţiilor ortografice şi ortoepice pentru o comunicare corectă

3.5. Valorificarea relaţiei dintre normă, abatere şi uz în adecvarea strategiilor individuale de comunicare

3.6. Raportarea conştientă la normă în exprimarea intenţiei de comunicare, din perspectivă morfosintactică, fonetică şi lexicală

3.7. Redactarea unor texte, valorificând gândirea logică şi analogică (analiză, sinteză, generalizare şi abstractizare) prin utilizarea deprinderilor de comunicare corectă în limba română literară

4. Exprimarea identităţii lingvistice şi culturale proprii în context naţional şi internaţional

4.1. Identificarea unor valori culturale promovate în textele autorilor români din diferite perioade istorice

4.2. Asocierea unor experienţe proprii de viaţă şi de lectură cu acelea provenind din alte culturi

4.3. Compararea unor elemente comune identificate în cultura proprie şi în cultura altor popoare sau a unor tradiţii româneşti cu tradiţii din alte culturi

4.4. Argumentarea unui punct de vedere privitor la valori culturale sau la elemente specifice ale culturii naţionale şi ale culturii altor popoare

Conţinuturi

Teme generale

- Eu şi universul meu familiar
- Eu şi lumea din jurul meu
- Orizonturile lumii şi ale cunoaşterii
- Reflecţii asupra lumii

Lectură

- Cuvinte-cheie, idee principală, idee secundară, temă;
- Planul simplu de idei; planul dezvoltat de idei;
- Tipare textuale de structurare a ideilor: narativ, descriptiv, dialogat, explicativ, argumentativ

Scanned with OKEN Scanner

- Textul narativ:
  - Narativul literar – în proză, în versuri: timp, spaţiu; instanţele comunicării narative: autor, narator, personaje, mijloace de caracterizare; naraţiunea la persoana a III-a şi la persoana I; acţiune, momentele subiectului/etapele acţiunii.
  - Narativul nonliterar. Acţiune, participanţi, timp, spaţiu
  - Narativul în texte multimodale (text şi imagine – banda desenată)
- Textul descriptiv: literar – în proză, în versuri; nonliterar
- Versificaţie: rima, strofa, măsura versurilor, ritmul (intuitiv)
- Textul dialogat: dialogul în textul literar; dialogul în textul scris şi în spectacol; dialogul în textul nonliterar (interviul)
- Textul explicativ
- Textul argumentativ

– Tipuri de texte: textul epic, textul liric (exprimarea emoţiilor şi a sentimentelor), textul dramatic şi arta spectacolului (autor, personaj dramatic; rolul indicaţiilor scenice; rolul dialogului; actori, decor, costume, lumini, muzică)
– Texte care combină diverse structuri textuale (explicativ, narativ, descriptiv, dialogat, argumentativ)
– **Strategii de comprehensiune:** inferenţe simple (relaţii cauză-efect, problemă-soluţie etc.); predicţii; **împărtăşirea impresiilor de lectură;** reprezentări mentale, integrarea informaţiilor textului în propriul univers cognitiv şi afectiv; reflecţii asupra limbajului şi a structurii textelor de tip epic, liric, dramatic; compararea a două sau mai multe texte sub aspectul conţinutului şi al structurii
– **Strategii de interpretare: răspuns afectiv;** mesajul/mesajele textului; interpretarea limbajului figurat (personificarea, comparaţia, epitetul, enumeraţia, repetiţia, metafora, aliteraţia, hiperbola, antiteza); interpretări multiple; argumentarea punctelor de vedere pe marginea textelor citite; dezbateri pe marginea textelor citite

Redactare

– Etapele scrierii: generarea ideilor, planificare, scriere; rescrierea textului pentru a-i da coerenţă şi claritate, pentru a nuanţa ideile; corectarea greşelilor
– Prezentarea textului: scrisul de mână, aşezarea în pagină
– Părţile textului: introducere, cuprins, încheiere; paragrafe
– Planul simplu de idei. Planul dezvoltat de idei. Rezumatul
– Transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă;

Scanned with OKEN Scanner

- Tipare textuale de structurare a ideilor: narativ, descriptiv, narativ-descriptiv (prezentarea unui proces ca succesiune de etape), dialogat; explicativ, definiţie, clasificare, exemplificare; argumentativ (ordinea argumentelor în textul argumentativ); comparaţie, analogie, pro-contra; „întrebările jurnalistului" (cine? ce? când? unde? de ce?); integrarea părţilor.
- Prezentarea textului: organizarea unui text în funcţie de situaţia de comunicare
- Adecvarea la temă
- Comentarea unor pasaje din textele citite, descrierea unei emoţii (bucurie, uimire, frică); caracterizarea personajului
- Modalităţi de exprimare a preferinţelor şi a opiniilor
- Etica redactării: originalitate
- Stil: proprietatea termenilor, puritate şi adecvare situaţională, originalitate, naturaleţe, eufonie, varietate, originalitate, concizie, corectitudine gramaticală, respectarea normelor ortografice şi de punctuaţie

Elemente de construcţie a comunicării

- **Gramatică**
  - Enunţul. Enunţuri asertive, interogative, exclamative, imperative. Enunţuri eliptice. Norme de punctuaţie
  - Propoziţia simplă. Propoziţia dezvoltată
  - Propoziţia afirmativă. Propoziţia negativă
  - Fraza: coordonarea prin juxtapunere şi prin joncţiune. Conjuncţii coordonatoare. Subordonarea prin conjuncţii subordonatoare, prin pronume şi adverbe relative. Norme de punctuaţie (virgula, punctul şi virgula)
  - Construcţii sintactice: construcţii active/construcţii pasive cu verbul *a fi*; construcţii impersonale; construcţii cu pronume reflexive; construcţii incidente; construcţii concesive şi condiţionale
  - Predicatul verbal. Predicatul nominal. Numele predicativ. Acordul numelui predicativ
  - Subiectul exprimat (simplu şi multiplu). Subiectul neexprimat (inclus, subînţeles). Acordul predicatului cu subiectul
  - Atributul (realizări prin adjectiv, substantiv, pronume, numeral, adverb)
  - Apoziţia. Norme de punctuaţie
  - Complementul: complementul direct, complementul indirect în dativ şi complementul prepoziţional; circumstanţialul de mod, circumstanţialul de timp, circumstanţialul de loc, circumstanţialul de cauză, circumstanţialul de scop. Topica în propoziţie. Norme de punctuaţie (virgula)

Scanned with OKEN Scanner

- Realizări propoziționale ale unor funcții sintactice: atributiva, completiva directă, completiva indirectă și prepozițională, circumstanțiala de loc, de timp, de mod, cauzala, finala
- Verbul (flexiunea verbului în raport cu numărul, persoana, modul și timpul):
  - Moduri verbale (indicativul și imperativul, conjunctivul și condiționalul-optativ) și timpurile lor. Timpuri simple și compuse. Structura timpurilor compuse: verbe auxiliare (*a fi, a avea, a vrea*)
  - Verbe copulative (*a fi, a deveni, a ajunge, a ieși, a se face, a părea, a rămâne, a însemna*)
  - Forme verbale nepersonale. Utilizări sintactice ale formelor verbale nepersonale: infinitivul, gerunziul, participiul, supinul
  - Posibilități combinatorii ale verbului
- Prepoziția
- Substantivul: genul, numărul, cazul. Tipuri de substantive: comun, propriu; substantive colective, substantive defective. Articolul genitival. Punctuația vocativului. Corelarea funcției sintactice cu cazul morfologic. Posibilități combinatorii ale substantivului. Categoria determinării: articolul (hotărât, nehotărât). Posibilități combinatorii ale substantivului (substantiv + atribut)
- Pronumele. Tipuri de pronume: pronumele personal, personal de politețe (flexiunea pronumelui personal în raport cu persoana, numărul, genul; flexiunea cazuală). Pronumele reflexiv (diferența dintre pronumele reflexiv și pronumele personal). Posibilități combinatorii ale pronumelui. Anticiparea și reluarea prin clitice pronominale în cazul unor complemente. Aspecte ortografice. Pronumele posesiv și adjectivul pronominal posesiv. Pronumele demonstrativ și adjectivul pronominal demonstrativ. Folosirea corectă a pronumelor și a adjectivelor pronominale: interogativ, relativ și nehotărât, a adjectivului pronominal de întărire. Pronumele și adjectivul pronominal negativ și negația în propoziție. Posibilități combinatorii ale pronumelor și ale adjectivelor pronominale
- Adjectivul. Gradele de comparație. Articolul demonstrativ. Acordul adjectivului cu substantivul. Topica adjectivului. Adjectivul participial. Posibilități combinatorii ale adjectivului
- Adverbul. Tipuri de adverbe (de mod, de timp, de loc). Gradele de comparație
- Numeralul. Tipuri de numeral (cardinal, ordinal). Aspecte normative. Posibilități combinatorii ale numeralului
- Interjecția. Onomatopeele. Interjecția predicativă

Scanned with OKEN Scanner

– **Ortoepie şi ortografie**
  - Alfabetul limbii române. Ordonarea cuvintelor după criteriul alfabetic. Dicţionarul. Articolul de dicţionar
  - Tipuri de sunete: Vocală. Consoană. Semivocală. Corespondenţa sunet-literă. Structura fonologică a cuvintelor: diftong, triftong, hiat
  - Silaba. Despărţirea în silabe (principiul fonetic)
  - Accentul. Utilizarea corectă a accentului. Variante accentuale admise/ neadmise de normă
  - Scrierea şi pronunţia cuvintelor de origine străină, conţinând foneme nespecifice limbii române

– **Vocabular**
  - Cuvântul, unitate de bază a vocabularului: formă şi sens (sensul de bază şi sensul secundar; sensul propriu, sensul figurat). Rolul contextului în crearea sensului
  - Categorii semantice: sinonime, antonime, omonime, cuvinte polisemantice
  - Câmpul lexical
  - Mijloace de îmbogăţire a vocabularului:
    - interne: derivarea, compunerea, conversiunea; cuvânt de bază şi cuvânt derivat. Familia lexicală
    - externe: împrumuturi lexicale
  - Îmbinări libere de cuvinte, locuţiuni, cuvinte compuse
  - Confuzii paronimice. Pleonasmul

– **Variaţie stilistică**
  - Limba standard. Normă şi abatere. Limba vorbită şi limba scrisă (selecţia lexicală, construcţia frazei)
  - Istoria cuvintelor – variaţii ale formei şi ale sensului în timp
  - Limbaj popular. Variaţie regională a limbii. Variaţii de registru. Jargonul, argoul. Limbaj colocvial, limbaj cultivat (familiarizare). Termeni ştiinţifici
  - Valori stilistice ale diminutivelor
  - Organizarea coerentă a textului: succesiunea ideilor, folosirea corectă a timpurilor verbale şi a anaforelor

Elemente de interculturalitate

– Identitate personală – identitate naţională – diversitate culturală şi lingvistică
– Carte românească de învăţătură: de la prima carte tipărită la cartea digitală
– Elemente de mitologie românească

Scanned with OKEN Scanner

- Modele comportamentale în legende greco-romane, în textele literaturii universale
- Valori ale culturii populare în spaţiul românesc.
- Valori etice în legendele popoarelor
- Relaţii culturale constructive. Noi şi ceilalţi
- Valori culturale româneşti în lume
- Despre limba şi cultura ţărilor din vecinătatea României. Limba română în Europa; comunitatea lingvistică a vorbitorilor de limbă română de pretutindeni
- Contacte culturale

Textele-suport pot fi alese dintre următoarele texte literare (din literatura română şi universală) **şi nonliterare/ficţionale şi nonficţionale (text integral sau fragment)**, fără definirea conceptelor:

a) texte continue (alcătuite din enunţuri organizate în paragrafe): poezii lirice şi epice, proză clasică şi contemporană, romane, romane grafice, piese de teatru; jurnale, jurnale de călătorie, memorii, scrisori, texte autobiografice; articole de opinie, eseuri, maxime şi proverbe; instrucţiuni; e-mailuri, postări on-line; reportaje, ştiri; recenzii pe web ale unei cărţi/cronici de film; regulamente; articole de popularizare a ştiinţei, instrucţiuni pentru derularea unui experiment;

b) texte discontinue: tablă de materii/cuprins, liste, grafice, diagrame, tabele, calendare, articole din DEX; scheme; anunţuri, indexuri, glosare, cataloage;

c) texte multimodale: manualul, benzile desenate, texte din enciclopedii ilustrate, reclame.

Tipuri de texte posibile pentru sarcinile de redactare:

(a) scrisoarea, e-mailul, jurnalul

(b) texte narative persoana I/a III-a, marcând momentele subiectului şi circumstanţele: relatarea unor experienţe personale, naraţiuni ficţionale

(c) texte descriptive: portretul, autoportretul, descrierea unui loc, a unei fiinţe reale şi/sau imaginare, a unui obiect real/imaginar, a unui fenomen, a unei emoţii

(d) texte descriptive-narative: procese (de exemplu: un joc, un experiment ştiinţific simplu)

(e) texte explicative: definiţii, scheme

(f) interpretarea unor secvenţe din texte citite, caracterizări ale personajelor, text de opinie, text argumentativ, jurnalul de călătorie/de activităţi zilnice, cererea

(g) interviul

Scanned with OKEN Scanner

Exerciții de antrenament

I. LECTURĂ:

cuvinte-cheie, idee principală, idee secundară, temă; tipare textuale de structurare a ideilor, tipuri de texte, strategii de comprehensiune, strategii de interpretare

1. Citește cu atenție textul:

Tallantire își vârî pintenii în burta unui impetuos armăsar cu ochii de un albastru de porțelan și se apucă să facă o cavalcadă de patruzeci și cinci de mile cât îl despărțeau de fortul Ziar.

Capabil să parcurgă districtul cu ochii legați, el nu-și pierdu deloc timpul ca să caute scurtături.

El coborî drept de-a curmezișul acestui ținut cu pășuni bogate. [...] Solul prăfos stingea zgomotul copitelor calului său. Luna făcea să-i meargă în față umbra lui, spiriduș neobosit, și roua abundentă îl udă până la piele. Movile, mărăcini care biciuiau pântecul calului său, drumul nepavat cu macadam ori ramurile de tamarin îi șfichiuiau fruntea ca niște canini, câmpii fără sfârșit, coborâșuri, toate acoperite de buruieni și presărate cu vite somnolente, deșerturi de-a dreptul și coline noi, toate acestea defilau și armăsarul înainta cu greu în nisipul profund de pe malul Indusului.

Tallantire nu avu nici o idee distinctă până în momentul în care vârful bacului, balansându-se, nu atinse pământul pe celălalt mal și unde calul său sări brusc într-o parte. [...]

(Joseph Rudyard Kipling, *La bunul plac al vieții*)

Particularități ale textului de tip descriptiv sunt ilustrate în ambele secvențele transcrise în seria:

A. *Tallantire își vârî pintenii în burta unui impetuos armăsar; Solul prăfos stingea zgomotul copitelor calului său;*

B. *El coborî drept de-a curmezișul acestui ținut; impetuos armăsar cu ochii de un albastru de porțelan;*

C. *câmpii fără sfârșit, coborâșuri, toate acoperite de buruieni și presărate cu vite somnolente; umbra lui, spiriduș neobosit;*

D. *ramurile de tamarin îi șfichiuiau fruntea ca niște canini; vârful bacului, balansându-se, nu atinse pământul pe celălalt mal.*

Scanned with OKEN Scanner

Sugestii de rezolvare:

- lectura atentă a fragmentului;
- identificarea tipului de text: narativ şi descriptiv;
- recunoaşterea trăsăturilor textului descriptiv (morfologic/sintactic: abundenţa perechilor substantiv determinat-adjectiv/regent-atribut; verbul la imperfect sau prezent; stilistic: prezenţa imaginilor artistice şi a figurilor de stil – epitet, comparaţie, metaforă, enumeraţie etc.);
- sublinierea secvenţelor din naraţiune în care este inserată descrierea şi compararea propriei analize a textului, cu răspunsurile propuse;
- eliminarea dintre soluţiile date a celor care conţin elemente specifice narativului.

2. Citeşte cu atenţie textul:

Da, Mile zicea că are o carte. Spunea că are o carte de ciocolată. Zău că aşa spunea. Şi că fiecare pagină a acestei cărţi e un bilet spre o altă lume. Că lumea asta a noastră devine transparentă când foloseşti cartea şi că poţi păşi prin ea fără să o atingi. Că poţi trece prin uşi fără să le deschizi, că poţi zbura ori că poţi umbla pe sub pământ, că poţi să vezi lucruri pe care în mod normal nu ai cum să le întâlneşti. Şi că poţi să priveşti direct în sufletul oamenilor.

(Marian Coman, *Testamentul de ciocolată*)

Stări/emoţii/sentimente corect identificate ale emiţătorului din fragmentul dat sunt marcate corect în seria:

A. neîncrederea, entuziasmul, bucuria;
B. îndoiala, uimirea, revolta;
C. incertitudinea, ironia, indignarea;
D. siguranţa, uimirea, entuziasmul.

Sugestii de rezolvare:

- lectura şi înţelegerea fragmentului dat;
- sesizarea faptului că fragmentul reprezintă o trecere a vorbirii directe în vorbire indirectă (emiţătorul reproduce replica lui Mile în scopul de a îşi convinge interlocutorul că există cartea de ciocolată);
- sublinierea secvenţei de informaţie care permite identificarea stării emiţătorului: ***Zău că*** *aşa spunea* şi deducţia că emiţătorul este convins de adevărul existenţei cărţii, deci că este sigur că Mile spune adevărul;
- eliminarea dintre soluţiile date a celor care conţin informaţie ce contrazice deducţia anterioară;

Scanned with OKEN Scanner

3. Cuvinte/grupuri de cuvinte din text, ilustrative pentru tema fragmentului următor, se regăsesc în seria:

Da, ce comic ar fi dacă visele, atingându-se de pereți, i-ar putea mânji. Un pic de verde, de la iarba din curtea casei pe care o tot visam de când mă aflam acolo, un pic de roșu de la rochia mamei, o dâră de albastru de la cămașa întunecată a doamnei Cala... Încet-încet, noapte de noapte, pereții toți s-ar umple de albastru.

(Marian Coman, *Testamentul de ciocolată*)

A. *pereți, rochia mamei, cămașa, albastru;*
B. *visele, pereți, mânji, dîră de albastru;*
C. *comic, visele, curtea casei, cămașa;*
D. *verde, iarba, curtea, noapte de noapte.*

Sugestii de rezolvare:
- lectura și înțelegerea sensului global al fragmentului;
- identificarea temei: **pictatul cu vise**;
- selectarea seriei care conține cuvinte/grupuri de cuvinte care trimit la temă sau o evocă (de exemplu: cuvinte-cheie sau grupuri de cuvinte din același câmp semantic: *visele, atingându-se de pereți, i-ar putea mânji/un pic de roșu de la rochia mamei*);
- eliminarea din fiecare serie dată a termenilor care nu au legătură directă cu tema (*cămașa, curtea casei* etc.).

4. Ordonarea logică a trei informații/idei corect extrase din fragmentul de mai jos se regăsește în seria:

Reporter: *Cum de-ai ajuns să scrii scenarii de benzi desenate?*

Marian Coman: *Cum ziceam, nu m-am gândit că o să scriu scenarii BD, cu atât mai puțin că o să trăiesc din asta. Apariția revistei „HAC!" și cooptarea mea în echipă sunt meritele sau greșelile editorului Mihai Ionașcu, cel care și-a riscat banii și reputația cu o revistă care a început în urmă cu patru ani prin a transpune în benzi desenate „Povestea lui Harap-Alb". După o întâlnire întâmplătoare pe Facebook, Mihai mi-a propus să-i scriu un foileton – se numește „Haiganu. Fluviul Șoaptelor" și îl are ca personaj pe Haiganu, cunoscut cititorilor lui Creangă drept Ochilă. [...] Tot Mihai mi-a propus și să duc mai departe aventurile lui Harap-Alb sub formă de bandă desenată, lucru care pentru mine a fost o imensă provocare. [...] Scriu scenariul atât pentru „Harap Alb continuă", unde desenator este Andrei Moldovan, cât și pentru „TFB", o transpunere în cheie SF a poveștii „Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte", cu desene de Bogdan Chelaru.*

(Interviu acordat de Marian Coman pentru MEDIAFAX)

Scanned with OKEN Scanner

A. Editorul îl întâlneşte întâmplător pe Facebook pe Marian Coman; scenaristului i se propune de către editor o colaborare la revistă cu un foileton; Marian Coman scrie şi scenariul pentru continuarea aventurilor lui Harap Alb sub formă de bandă desenată.

B. Marian Coman îl întâlneşte pe editorul revistei „HAC!"; Marian Coman creează scenarii pentru banda desenată „Povestea lui Harap-Alb"; Mihai Ionaşcu îi propune lui Marian Coman să scrie foiletonul „Fluviul Şoaptelor";

C. Marian Coman nu s-a gândit că va scrie scenarii BD; apare revista „HAC!"; Marian Coman începuse să editeze o revistă ce transpunea în benzi desenate „Povestea lui Harap-Alb";

D. Revista „HAC!", unde Marian Coman este invitat să colaboreze, apărea de patru ani; la revista „HAC!" Marian Coman transpune în benzi desenate „Povestea lui Harap-Alb" de Ion Creangă; Mihai Ionaşcu îi propune scenaristului să scrie foiletonul „Fluviul Şoaptelor".

Sugestii de rezolvare:

- lectura pentru înţelegerea sensului global al fragmentului (lectură preliminară, lectură-înţelegere);
- realizarea pe ciornă a unei scheme grafice a informaţiilor, cu ordonarea lor logică;
- compararea propriei lecturi cu variantele şi alegerea variantei corecte prin eliminarea celor unde informaţia este incorectă (de ex. *Marian Coman creează scenarii pentru banda desenată „Povestea lui Harap-Alb", Marian Coman începe să editeze o revistă ce transpune în benzi desenate „Povestea lui Harap-Alb")* sau nu este ordonată logic.

5. În urma comparaţiei fragmentelor date, două elemente comune şi o diferenţă, plasate la nivelul temei/ideilor/structurii, sunt:

a. *Cade din tărie luna/pe pământ sub chip de brumă* [...]*/Lung, pe fusul tău de vrajă,/firul stelei se mai toarce;*

(Lucian Blaga, *Balada fiului pierdut*)

b. *Am luat ceasul de-ntâlnire/Când se tulbură-n fund lacul/Şi-n perdeaua lui subţire/Îşi petrece steaua acul;*

(Tudor Arghezi, *Melancolie)*

Scanned with OKEN Scanner

A. Ambele fragmente prezintă imaginea amurgului, înserarea este prezentată în ambele fragmente prin imagini vizuale și auditive. În fragmentul **a.** este redată o imagine a toamnei și în fragmentul **b.** este o imagine a verii.

B. Ambele fragmente prezintă tema nopții. În ambele apare motivul luminii. În fragmentul **a.** lumina lunii cade din înalt în mod difuz, sub chip de brumă, iar în fragmentul **b.** lumina lunii apare ca un fir care este cusut cu acul în perdeaua apei și reflectă imaginea cerului ca într-o broderie.

C. Ambele fragmente sunt scrise în versuri cu măsură egală. În ambele texte sunt prezente, prin termeni din același câmp lexical, informații explicite/implicite care fac trimitere la domeniul textil. Coordonata spațială diferă: în fragmentul **a.** este șesul, în fragmentul **b.** coordonata spațială este lângă un lac.

D. Ambele fragmente conțin cuvântul-cheie *stea*. În ambele texte, motivul luminii apare transfigurat în imaginea *firului*. Lumina stelei apare în imagini diferite: în fragmentul **a.** e înfășurată ca pe un fus, prin toarcere și în fragmentul **b.** este ca o broderie cusută pe o perdea.

Sugestii de rezolvare:

- identificarea elementelor structurale comune și diferite (de exemplu: ambele sunt texte lirice, în versuri cu lungimea de 8 silabe; a – vers modern, b – vers clasic);
- lectura fragmentelor cu atenție pe cuvintele-cheie;
- identificarea elementelor comune: *steaua, fusul, firul, a toarce; perdeaua, acul, [firul], [a coase/a broda]*;
- identificarea motivelor literare: noaptea, lumina lunii, lumina stelei, timpul
- identificarea și interpretarea imaginilor, de exemplu **a.** – lumina lunii care cade din tărie/înalt difuz, sub chip de brumă; lumina stelei ca un fir care se toarce pe un fus; **b.** – ceasul înserării care aduce umbre pe luciul lacului (care se tulbură); lumina stelei ca un fir care este cusut cu acul în perdeaua apei (și reflectă imaginea cerului ca într-o broderie);
- compararea modului în care este prezentată imaginea nopții în textele **a.** și **b.** în vederea identificării unor asemănări și/sau deosebiri;
- confruntarea propriilor răspunsuri la sarcina de lucru cu acelea date în variantele de răspunsuri;
- *informația implicită este notată între paranteze drepte.

Scanned with OKEN Scanner

6. Citeşte cu atenţie textul din stânga şi textul multimodal din dreapta:

Organizaţia nonguvernamentală „Arta nu Muşcă" le oferă bucureştenilor ocazia de a citi şi de a asculta poezie într-un tramvai de pe linia 1, în perioada 10 septembrie – 1 octombrie, informează un comunicat al ONG-ului. [...] *„Tramvaiul Poeziei" va rescrie mersul călătorilor din Capitală în luna septembrie. Ei se vor bucura de cărţi de poezie şi muzică jazz.* [...] *Cei care vor urca în Tramvaiul Poeziei, în perioada 10 septembrie – 1 octombrie 2019, vor avea ocazia să citească poeme de autori români clasici şi contemporani. Special pentru ei, în mijlocul de transport va fi amenajată o bibliotecă interactivă.* [...]

Proiectul „Tramvaiul Poeziei" este co-finanţat prin Administraţia Fondului Cultural Naţional, în parteneriat cu STB şi Primăria Capitalei.

(*Un tramvai din Bucureşti, gazdă a poeziei în luna septembrie*, hotnews.ro)

O legătură identificată între cele două tipuri de texte este corect marcată în:

A. Textul multimodal ilustrează grafic informaţii esenţiale pentru fragmentele de text scris din stânga.

B. Textul multimodal are rolul de a anunţa un eveniment, iar textul din stânga traduce în text scris imaginea, având rolul de a dezvolta/descrie în detaliu desfăşurarea acestui eveniment.

C. Textul multimodal şi textul din stânga au ca scop promovarea aceluiaşi proiect al unei organizaţii.

D. Textul din stânga are rolul de a explica ideile prezentate de imaginea din dreapta.

Sugestii de rezolvare:

- citirea pe rând a celor două texte diferite;
- identificarea tipului de text reprezentat în fiecare situaţie (de exemplu: textul din dreapta este un articol, iar cel din stânga un afiş);
- observarea atentă a elementelor comunicării în limbaje diferite (text scris, grafică, imagine, culoare etc.);
- căutarea elementelor comune (de exemplu: acelaşi proiect/eveniment, titlul proiectului, numele asociaţiei organizatoare, perioada şi locul desfăşurării proiectului, intenţia/scopul proiectului etc.);

Scanned with OKEN Scanner

– stabilirea unor relaţii, legături între cele două texte (de exemplu: proiectul organizaţiei are un afiş; afişul are ca scop promovarea proiectului; afişul precedă articolul; articolul promovează, la rândul lui, proiectul etc.) şi selectarea răspunsului corect.

7. Ideile principale din fragmentul de mai jos sunt, în ordine, corect identificate în seria:

O îngăimeală de lumină, trădată de geamurile unei ferestre, îl călăuzi către locaşul paznicului. [...]. La strecurarea lui Thalassa înăuntru, liniştea sfâşiată de scârţâirea uşei răsună în auzul bătrânului cu vocea tumultuoasă a unui eveniment. Se ştia, şi fusese singurul locuitor al insulei [...]. Cu toate aceste, capul şi-l întoarse fără grabă. De cum însă noul-sosit îşi lămuri venirea, bucuria se revărsă ca un val de soare peste întunerecul stinşilor ochi ai bătrânului. Căci ce vedea şi auzea nu erau amăgiri, ci însuşi adevărul. Şi tânărul, frumos ca un voievod al cerurilor, îi aducea, fără doar şi poate, libertatea pe care o ceruse şi aşteptase atât. Braţele lui de patriarh se ridicară larg deschise [...]. Erau aproape un tată şi un fiu, suflete care, regăsindu-se pe neaşteptate, îneacă, într-un belşug vesel de vorbe, anii pătimiţi, durerile trăite.

(Al. Macedonski, *Thalassa*)

A. Vizitatorul, atras de lumina ferestrei, intră în casa paznicului. Bătrânul se bucură de vederea tânărului şi îl primeşte cu braţele deschise. Cei doi se aştern la poveşti, cum ar face un tată cu un fiu.

B. Thalassa, singurul locuitor al insulei, se strecoară înăuntru. Bătrânul nu este surprins. Noul sosit este frumos ca un voievod al cerurilor. Tânărul îi aduce tatălui său libertatea pe care o aşteptase.

C. Lumina ferestrei călăuzeşte paşii noului-sosit. El deschide uşa şi Thalassa se strecoară înăuntru. Auzind scârţâitul uşii, bătrânul paznic se aşterne la poveşti cu vizitatorul, cum ar face un tată cu un fiu.

D. Vizitatorul, atras de lumina ferestrei, intră în casa paznicului. Tânărul îi aduce tatălui său libertatea pe care o aşteptase. Noul sosit este frumos ca un voievod al cerurilor. Bătrânul nu este surprins şi îl primeşte cu bucurie.

8. Citeşte cu atenţie textul:

În acea vară, ai mei au început să mă lase să mă duc singur prin orăşelele din zonă cu diverse sarcini pe care le îndeplineam foarte sârguincios. Tot în acea vară am început să duc pachete la Chişinău, un megalopolis pentru mine pe atunci.

Scanned with OKEN Scanner

Nu cunoşteam oraşul. Ştiam bine doar cele câteva trasee pentru a ajunge la fraţii mei. După ce ajungeam, începeam să fac munca de partizan, în care luam cu asalt fiecare metru pătrat ca să mi-l însuşesc şi să-l trec pe harta mea mintală. Îmi plăcea la nebunie această cartografiere a oraşului. De obicei, luam stradă cu stradă şi mergeam atât cât reţineam eu, după care mă întorceam. Încercam să merg pe anumite străzi şi să revin pe altele, ca să ajung la acelaşi punct.

(Vasile Ernu, *Banditii*)

Mărci ale naraţiunii la persoana I din fragmentul dat sunt ilustrate integral în seria:

A. *au început; să mă lase; să mi-l însuşesc; îmi plăcea;*

B. *ai mei; La Chişinău; nu cunoşteam; fraţii mei;*

C. *harta mea; îmi plăcea; eu; încercam;*

D. *acea vară; am început; pentru mine; harta mea.*

9. În urma comparaţiei fragmentelor date, două elemente comune, identificate la nivelul temei/ideilor/structurii, sunt:

Vântul, trecând printre stânci, le smulgea sunete ca de fluiere ciobăneşti, ce-şi prelungeau sub noapte duioşiile. Dar suflarea mării se asprea... Ea azvârlea val peste val şi zguduia ostrovul din temelii... Violoncele, cu puternice întovărăşiri de orgă, sfâşiau şi înfiorau aerul.*

(Al. Macedonski, *Thalassa*)

Pădurea era aproape, în fundul prăpăstiilor se mai ţineau ostroave de omăt. Dintr-o dată strălucirea soarelui trecu spre vârful brazilor şi către piscuri. Cu coada ochiului, văzu lumina făcliei crescând în umbra văgăunii. Era o linişte neclintită, parcă toate împietriseră în asfinţitul de soare.*

(Mihail Sadoveanu, *Baltagul*)

ostrov = insulă

A. aceleaşi repere spaţiale; folosirea repetiţiei;

B. tema comună; folosirea limbajului figurat;

C. trăsături specifice textului epic; folosirea personificării;

D. cuvinte-cheie ilustrative pentru temă; aceleaşi repere temporale.

Sugestii de rezolvare:

- lectura atentă a textelor cu „interogarea" valorii de adevăr a elementelor date drept comune;
- alcătuirea pe ciornă a unui organizator grafic pentru comparaţia celor două texte pe baza criteriilor propuse, spre exemplu:

Scanned with OKEN Scanner

	Thalassa – Alexandru Macedonski	*Baltagul* – Mihail Sadoveanu
repere spaţiale	marea, stâncile, valurile, ostrovul	pădurea, prăpăstiile, piscurile, văgăuna, brazii
repere temporale: momentul zilei/ anotimpul	noaptea –	asfinţitul primăvara
tema/ideea principală	natura furtuna pe mare, vântul, cântecul valurilor	natura apusul de soare la munte
figuri de stil, limbaj figurat	personificarea vântului, a mării metafora, comparaţia, repetiţia	metafora, comparaţia, epitetul
cuvinte-cheie	ostrov = *zguduia ostrovul din temelii*; sens propriu	ostrov = *în fundul prăpăstiilor se mai ţineau ostroave de omăt*; sens figurat

– confruntarea analizei proprii cu variantele de răspuns şi alegerea soluţiei corecte.

10. În urma comparaţiei fragmentelor date, două elemente comune, plasate la nivelul temei/ideilor/structurii, sunt:

Noi aripi nu avem, dar umerii –
gata erau umerii de zbor [...]

(Lucian Blaga, *Ziua a şaptea*)

Mai întâi îţi strângi umerii,
mai apoi te înalţi pe vârful picioarelor,
închizi ochii,
refuzi auzul.
Îţi spui în sine:
acum voi zbura.

(Nichita Stănescu, *Lecţia de zbor*)

A. prezenţa unor cuvinte-cheie ilustrative pentru temă; absenţa reperelor temporale;

B. aceeaşi temă tratată; folosirea imaginii aripilor;

C. aceeaşi persoană pronominală a comunicării; folosirea metaforei;

D. aceeaşi temă; aceeaşi persoană pronominală a comunicării.

Scanned with OKEN Scanner

Sugestii de rezolvare:

- lectura atentă a textelor cu „interogarea" valorii de adevăr a elementelor date drept comune;
- alcătuirea pe ciornă a unui organizator grafic pentru comparația celor două texte pe baza criteriilor propuse, spre exemplu:

	Ziua a șaptea	*Lecția de zbor*
repere spațiale	– nu sunt prezente explicit	– nu sunt prezente explicit; – implicite: „geografia" umană: – „conturul" exterior al ființei: *vârful picioarelor, umerii, ochii,* [urechile] –*auzul* – interiorul, *sinele*
Repere temporale prezente explicit: momentul zilei, anotimpul etc	– – eventual în titlu, *Ziua a șaptea*, însă se cer reperele temporale din fragmentele de text date, nu și cele paratextuale (titlu)	–
Tema; ideea principală	zborul – aspirație a omului de a-și depăși limitele	zborul – spre „înăuntrul" ființei
Figuri de stil, limbaj figurat	metafora, repetiția	metafora
Cuvinte-cheie	*Zbor, aripi, a zbura, umerii*	*Umerii, te înalți, voi zbura, Lecția de zbor* (în titlu)
Trăsături specifice textului liric	mărcile vocii lirice; folosirea persoanei I plural la pronume și verbe (*noi, nu avem*)	mărcile vocii lirice; persoana a II-a singular la pronume și verbe (*îți, te, te înalți, refuzi, îți spui*)

- confruntarea analizei proprii cu variantele de răspuns și alegerea soluției corecte.

Scanned with OKEN Scanner

11. În urma comparației fragmentelor date, două elemente diferite, plasate la nivelul temei/ideilor/structurii, sunt:

Am uitat
Să culeg și să opresc
O strachină din argintul ceresc.
Mi-l așternuse luna pe masa cu scule
Și puteam să fac giuvaiere destule...

(Tudor Arghezi, *Nu am*)

Dincolo de insulă, marea își încăiera valurile de argint. Erau și valuri ce se mișcau sub jocuri de scânteieri sticloase, giuvaiere lăcrămate de lună pe suprafața apelor...

(Al. Macedonski, *Thalassa*)

A. tema; folosirea imaginii *giuvaierelor*;

B. folosirea metaforei pentru lumina lunii; structura și tipul textelor;

C. tema; structura și tipul textelor;

D. folosirea imaginii *giuvaierelor*; folosirea metaforei pentru lumina lunii.

Sugestii de rezolvare:

- lectura atentă a textelor cu „interogarea" valorii de adevăr a elementelor date drept comune;
- alcătuirea pe ciornă a unui organizator grafic pentru comparația celor două texte pe baza criteriilor propuse;
- confruntarea analizei proprii cu variantele de răspuns și alegerea soluției corecte.

12. Opinia exprimată de naratorul din fragmentul următor este corect enunțată în seria:

Ce e inventat? Trecutul e ca un nor schimbător, are o mulțime de nuanțe și contururi, acum seamănă cu un cal alb, în galop, pe urmă ia forma unui bivol cenușiu, după o vreme alege griurile deschise și pare o cetate năruită, curând devine negricios și apropiat de o locomotivă cu aburi, mai târziu se întoarce la culoarea laptelui și imită profilul unei regine. N-am îndoieli și, din păcate, n-am nici iluzii. Trecutul e capricios și alunecos ca un pește.

(Filip Florian, *Toate bufnițele*)

A. Trecutul este în totalitate ficțional, inventat.

B. Trecutul este mai degrabă masiv, copleșitor.

C. Trecutul este, cu certitudine, variabil, nestatornic.

D. Trecutul este mai curând monoton, gri.

Scanned with OKEN Scanner

13. Trăsături ale personajului prezentate prin mijloace indirecte în fragmentul următor se regăsesc, în ordine, în seria:

Era pricăjită, cu genunchii proeminenți, cu labele picioarelor lungi și subțiri. Și niște ochi ca două castroane (azi ar spune: ca două antene parabolice). Nu prea vorbea, doar își rotea antenele parabolice în toate părțile, stăruind pe lucruri și pe fața celorlalți, până-i înfuria [...] Frații o cam ciupeau: prea turna la minciuni când se hotăra să vorbească și prea o scutea mama de la treburi: „Că e necoaptă!"

În schimb, bătea toată ziua în lung și în lat grădina [...] Nu-i plăcea să intre în porumbii înalți și tăioși—se oprea doar la margine, împletind mătasea colorată a păpușilor—nici în vie: cârceii o apucau de păr, lăstarii o șfichiuiau fără milă, pământul era tare și fierbinte. [...] Mergea de-a bușilea prin iarbă, escortând vreo gânganie, baricadându-i drumul, suflând din răsputeri asupra ei, apăsând-o cu vreo crenguță și urmărindu-i zbaterile minute în șir, cu fața în pumni [...] Cuprinsă de-o bruscă frenezie, alerga nechezând ca un cal nărăvaș, înotând prin valurile de hrean sălbatic și de pătlagină.

(Mariana Codruț, *Casa cu storuri galbene*)

A. tăcută, hoinară, curioasăș

B. mică, slabă, osoasă;

C. insistentă, imatură, fragilă;

D. pipernicită, subțire, prudentă;

Scanned with OKEN Scanner

II. *ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII: ortoepie și ortografie, vocabular, variație stilistică*

1. Seria care conține numai cuvinte monosilabice este:

A. club, ghioc, neam, ceas;

B. leac, fluor, chiar, neant;

C. fiord, fluent, chior, geam;

D. ghem, ghiont, chiar, strai.

2. În cuvântul *chiulangioaice* există:

A. 11 sunete, 5 consoane, 4 vocale, 2 semivocale;

B. 14 sunete, 5 consoane, 3 vocale, 3 semivocale;

C. 13 sunete, 6 consoane, 6 vocale, 3 semivocale;

D. 12 sunete, 6 consoane; 5 vocale, 3 semivocale.

3. Există doar diftongi în seria:

A. aluat, șifonier, pieton, ecuator;

B. ionosferă, scrumieră, trotuar, neam;

C. ceartă, lăcrămioară, aiurea, coaliție;

D. acuarele, albioară, coacăze, maioneză.

4. Sunetul „i" este vocală în toate cuvintele din seria:

A. chioșc, caiet, miau, chipiu;

B. ionizare, ghiocel, leoaică, unchi;

C. ghicitoare, mioară, indigo, incidență;

D. ghimbir, ciocolată, inimioară, decizie.

5. Cuvintele subliniate din fragmentul *Dintre camerele subsolului, amândouă la stradă, una era a bunicii, iar cealaltă sufrageria de toate zilele pe care Mircea și Liana o porecliseră în derâdere „living room", fiindcă de fapt familia mai mult aici își trăia traiul: aici mâncau, afară de când aveau mosafiri străini, aici se odihneau și tăifăsuiau și plănuiau toată ziua, în jurul bătrânei mese rotunde cu vreo duzină de scaune ieftine vopsite roșu.* (Liviu Rebreanu, *Jar*) conțin, în ordine:

A. diftong; vocale în hiat; diftong; diftong, triftong; diftong;

B. vocale în hiat; vocale în hiat; diftong; diftong, vocale în hiat; diftong;

C. vocale în hiat; diftong; triftong; diftong, triftong; vocale în hiat;

D. diftong; vocale în hiat; diftong; triftong; vocale în hiat.

Scanned with OKEN Scanner

6. Cuvintele subliniate din fragmentul *Fără îndoială că nu pentru a merge la casa de întâlnire, nici la tripou, se îmbrăcase Paşadia în frac, îşi pusese lentă, cruci, stele. Aceasta nu era nimic însă pe lângă schimbarea ce găsii, după ce mă apropiai, şi vorbirăm, în însăşi făptura sa: părea întinerit, din mişcări şi de pe faţă îi pierise orice urmă de oboseală, ochii îi luceau vii, până şi glasul îi suna altfel, limpede, metalic. Îmi veni dar greu să-l cred când mă asigură că de mult nu-şi aducea aminte să fi fost atât de plictisit.* (Mateiu Caragiale, *Craii de Curtea Veche*) conţin, în ordine:

A. 5 litere – 4 sunete, 7 litere – 5 sunete, 10 litere – 8 sunete, 6 litere – 5 sunete;

B. 5 litere – 5 sunete, 7 litere – 6 sunete, 10 litere – 9 sunete, 6 litere – 5 sunete;

C. 5 litere – 5 sunete, 7 litere – 5 sunete, 10 litere – 9 sunete, 6 litere – 6 sunete;

D. 5 litere – 4 sunete, 7 litere – 6 sunete, 10 litere – 8 sunete, 6 litere – 5 sunete.

7. Cuvintele subliniate din textul *Ne-om aminti cândva târziu/de-această întâmplare simplă,/de-această bancă unde stăm/tâmplă fierbinte lângă tâmplă.//De pe stamine de alun,/din plopii albi, ce cerne jarul./Orice-nceput se vrea fecund,/risipei se dedă Florarul.//Visând, întrezărim prin doruri –/latente-n pulberi aurii –/păduri ce ar putea să fie/şi niciodată nu vor fi.* (Lucian Blaga, *Risipei se dedă Florarul*) se despart corect în silabe în seria:

A. cân-dva, în-tâmp-la-re, simp-lu, Flo-rar-ul, între-ză-rim, pu-lberi;

B. când-va, în-tâmp-la-re, sim-plu, Flo-rar-ul, în-tre-ză-rim, pu-lberi;

C. când-va, în-tâm-pla-re, sim-plu, Flo-ra-rul, în-tre-ză-rim, pul-beri;

D. cân-dva, în-tâmp-la-re, sim-plu, Flo-ra-rul, în-tre-ză-rim, pul-beri.

8. Cuvintele subliniate din fragmentul *Era om ajuns la căruntеţă, dar se ţinea drept şi sprinten pe cal. [...] Obrazu-i smad cu mustăcioara tunsă şi barba rotunjită, cu un nas vulturesc şi sprâncene întunecoase, arăta încă frumuseţă şi bărbăţie, deşi ochiul drept stâns şi închis îi dădea ceva trist şi straniu.*

Cum coborî de pe cal, zâmbind cu prietinie şi privindu-ne cu ochiu-i limpede şi albastru, comisul Ioniţă îl cunoscu şi se şi repezi din locul lui, înălţând braţele şi strigând cu voce mare:

— Oare mă-nşel? Nu eşti dumneata prietinul meu Neculai Isac, căpitan de mazâli? (Mihail Sadoveanu, *Fântâna dintre plopi*) s-au format, în ordine, prin:

A. derivare, schimbarea valorii gramaticale, schimbarea valorii gramaticale, compunere;

B. compunere, derivare, schimbarea valorii gramaticale, compunere;

C. schimbarea valorii gramaticale, derivare, derivare, schimbarea valorii gramaticale;

D. derivare, derivare, schimbarea valorii gramaticale, compunere.

Scanned with OKEN Scanner

9. Cuvintele subliniate din fragmentul:

Soarele m-a privit, zeul temut./Şi ridicându-mă ca şi alte fiinţi/cu buze fierbinţi,/ am cântat:/fii lăudat, soare.../Arborii, frunzele nerăbdătoare/repetau ca ecoul trezit:/să fii slăvit./Apoi verdele câmpului,/cântecul adânc al pământului,/ imnuri pentru soare, sonore,/laude, pământeşti aurore/şi curcubeie/strigau: cine-ar putea să steie/înaintea ta dintre zei? (Magda Isanos, *Imn pentru soare*) s-au format, în ordine, prin:

A. derivare, derivare, derivare, derivare;

B. schimbarea valorii gramaticale, derivare, schimbarea valorii gramaticale, derivare;

C. schimbarea valorii gramaticale, derivare, derivare, derivare;

D. derivare, schimbarea valorii gramaticale, derivare, schimbarea valorii gramaticale.

10. Sinonimele cuvintelor subliniate din fragmentul:

Ninge. În candida cernere nu poţi fi meschin. Pune mâna pe telefon [...]

— Sandule, e ajun de An Nou! M-am gândit la asta de când m-am trezit. Vreau să-ţi dăruiesc ceva, ceva deosebit. Am ales mult, habar n-ai cât am ales. Ce anume? Surpriză! Nici prin minte nu-ţi trece... Ei, hai, că-ţi spun... îţi dăruiesc - ştiu că o să te bucuri foarte mult – o să-ţi dăruiesc două ceasuri. Cum, nu?! Nici nu mă gândesc să nu ţi le dăruiesc! Bineînţeles. Pe amândouă. Chiar astăzi vin eu la tine... (Mircea Sântimbreanu, *Mărinimie*) se regăsesc, în ordine, în seria:

A. nevinovata, răutăcios, să împrumut, minunat;

B. neprihănita, zgârcit, să dau, ciudat;

C. blânda, egoist, să ofer, special;

D. calda, malefic, să donez, neobişnuit.

11. Rolul utilizării cratimei în secvenţa poetică „Născută-n faptul zilei cu faţa-n răsărit,/Luceferii, văzând-o, mai viu au strălucit" (V. Alecsandri) este:

A. de a despărţi cuvintele;

B. de a înlocui absenţa unor consoane;

C. de a conserva măsura şi ritmul;

D. de a păstra rima.

Scanned with OKEN Scanner

12. Semnul exclamării din textul:

Eşti atât de frumoasă, iarna!/Câmpul întins pe spate, lângă orizont,/şi copacii opriţi, din fuga crivăţului.../Îmi tremură nările/şi nici o mireasmă,/şi nici o boare,/doar mirosul îndepărtat, de gheaţă,/al sorilor./Ce limpezi sunt mâinile tale, iarna!/Şi nu trece nimeni/doar/sorii albi se rotesc liniştit, idolatru/şi gândul creşte-n cercuri/sonorizând copacii/câte doi/câte patru. (Nichita Stănescu, *Cântec de iarnă*) indică:

A. regretul;

B. admiraţia;

C. teama;

D. bucuria.

13. Rolul virgulei în fragmentul:

Se mai întâlnesc cu un muşuroi de furnici, cu vacile Domnului (gândăcei de care văd şi eu în parc şi-mi zic părinţii să nu-i strivesc), iar pentru Lizuca toate sunt vii. (Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*) este exprimat corect în seria:

A. coordonează termenii unei enumeraţii; marchează coordonarea prin juxtapunere a două propoziţii de acelaşi fel;

B. marchează un raport de coordonare prin juxtapunere; marchează un raport de subordonare;

C. marchează un raport de subordonare; marchează coordonarea prin juxtapunere a două propoziţii de acelaşi fel;

D. izolează o structură incidentă; marchează un raport de subordonare.

14. Punctele de suspensie din fragmentul:

DANDANACHE (îndemnat de Zoe şi Tipătescu, trece în mijloc cu paharul în mână): *În sănătatea alegătorilor... cari au probat patriotism şi mi-au acordat... (nu nimereşte) asta, cum să zic de!..., zi-i pe nume de!... a! sufradzele lor; eu, care familia mea de la patruzsopt în Cameră, şi eu ca rumânul imparţial, care va să zică... cum am zîţe... în sfârşit să trăiască!* (urale şi ciocniri) (I. L. Caragiale, *O scrisoare pierdută*) marchează:

A. complicitatea;

B. surpriza;

C. incoerenţa;

D. pauza meditativă.

Scanned with OKEN Scanner

15. Enunțul din prima imagine este reformulat în următoarele două imagini.

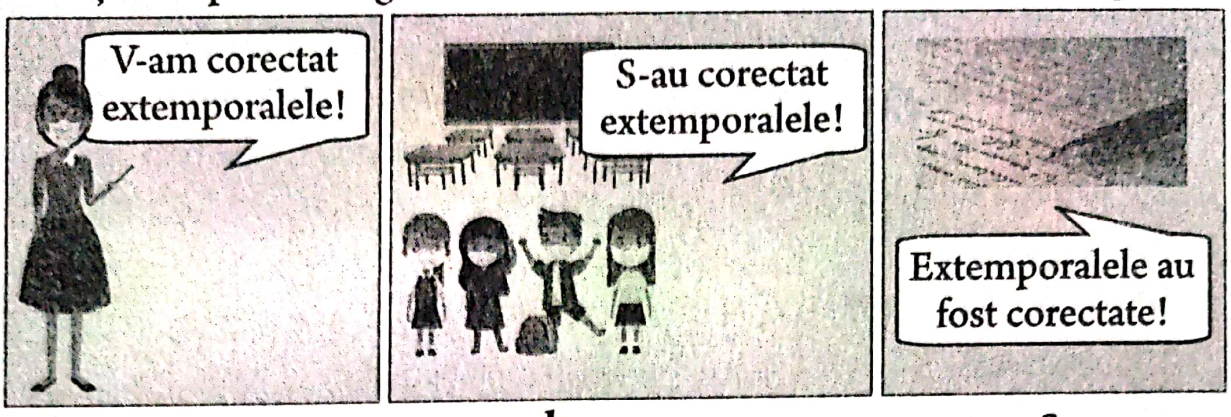

a. **b.** **c.**

Transformarea principală suferită de enunțul din **a.** prin reformularea lui în **b.** și în **c.** constă în:

A. trecerea de la o construcție sintactică activă (a), la o construcție cu pronume reflexiv și o construcție pasivă (b și c);

B. trecerea de la vorbire directă (a) la vorbire indirectă (b și c);

C. trecerea de la persoana I (a), la o construcție impersonală și la o construcție cu verb copulativ (b și c);

D. trecerea de la un subiect exprimat prin pronume la persoana I (a), la un subiect exprimat prin substantiv (b și c).

16. Rolul corect precizat al virgulei în situația subliniată din fragmentul de mai jos este:

Spune-mi tu, subt curcubeu, Ileană,
ești bucuria și norocul meu?

(Lucian Blaga, *Catren*)

A. de a separa apoziția de restul enunțului;

B. de a separa un substantiv în vocativ de restul enunțului;

C. de a izola o construcție incidentă;

D. de a marca o relație de coordonare prin joncțiune.

17. Adjectivul incorect utilizat în ambele forme de adresare este:

A. Dragile mele prietene! Dragă prieten!

B. Dragele mele prietene! Drag prietene!

C. Drage prietene! Dragă prietenă!

D. Dragă prietene! Dragă prieten!

Scanned with OKEN Scanner

18. Scrierea și pronunțarea tuturor cuvintelor este corectă în:

A. desluși, concluziv, despacheta, prismă;

B. caznic, conclusiv, pleonasm, trosni;

C. concluziv, dezluși, pleonazm, fantasmă;

D. casnic, dezlega, prizmă, trozni.

19. Forma pronominală utilizată într-un enunț formulat conform normelor actuale ale limbii române culte este:

A. Am dat cartea decât la unii.

B. Nu am dat cartea nimănui.

C. A dat cartea doar la cineva.

D. Nu a dat cartea la fiecare dintre ei.

20. Cuvinte din fragmentul următor, folosite toate cu sensul propriu, sunt:

Și-așa mi-am făcut eu o gogoașă din cărți și cuvinte, punând în paranteze realitatea reală. Cărți și cuvinte. Litera scrisă a avut asupra mea o putere mai mare decât realitatea reală [...]

Mie îmi plăceau cărțile. Cuvintele. Poveștile nesfârșite. Lumea de la oraș, [...] *pe care eu o credeam în sărbătoare continuă. O eternă duminică într-o zi splendidă de vară târzie, cu cerul semiacoperit, cu lumina cernută de filtre fine de pulberi de apă. Nori. Da. M-am construit din cărți și cuvinte* [...].

(Marta Petreu, *Acasă, pe Câmpia Armaghedonului*)

A. gogoașă, oraș, nori;

B. duminică, cerul, apă;

C. cărțile, cuvintele, poveștile;

D. zi, vară, pulberi.

21. Se dă textul:

Plouase repede și vesel dimineața. De la geam se vedeau acoperișurile umede care își răsfirau diafan, în aerul împrospătat, vaporii ridicați ca o ceață. Ropotele ploii și lumina din acea zi îl treziseră cu cântecul lor grăbit și cu roșieticul dârei de lumină a zorilor.

Numărul de cuvinte din textul dat obținute prin schimbarea valorii gramaticale este:

A. 7; **B.** 9; **C.** 6; **D.** 4.

Rezolvare:

Plouase repede și vesel dimineața. De la geam se vedeau acoperișurile umede care își răsfirau diafan, în aerul împrospătat, vaporii ridicați ca o ceață. Ropotele ploii și lumina din acea zi îl treziseră cu cântecul lor grăbit și cu roșieticul dârei de lumină a zorilor.

Scanned with OKEN Scanner

22. Toți termenii în care accentul diferențiază sensul cuvintelor se regăsesc în seria:

A. bărbii, file, zori, temei, viței;

B. castele, copii, prevedere, torturi;

C. caracter, cenușii, haină, veselă;

D. dușman, fragile, ilustra, zării.

23. Toți termenii în care accentul diferențiază sensul cuvintelor se regăsesc în seria:

A. acele, capsulă, mobilă, muți;

B. era, gazele, trafic, sării;

C. albii, ia, miei, opera;

D. editor, modele, stânjeni, voi.

24 Termenii din fragmentul dat care conțin un hiat sunt:

Într-o înainte de amiază, târzie, după ce au fost încărcate în căruță toate cele trebuincioase somnului și traiului pentru vreo șase-șapte săptămâni, pornirăm. Până seara nădăjduiam să ajungem, încă nici la jumătatea drumului, adică până la Șugag, unde potrivit itinerarului aveam să ținem popas de-o noapte. Trecurăm prin Sebeș, apoi prin alte două sate, ca să ajungem la Săsciori, un târgușor situat chiar sub poale de munte.[...] *Regiunea își desfășura frumusețile, cotitură după cotitură.*

(Lucian Blaga, *Hronicul și cântecul vârstelor*)

A. amiază, traiului, nădăjduiam, regiunea;

B. înainte, târzie, trebuincioase, situat;

C. amiază, târzie, seara, jumătatea;

D. aveam, noapte, două, chiar.

25. Seria care conține numai termeni din câmpul semantic referitor la spațiu este:

A. zori, toamnă, frig, fum;

B. pustiu, pocnet, trist, zmeu;

C. livezi, câmpii, deal, vii;

D. fum, frig, pâclă, chiot.

26. Enunțul în care toate cuvintele sunt utilizate cu sensul lor propriu este:

A. A devenit o stea de cinema.

B. Intervenția lui, deși gratuită, a făcut impresie.

C. Instalarea cablului este gratuită.

D. Un val de revolte a născut decizia lor.

Scanned with OKEN Scanner

27. Seria în care toate cuvintele sunt derivate cu sufixe diminutivale este:

A. aluniță, doctoriță, gingaș, nojiță;

B. băieţaș, căruţaș, păuniță, viforniță;

C. chiriaș, păuniță, pelinaș, plinuță;

D. ciobănaș, fluturaș, portiță, scăriță.

28. Cuvintele *capelă* – șapcă de postav, *capelă* – biserică mică, *capelă* – fanfară militară, grup de coriști sunt:

A. omonime;

B. paronime;

C. polisemantice;

D. sinonime.

29. Între perechile de termeni *investi – învesti, literal – literar, original – originar,* există o relație de:

A. antonimie;

B. omonimie;

C. paronimie;

D. sinonimie.

30. Câmpul lexical dominant în versurile *Vioarele tăcură. O, nota cea din urmă/Ce plânge răsleţit pe strunele-nvechite/Şi-n noaptea solitară, o, cântul ce se curmă/Pe visurile stinse din suflete-ostenite.* (Ștefan Petică, *Când vioarele răsună*) este:

A. al naturii;

B. al muzicii;

C. al culturii;

D. al creației.

31. Enunțul care nu conține niciun pleonasm este:

A. La nivel global, accesul la internet este considerat un drept fundamental.

B. Mijloacele mass-media au tratat pe larg subiectul.

C. Intenționa să colaboreze împreună cu ceilalți la elaborarea portofoliului.

D. Se vor semnala averse de ploaie pe zone întinse.

Scanned with OKEN Scanner

32. Cuvântul *floare* generează în secvențele: „De când purta-n cosiţe Ileana Cosânzeană/O floare cântătoare, o floare năzdrăvană"; „Şi, astfel, de lumina cerească dismierdată,/Ea, răsărind ca floare, a înflorit ca fată" (V. Alecsandri) o relaţie de:

A. sinonimie;

B. omonimie;

C. polisemie;

D. antonimie.

33. Cuvintele *a cumpăni, pisc, a zămisli, a pogorî, zadarnic* ilustrează:

A. registrul popular;

B. registrul arhaic;

C. registrul neologic;

D. registrul argotic.

34. Cuvântul *gingaş* este alcătuit din:

A. şase sunete – patru consoane, două vocale;

B. cinci sunete – patru consoane, o vocală;

C. şase sunete – patru consoane, o semivocală, o vocală;

D. cinci sunete – trei consoane, o semivocală, o vocală.

35. Sensurile cuvântului *foaie* din secvenţele „O foaie se desprinde din crâng şi calendar" (I. Pillat) şi „Foaie verde măghiran" ilustrează:

A. sinonimia;

B. antonimia;

C. polisemia;

D. omonimia.

36. Primul *i*, în ortografia cuvintelor *frunzăturii, înfloririi, naturii* reprezintă:

A. desinenţa de plural a formei de nominativ-acuzativ;

B. articolul hotărât pentru forma de dativ-genitiv;

C. un sunet de legătură;

D. terminaţia rădăcinii.

Scanned with OKEN Scanner

37. Cuvintele *ulmet, arinişti* sunt:

A. derivate cu sufix adverbial;

B. compuse;

C. conversiuni;

D. derivate cu sufix colectiv.

38. În cuvântul *acuarele* există:

A. un triftong;

B. un diftong;

C. două vocale în hiat;

D. un diftong şi un hiat.

39. Sunt despărţite corect în silabe toate cuvintele din seria:

A. a-stru, scul-ptu-ră, su-bi-ect, tit-lu;

B. as-tru, sculp-tu-ră, su-biect, ti-tlu;

C. as-tru, sculp-tu-ră, su-bi-ect, tit-lu;

D. a-stru, sculp-tu-ră, su-biect, ti-tlu.

40. Toate cuvintele au acelaşi număr de silabe în seria:

A. alee, fiindcă, funcţie, variat;

B. avarii, fileu, hangiii, vecinii;

C. boierii, cafegii, file, vase;

D. culoare, macrou, sos, toast.

41. Seria care conţine numai cuvinte în care există hiat este:

A. aceasta, alee, favoare, fiecare, ploaie, ştiinţă;

B. aerisire, biologie, coală, cuviincios, fiinţa, obiectiv;

C. aerisit, aspectuos, fiindcă, pianist, poet, violă;

D. aievea, ceară, glaciar, realist, respectuos, zoologie.

42. Antonimul cuvântului *înaintaşi* este:

A. antecesori;

B. urmaşi;

C. predecesori;

D. străbuni.

Scanned with OKEN Scanner

43. Cuvântul *deodată* din: „Dar deodat-un punct se mişcă." (M. Eminescu) s-a format prin:

A. derivare cu prefix;

B. compunere;

C. conversiune;

D. derivare parasintetică.

44. Sinonimul cuvântului *a înainta* din secvenţa: „Câţiva boieri [...] înaintară cu semeţie [...] şi începură să strige în gura mare către obştea spăimântată din biserică." (Al. Odobescu) este:

A. se arătară;

B. se iviră;

C. intrară;

D. apărură.

45. Cuvântul cu vocale în hiat este:

A. primejdie;

B. lămâie;

C. ciulită;

D. noi.

46. Despărţirea corectă în silabe se regăseşte în seria:

A. tu-lbu-re; glo-ri-ei;

B. tul-bu-re; glo-ri-ei;

C. tul-bu-re; glo-ri-e-i;

D. tu-lbu-re; glor-iei.

47. Termenii *târlă, frunzari, scruntarele, cujbă* aparţin:

A. registrului cult, neologic;

B. registrului regional, popular;

C. registrului cult, oficial;

D. jargonului.

Scanned with OKEN Scanner

48. Rolul gramatical al cratimei în enunţul *Dă o fugă şi-l cheamă.* este corect explicat în seria:

A. marchează pronunţarea legată a două părţi de vorbire diferite;

B. menţine ritmul şi măsura versului;

C. marchează căderea (elidarea) unui sunet la sfârşitul cuvântului;

D. desparte o conjuncţie de un complement direct.

49. Cuvintele din seria *Sântilie, numaidecât* sunt:

A. împrumuturi;

B. compuse;

C. derivate cu sufix;

D. derivate parasintetice.

50. Termenii: *citeşte, încordarea, răspunde* sunt corect despărţiţi în silabe în seria:

A. ci-te-şte, în-cor-da-rea, răs-pun-de;

B. ci-teş-te, în-co-rda-rea, răs-pun-de;

C. ci-teş-te, în-cor-da-rea, răs-pun-de;

D. ci-te-şte, în-cor-da-rea, ră-spun-de.

51. Enunţul corect scris este:

A. Sau dus s-au nu?

B. Nu te du l-a şcoală.

C. Mi-ar plăcea să câştig.

D. Acei fiii a-i lui fac comerţ.

52. Termenii *desfăcute, neschimbate, basme* sunt corect despărţiţi în silabe în seria:

A. des-fă-cu-te; nes-chim-ba-te; bas-me;

B. de-sfă-cu-te; ne-schim-ba-te; ba-sme;

C. de-sfă-cu-te; nesc-him-ba-te; ba-sme;

D. des-fă-cu-te; nes-chim-ba-te; ba-sme.

53. Enunţul corect scris este:

A. Părinţi noştrii vin l-a serbare.

B. Fi-ţi mândrii!

C. Nu mă sfiii a-i spune.

D. I-aţi ce-ţi place!

Scanned with OKEN Scanner

54. Enunțul corect din punctul de vedere al normelor limbii este:

A. Ca și comandant, le-am ordonat să mai poarte fumuriii ochelari decât în cazuri speciale.

B. Fire-ar să fie de lume că tare i-i ciudă pe albaștrii ochi ai fetei!

C. Văzutu-o-a-i pe aceia care nu o agrează nimeni?

D. Ioane nu zi că ai terminat de lucru în grădină și nu fă mare zarvă prin casă!

55. Enunțul corect din punctul de vedere al normelor limbii este:

A. Cine merită i-am dat ca și cadou o pereche de cercei auri.

B. Mi-ar place dacă ai apărea la spectacol cu rochia fetei celei înaltă.

C. Ar trebui să știi că nu poți să fii ceea ce crezi că vei fi decât dacă ai fi absolvit acea școală.

D. Zii și tu ca toată lumea: *Vii cu vii* și *morții cu morții*!

56. Enunțul corect din punctul de vedere al normelor limbii este:

A. Vii, nu vii, mie mi-i tot una, așa că poți să vii sau să nu vii.

B. Dragelor mele prietene le doresc să fie agreeate de toată lumea.

C. Cel mai superior elev dorea să creze macheta unei rachete.

D. Întâlnindu-i în fiecare zi, oamenii aceia aspri nu mai păreau atât de sinistri.

57. Rolul virgulei în secvența *Vreme trece, vreme vine,/Toate-s vechi* și *nouă toate* (Mihai Eminescu, *Glossă*) este explicat corect în seria:

A. izolează o propoziție incidentă, cu rol explicativ;

B. izolează un vocativ sau o structură în vocativ de restul enunțului;

C. coordonează termenii unei enumerații;

D. marchează coordonarea prin juxtapunere a două propoziții de același fel.

58. Explicația incorectă privind rolul cratimei în secvența *Când însuși glasul gândurilor tace,/Mă-ngână cântul unei dulci evlavii.* (Mihai Eminescu, *Când însuși glasul*) se regăsește în seria:

A. cratima marchează compunerea cuvintelor;

B. cratima marchează dispariția unei vocale;

C. cratima are rolul de a conserva măsura versurilor;

D. cratima marchează rostirea legată a două cuvinte.

Scanned with OKEN Scanner

59. Sunt scrise corect verbele la imperfect din seria:

A. creeam, agreeam, înfăţişeam, încurajam;

B. cream, agreiam, înfăţişam, încurajam;

C. cream, agream, înfăţişam, încurajam;

D. creiam, agreiam, înfăţişeam, încurajam.

60. Enunţul care respectă toate normele de scriere corectă este:

A. Ţii la ei sau ţi-i frică s-o spui?

B. Ţii la ei s-au ţi-i frică s-o spui?

C. Ţi la ei sau ţii frică s-o spui?

D. Ţi la ei sau ţi-i frică s-o spui?

61. Pronumele relativ în cazul genitiv este corect acordat în seria:

A. Am mirosit florile ale cărui aspect m-a atras.

B. Am mirosit florile ai cărui aspect m-a atras.

C. Am mirosit florile a căror aspect m-a atras.

D. Am mirosit florile al căror aspect m-a atras.

62. Numărul greşelilor de orice natură din enunţul *Unii dintre maiştrii au făcut aceiaşi greşală care a-ţi făcut-o şi voi când încerca-ţi să-i susţine-ţi pe proprii angajaţi, asfel, s-a ajuns ca, dintr-o angajată respectoasă, să se transforme întruna altfel.* se regăseşte în seria:

A. 8 greşeli.

B. 9 greşeli;

C. 10 greşeli;

D. 11 greşeli.

63. În cuvintele din seria *glorioasă, treceai, prietenia* există, în ordine:

A. diftong; triftong; hiat şi diftong;

B. hiat şi diftong; triftong; hiat;

C. diftong; diftong; hiat şi hiat;

D. triftong; triftong; diftong şi hiat.

64. Termenii *aleargă, gustând, glorioasă* se despart corect în silabe, conform normelor limbii actuale, în seria:

A. a-le-ar-gă; gus-tând; glo-rioa-să;

B. a-lear-gă; gus-tând; glo-ri-oa-să;

C. a-lear-gă; gu-stând; glor-ioa-să;

D. a-le-ar-gă; gu-stând; glo-ri-oa-să.

Scanned with OKEN Scanner

65. Marchează seria în care toţi termenii fac parte din aceeaşi familie lexicală:

A. căpătâi, căpătuială, căpătuit, decapitat;

B. pădure, pădurar, păduros, împădurit;

C. ţară, ţăran, ţărănime, ţărm;

D. pagubă, păgubos, pag, păgubire.

66. Alege seria care desemnează termeni din aceeaşi familie lexicală:

A. măr, mărinimie, mărar, mărinimos, mărişor;

B. bătrân, bătrâneţe, îmbătrânire, bătrânesc, bătrânel;

C. soare, solariu, solar, soartă, soacră;

D. barbar, barbă, barbarie, barbarism, barbişon.

67. Cuvintele *înotător, îndoit, înecat, înnegrit, înăbuşit* s-au format, în ordine, prin derivare:

A. cu sufix; cu prefix şi sufix; cu sufix; cu prefix şi sufix; cu sufix;

B. cu prefix şi cu sufix; cu sufix; cu prefix şi sufix; cu sufix; cu prefix şi sufix;

C. cu prefix şi cu sufix; cu prefix; cu sufix; cu prefix şi sufix; cu prefix şi sufix;

D. cu sufix; cu prefix şi sufix; cu prefix; cu prefix şi sufix; cu prefix.

68. Seria *aviaţie, aeronautică, astronaut, aterizare, aerodinamică, aselenizare* formează:

A. familie lexicală;

B. serie sinonimică;

C. câmp lexical;

D. serie antonimică.

69. Seria în care nu există cuvinte compuse este:

A. Europa Centrală, Ministerul Apărării Naţionale, Baia Mare;

B. substantiv comun, limba română, treacă-meargă;

C. ochiul-boului, calea-valea, cuvânt-cheie;

D. papă-lapte, bunăvoinţă, strălucire.

Scanned with OKEN Scanner

III. *LECTURĂ:*
înțelegere de text: figuri de stil, imagini artistice, elemente de versificație

1. În versurile *Niciun nor văzduhul n-are/Foc sub el să mai ascunză;/Nicio pasăre prin zare,/Nu se mișcă-n lumea mare/Nicio frunză.* (G. Coșbuc), imaginea văzduhului toropit de arșiță este realizată prin:
   A. inversiune, repetiție, personificare;
   B. personificare, metaforă, epitet;
   C. inversiune, metaforă, epitet;
   D. repetiție, epitet, enumerație.

2. În versurile *Singur vântul, colo, iată,/Adormise la răcoare/Sub o salcie plecată/Somnoros în sus el cată/Către soare* (G. Coșbuc), imaginea vântului este restituită prin:
   A. metaforă;
   B. hiperbolă;
   C. personificare;
   D. antiteză.

3. Prin versurile *Multe flori sunt, dar puține/Rod în lume o să poarte,/Toate bat la poarta vieții,/Dar se scutur multe moarte.//E ușor a scrie versuri/Când nimic nu ai a spune,/Înșirând cuvinte goale/Ce din coadă au să sune.* (Mihai Eminescu, *Criticilor mei*), poetul atrage atenția asupra:
   A. ușurinței versificării;
   B. dificultății creației;
   C. lipsei de valoare a poeziei fără conținut;
   D. frumuseții naturii.

4. Figurile de stil utilizate în versurile *Tu care mi-ai schimbat cărarea/și mi-ai făcut-o val de mare.* (Tudor Arghezi, *Psalmul de taină*) sunt:
   A. interogația retorică și epitetul;
   B. exclamația retorică și enumerația;
   C. invocația retorică și metafora;
   D. interogația retorică și comparația.

Scanned with OKEN Scanner

5. Măsura versurilor *Lăsaţi ploaia să mă îmbrăţişeze de la tâmple până la glezne/ Iubiţii mei, priviţi dansul acesta nou, nou, nou.* (Ana Blandiana, *Dans* în *ploaie*) este de:

A. 20 de silabe şi 14 silabe;

B. 19 silabe şi 14 silabe;

C. 21 de silabe şi 13 silabe;

D. 18 silabe şi 13 silabe.

6. Din punct de vedere stilistic, în versurile *De frânghiile ploii mă cațăr, mă apuc/ Să fac legătura-ntre voi şi-ntre stele.* (Ana Blandiana, *Dans în ploaie*) există, în ordine:

A. antiteză şi metaforă;

B. comparaţie şi metaforă;

C. metaforă şi epitet;

D. metaforă şi enumeraţie.

7. În secvenţa *Chiar în acea zi, imediat după masă, ne-am aşezat la lucru în odaia mea. Mă sfiisem întâi să luăm lecţiile în odaia mea şi propusesem biblioteca, dar inginerul m-a sfătuit să rămânem la mine unde e mai multă linişte.* (Mircea Eliade, *Maitreyi*), tiparul textual este:

A. argumentativ;

B. descriptiv;

C. explicativ;

D. narativ.

8. Citeşte cu atenţie textul:

(O uşă grea se deschide cu un scârţâit prelung. Intră Tânărul. Priveşte mirat în jurul său. E nehotărât, nu ştie unde se află. Pupitrul bibliotecarei-şef continuă să rămână în întuneric, iar zgomotul de hârtie ruptă continuă să se facă auzit).

TÂNĂRUL: Cred că am nimerit greşit. Mai bine plec.

CATY: Vai, nu faceţi asta! Poate vă putem ajuta cu ceva.

(Călin Ciobotari, *Abatorul de hârtie*)

În textul dat, indicaţiile scenice/notaţiile autorului au rolul de a preciza:

A. numai elementele nonverbale şi paraverbale ale discursului;

B. elementele spectacolului, elementele nonverbale şi paraverbale ale discursului;

C. elementele spectacolului şi elementele nonverbale ale discursului;

D. elemente ale spectacolului şi elementele paraverbale ale discursului.

Scanned with OKEN Scanner

9. Citește cu atenție textul: *Funcțional, legenda descrie, iar mitul explică; basmul creează o lume nouă, care îi este proprie, reorganizând elementele de legendă și miturile primitive. În trecerea de la mit la basm nu se înregistrează numai o schimbare de funcție, ci și un salt peste un alt plan, într-un nou sistem cultural.* (Rodica Zafiu)

Caracterul nonartistic al fragmentului dat se evidențiază prin:

A. lexicul nespecializat, limbajul denotativ, mărci ale subiectivității;

B. lexicul specializat, limbajul denotativ, neutru din punct de vedere stilistic;

C. lexicul neologic, limbajul denotativ și conotativ, mărci ale afectivității;

D. lexicul specializat, limbajul conotativ, marcat din punct de vedere stilistic.

10. Citește cu atenție textul: *Într-adevăr, de luni au început cursurile în mod serios: cu cărți, cu caiete, cu bloc de desen, mă rog, ca la liceu! După ce fuseserăm lăsați în voia noastră câteva zile, șurubul începuse să se strângă! Mai întâi de toate, domnul de gimnastică ne-a așezat în bănci, după înălțime. Fiind printre cei mai mici din clasă, am trecut în banca I-a din mijloc, cu încă doi colegi, că stam câte trei într-o bancă: Botez Nicolae, Ben Jules și eu.*

(Grigore Băjenaru, *Cișmigiu & comp.*)

În fragmentul dat, naratorul este:

A. obiectiv, detașat, relatează evenimentele la persoana a III-a;

B. obiectiv, detașat, relatează evenimentele la persoana I;

C. subiectiv, neimplicat, relatează evenimentele la persoana a III-a;

D. subiectiv, personaj, relatează evenimentele la persoana I.

11. În versurile *Fac din cuc fachir, lopeți de pământ, arunc peste el* și *stele fumegânde* și *focuri crescânde* (Emil Botta), verbele la gerunziu au rolul stilistic de:

A. aliterație;

B. epitet;

C. metaforă;

D. personificare.

12. În versul *Jalnic vâjâie prin noapte glasul codrilor de brad* (G. Coșbuc), figura de stil fonetică este:

A. asonanța;

B. aliterația;

C. metafora;

D. comparația.

Scanned with OKEN Scanner

13. Imaginea artistică din versurile *Ale turnurilor umbre peste unde stau culcate/ Către ţărmul dimpotrivă se întind, se prelungesc.* (Gr. Alexandrescu) este:

A. vizuală, statică;
B. vizuală, ascendentă;
C. auditivă, dinamică;
D. vizuală şi auditivă, dinamică.

14. Marchează seria în care sunt corect precizate figurile de stil din secvenţa: *Într-o sală-ntinsă printre căpitani/Stă pe tronu-i Mircea încărcat de ani.//Astfel printre trestii tinere-nverzite/Un stejar întinde braţe vestejite.* (D. Bolintineanu)

A. epitet, repetiţie, personificare;
B. antiteză, epitet, metaforă; personificare, antiteză, epitet;
C. enumeraţie, personificare, comparaţie;
D. personificare, antiteză, epitet.

15. Din punct de vedere stilistic, secvenţele subliniate din textul dat sunt în ordine:

Vezi, raiul e o casă din Muscel
Tot prin livezi de stele sui la el,
O casă albă, cu ferestre mici,
În care îngerii sunt rândunici
Şi sufletele stau în cuibul lor,
Ca pui golaşi sub streşina de nor.

(Ion Pillat, *Mreaja*)

A. metaforă, metaforă, metaforă, metaforă;
B. metaforă, metaforă, metaforă, epitet;
C. metaforă, epitet, personificare, metaforă;
D. metaforă, hiperbolă, personificare, epitet.

16. Din punct de vedere stilistic, în text există, în ordine:

M-am zămislit ca-n basme cu şapte frunţi şi şapte
Grumaji şi şapte feţe.
Cu o frunte în soare, cu celelalte-n noapte,
Şi-n fiecare este
Şi nu este.
Sunt înger, sunt şi diavol şi fiară şi-alte asemeni
Şi mă frământ în sine-mi ca taurii-n belciug.

(Tudor Arghezi, *Portret*)

A. comparaţie, epitete, repetiţie, personificare;
B. comparaţie, enumeraţie, metafore, comparaţie;
C. personificare, metafore, enumeraţie, metaforă;
D. personificare, enumeraţie, epitete, comparaţie.

Scanned with OKEN Scanner

17. Din punct de vedere stilistic, secvențele subliniate sunt, în ordine:

Bucură-te, floarea mărului, bucură-te!
Uite în preajmă-ți pulberi de aur
Ca un nor în aer!
Țâșnesc firele ca dintr-un caer
de pretutindeni și de nicăieri! Nicio făptură
nu-ntreabă.- Polenul căzut în potire
ca un jar îl îndură
toate florile, în dulci suferințe
peste măsură
și peste fire.

(Lucian Blaga, *Bunăvestire pentru floarea mărului*)

A. enumerație, epitet, personificare, antiteză, metaforă;
B. repetiție, metaforă, comparație, personificare, epitet;
C. repetiție, epitet, comparație, epitet, epitet;
D. personificare, metaforă, comparație, personificare, antiteză.

18. Din punct de vedere stilistic, secvențele subliniate în textul dat sunt, în ordine:

Sus, tocmai între două piscuri ce străjuiesc ca doi pilaștri,
Încet s-arată luna plină pe muchea negrului pripor
Și iese lin deasupra văii, în tinda munților sihaștri,
Ca o crăiasă-ntr-un pridvor.
Și-n curtea cerurilor intră călcând pe lespezi de lumină,
Pizmașă, umbra se ascunde în fundul negrelor firizi.
Pe când la poalele Crăiesii, pletosul creștet își înclină
Noroade sombre de molizi.

(V. Voiculescu, *Răsărit de lună*)

A. epitet, metaforă, epitet, epitet;
B. epitet, epitet, epitet, epitet;
C. metaforă, metaforă, metaforă, metaforă;
D. epitet, metaforă, metaforă, epitet.

19. În versul *O pasăre de aur e frunza cea mai mică* (I. Pillat) regăsim o imagine:

A. tactilă;
B. auditivă;
C. vizuală;
D. olfactivă.

Scanned with OKEN Scanner

20. Rima versurilor *Naltul cer primăvăratic care mână/Sus la munte, pe ulmet şi pe arinişti,/Norii albi şi le adapă turma până/Vine seara cu-ale umbrelor nelinişti* (I. Pillat) este:

A. împerecheată;

B. încrucişată;

C. îmbrăţişată;

D. monorimă.

21. Măsura versului *Vine seara cu-ale umbrelor nelinişti* este de:

A. 12 silabe;

B. 13 silabe;

C. 14 silabe;

D. 11 silabe.

22. Rima şi măsura versurilor *Spre farurile stinse pe braţele de diguri/înfrânte de-aşteptare prin veac, sub cerul gol,/pe harfele marine a suspinat Eol/vestind urâtul zării şi-al apelor de friguri* (Ion Vinea, *Chemare*) sunt:

A. rima îmbrăţişată, măsura de 13-14 silabe;

B. rima îmbrăţişată, măsura de 14 silabe;

C. rima încrucişată, măsura de 13 silabe;

D. rima încrucişată, măsura de 13-14 silabe.

23. Citeşte cu atenţie textul:

Peste iarnă, mama iar s-a pus pe capul tatei, să mă deie undeva la şcoală. Dar tata spunea că nu mai are bani de dat pentru mine. [...]

— Sărmane omule! Dacă nu ştii boabă de carte, cum ai să mă înţelegi? Când tragi sorocoveţii la musteaţă, de ce nu te olicăieşti atâta? Petre Todosiicăi, crâşmarul nostru, aşa-i că ţi-a mâncat nouă sute de lei? [...] *Şi pentru băiet n-ai de unde da?*

(Ion Creangă)

În textul dat, personajul este caracterizat:

A. direct – de către narator;

B. indirect – prin acţiune;

C. direct – prin limbajul personajului;

D. indirect – prin prezentarea opiniei celorlalte personaje şi prin limbaj.

Scanned with OKEN Scanner

24. În reprezentarea scenică a textului dramatic, mijloacele specifice de caracterizare a personajului sunt:

A. portretul;
B. notaţiile autorului/didascaliile;
C. acţiunea şi limbajul;
D. prezentarea în lista de personaje.

25. Textul dramatic are următoarele elemente compoziţionale:

A. capitole, episoade, părţi;
B. articole, paragrafe, alineate;
C. acte, scene, tablouri;
D. secvenţe, strofe, versuri.

26. Citeşte cu atenţie textul:

CAŢAVENCU (ştergându-se repede la ochi şi remiţându-se deodată; cu tonul brusc vioi şi lătrător): *Fraţilor, mi s-a făcut o imputare şi sunt mândru de aceasta!... O primesc!... Mă onorez a zice că o merit!...* (foarte volubil). *Mi s-a făcut imputarea că sunt foarte, că sunt prea, că sunt ultraprogresist... că sunt liber-schimbist... că voi progresul cu orice preţ* (scurt şi foarte retezat): *Da, da, da, de trei ori da!*

(I. L. Caragiale, *O scrisoare pierdută*)

Prin mijloace directe, personajul din textul dat este caracterizat la începutul fragmentului drept:

A. un foarte bun vorbitor;
B. un actor care disimulează;
C. un ins foarte vioi şi agitat;
D. un adept al modernizării.

27. Citeşte cu atenţie textul:

FARFURIDI: Într-o chestiune politică... şi care, de la care atârnă viitorul, prezentul şi trecutul ţării... să fie ori prea-prea, ori foarte-foarte... (*se încurcă, asudă şi înghite*) încât vine ocazia să ne întrebăm pentru ce?... da... pentru ce?... Dacă Europa... să fie cu ochii aţintiţi asupra noastră, dacă mă pot pronunţa astfel, care lovesc soţietatea, adică fiindcă din cauza zguduirilor... şi... idei subversive...

(I. L. Caragiale, *O scrisoare pierdută*)

Marchează seria în care este precizat corect mijlocul dominant de realizare a comicului în textul dat:

A. numele personajului;
B. lipsa coerenţei exprimării;
C. pronunţiile greşite;
D. intenţia autorului.

Scanned with OKEN Scanner

28. Citeşte cu atenţie textul: *Acesta era un bărbat înalt, voinic, cu părul cărunt, tuns mărunt şi ascuns în parte sub şapca dată pe spate. Avea pe el numai un costum de haine gri cu petice, foarte umflat, semn că pe dedesubt era prevăzut cu un cojocel, în picioare purta bocanci grei, iar pantalonii erau strânşi jos, la gleznă, cu câte-un gumilastic gros. Omul înalt părea un hamal, iar gumilasticele aveau probabil scopul să-i degajeze picioarele în mers.* (G. Călinescu, *Scrinul negru*)

În textul dat, este prezentă:

A. caracterizarea directă realizată de narator;

B. caracterizarea indirectă prin comportament;

C. caracterizarea directă realizată de alte personaje;

D. caracterizarea directă realizată prin autocaracterizare.

29. Figurile de stil din fragmentul *Ce frumos şi-azi-noapte, draga mea... Afară/ Liniştea de aur se plimba pe drum./Mii şi mii de gânduri se făceau de pară,/Din adânc, pământul aducea parfum* (Virgil Carianopol, *Iarăşi*) sunt, în ordine:

A. comparaţie, epitet;

B. personificare, comparaţie;

C. metaforă, personificare;

D. metaforă, comparaţie.

30. Citeşte cu atenţie textul:

MIOARA (pare foarte plictisită, se uită vag, pentru că n-are ce face, fără scop, pe geam, citeşte câteva clipe într-o gazetă şi rămâne îndelung pe gânduri. Pe urmă îşi aduce aminte de foc, îl zgândăre şi ia din nou, plictisită, gazeta).

LINA (vine cu un braţ de lemne şi după ce mai pune vreo două pe foc): *Auzi...? A venit Ilie, bărbatul Vasilichiii...* (Aşteaptă să vadă vreo mişcare de interes.)

MIOARA (nu ascultă şi parcă n-o aude, cu ochii în gazetă).

LINA (stăruind): *Vasilichia, nevasta aia care stă pe ulicioară... spre biserică...*

MIOARA (plictisit mirată): *Vasilichia... care Vasilichia?*

(Camil Petrescu, *Mioara*)

Rolul notaţiilor autorului în fragmentul dat este:

A. de a evidenţia vestimentaţia personajelor;

B. de a prezenta elementele de decor;

C. de a sugera atitudinea personajelor;

D. de a preciza timpul şi spaţiul acţiunii.

Scanned with OKEN Scanner

31. Metafora *A nopţei sublimă măiastră* din textul *A nopţei sublimă măiastră/ E-ascunsă-ntre roze, şi cântă,/Grădina ce-mi stă sub fereastră/În raze de-argint se-nveşmântă.//O vrajă şi albă şi-albastră/Din ceruri, spre lume s-avântă. –/ A nopţei sublimă măiastră/E-ascunsă-ntre roze, şi cântă.//Chiar roza ce moare în glastră,/De legile firei înfrântă,/Tresare, în pacea sihastră,/La glasul, cu care-o-nmormântă/A nopţei sublimă măiastră.* (Alexandru Macedonski, *Rondelul privighetoarei între roze*) se referă la:

A. o stea;

B. o pasăre;

C. o fată;

D. o floare.

32. Citeşte cu atenţie textul:

Scormon sare şi se repede la berbecii care se bat în capete, despărţindu-i pe şapte în şapte părţi, apoi rămâne stând cu capul ridicat, ca să vadă dacă lupta e sfârşită. Iar când vede că toţi pasc, latră încă de câteva ori, ca semn al privegherii sale, şi se întoarce încet lângă stăpânul său. Aci se întinde, îşi pune capul pe labele de dinainte şi rămâne urmând cu ochii săi mişcările lui Pascu. Din când în când, ciuleşte, tresare, ridică capul ori mormăie, parc-ar fi simţit ceva nepriincios.

Pascu nu-l vede. El se simte singur. Câtă vreme a fost în cătănie, adeseori şi-a adus aminte de el. Muntele, turma şi Scormon au fost prietenii din revărsatul tinereţelor lui. Acum însă, de când a sosit acasă, parcă e sătul de traiul de mai-nainte. De patru săptămâni îşi paşte turma şi încă nu şi-a botezat chiar nici pe berbecul ce poartă clopotul cel mare. Poate cu vremea, cu zilele, lucrurile iarăşi vor intra în firea lor de mai-nainte. Scormon ridică capul, se ridică de tot, priveşte ciulind în vale, apoi, ca lăsat din puşcă, se duce peste gropi şi tufişuri în jos.

(Ioan Slavici, *Scormon*)

Ordinea ideilor prezentate în fragmentul dat este corect marcată în seria:

A. Câinele aleargă la vale. Scormon desparte berbecii care se luptă. Câinele urmăreşte mişcările stăpânului său. Pascu se simte singur. Stăpânul câinelui nu-şi mai găseşte locul de când s-a întors din armată.

B. Scormon desparte berbecii care se luptă. Câinele urmăreşte mişcările stăpânului său. Pascu se simte singur. Stăpânul câinelui nu-şi mai găseşte locul de când s-a întors din armată. Câinele aleargă la vale.

C. Câinele urmăreşte mişcările stăpânului său. Pascu se simte singur. Stăpânul câinelui nu-şi mai găseşte locul de când s-a întors din armată. Câinele aleargă la vale. Scormon desparte berbecii care se luptă.

D. Câinele urmăreşte mişcările stăpânului său. Câinele aleargă la vale. Scormon desparte berbecii care se luptă. Pascu se simte singur. Stăpânul câinelui nu-şi mai găseşte locul de când s-a întors din armată.

Scanned with OKEN Scanner

33. În fragmentul *Am aflat cu acest prilej că omul meu era un mare vrăjitor de lupi, pe care îi supunea şi-i folosea cu farmecele şi magia lui. I se spunea Luparul şi era privit ca o urâciune a lumii. Asta m-a făcut curios şi m-a îndemnat să-l cercetez. Îmi putea fi preţios pentru îmbogăţirea culegerii mele de datini populare şi ca tip uman, ieşit din comun.* (Vasile Voiculescu, *În mijlocul lupilor*), naratorul este:

A. neimplicat, relatează evenimentele la persoana a III-a;

B. detaşat, relatează evenimentele la persoana I;

C. personaj, relatează evenimentele la persoana I;

D. detaşat, relatează evenimentele la persoana a III-a.

34. Metafora *Lungi troiene călătoare adunate-n cer grămadă* din fragmentul *Din văzduh cumplita iarnă cerne norii de zăpadă,/Lungi troiene călătoare adunate-n cer grămadă;/Fulgii zbor, plutesc în aer ca un roi de fluturi albi,/Răspândind fiori de gheaţă pe ai ţării umeri dalbi* (Vasile Alecsandri, *Iarna*) se referă la:

A. furtună;

B. nori;

C. valuri;

D. zăpadă.

35. Citeşte cu atenţie textul:

Din cărţi furate lămpilor de ieri/ai strâns zădărnicie şi-ndoială./Din vis, de unde vii cu mâna goală,/n-ai scos decât înfrângeri şi căderi.//Din aripi vechi – un pumn de rumeguş,/din anii stinşi – seminţe de cucută./Şi totuşi, pui pe umbra ta pierdută/o dulce moliciune de arcuş//şi prefăcând în clipe de parfum/şi anii stinşi, şi lacrima uitată,/tot ce-a fost ieri, c-un zâmbet ierţi acum/şi parcă-ai vrea să fie înc-o dată

(Radu Gyr, *Clipe*)

Tema textului dat este:

A. natura;

B. iubirea;

C. timpul;

D. prietenia.

Scanned with OKEN Scanner

IV. MORFOLOGIE

1. Din punct de vedere morfologic, cuvintele subliniate în secvența *Sub raza cea verde în care mă scaldă/Privirea din frunză/Ca în adâncul unui ocean etern răbdător* (Ana Blandiana, *De-acolo*) sunt, în ordine:
   A. articol demonstrativ, pronume personal, adjectiv, adjectiv;
   B. adjectiv demonstrativ, pronume posesiv, substantiv, adjectiv;
   C. pronume demonstrativ, pronume personal, adjectiv, adverb;
   D. articol demonstrativ, pronume personal, substantiv, adverb.

2. Valorile morfologice ale cuvintelor subliniate în enunțul: *Fac negrul alb și albul negru.* sunt, în ordine:
   A. adjectiv, substantiv, adjectiv, substantiv;
   B. substantiv, adjectiv, substantiv, adjectiv;
   C. adjectiv, adjectiv, adjectiv, adjectiv;
   D. substantiv, adjectiv, adjectiv, substantiv.

3. Cuvântul *cum* are valoare de adverb relativ în enunțul:
   A. Cum afară plouă, nu voi pleca în excursie.
   B. Cum a sosit, l-a și luat la întrebări.
   C. Mi-a spus entuziasmat cum este mașina lui.
   D. Cum ai aflat despre această întâmplare?

4. Felul și cazul pronumelor cu formă clitică în enunțul *Încă mă întreb când voi afla tot ce se întâmplă în aceste contexte pe care le consider dubioase.* sunt corect precizate, în ordine, în seria:
   A. pronume personal, caz Ac; pronume reflexiv, caz Ac; pronume personal, caz Ac;
   B. pronume reflexiv, caz Ac; pronume reflexiv, caz Ac; pronume personal, caz Ac;
   C. pronume reflexiv, caz N; pronume reflexiv, caz N; pronume personal, caz Ac;
   D. pronume personal, caz N; pronume reflexiv, caz N; pronume personal, caz Ac.

Scanned with OKEN Scanner

5. Cazurile cuvintelor subliniate din fragmentul *Şi privind, eu mă gândeam: e bine/să fii tânăr când afară-i soare./Zi frumoasă, îţi voi pune legătoare/după gât şi-o să te iau cu mine.* (Magda Isanos, *Dimineaţa*) sunt precizate corect, în ordine, în seria:

A. acuzativ, nominativ, nominativ, vocativ, dativ;
B. nominativ, acuzativ, nominativ, acuzativ, dativ;
C. acuzativ, acuzativ, acuzativ, acuzativ, dativ;
D. nominativ, nominativ, nominativ, acuzativ, dativ.

6. Formele verbale subliniate din fragmentul *La belşugul de abanos şi de mahon, de mătăsării, de catifele şi de oglinzi – acestea de toată frumuseţea, fără ramă şi cât peretele – iubirea de flori a chiriaşului, împinsă la patimă, adăoga o nebunească risipă de trandafiri şi de tiparoase ce, împreună cu lumânările pe cari le găseam aprinse, în cele două candelabre de argint cu câte cinci ramuri, oricând am fi venit, puneau locuinţei pecetea unui lux ales, alcătuind oaspelui meu un cadru în aşa armonie cu fiinţa sa că, în amintirea mea, dintr-însul nu-l pot desprinde.* (Mateiu Caragiale, *Craii de Curtea-Veche*) sunt precizate corect, în ordine, în seria:

A. verb auxiliar, infinitiv; verb predicativ, gerunziu; verb predicativ, infinitiv;
B. verb predicativ, infinitiv; verb predicativ, gerunziu; verb predicativ, infinitiv;
C. verb copulativ, infinitiv; verb predicativ, gerunziu; verb predicativ, prezent;
D. verb predicativ, infinitiv; verb predicativ, gerunziu; verb predicativ, prezent.

7. Din punct de vedere morfologic, cuvintele subliniate din secvenţa: *Toamna-mi scutură castanii din grădină şi pe cer/Norii strâng de gât pătratul de senin rămas stingher.* (Ion Minulescu, *În pribegie*) sunt, în ordine:

A. substantiv, substantiv, substantiv, adjectiv;
B. adverb, substantiv, adjectiv, substantiv;
C. substantiv, adjectiv, adjectiv, adverb;
D. adverb, substantiv, substantiv, adverb.

8. Din punct de vedere morfologic, cuvintele subliniate din secvenţa *Priveam cum rămân în urmă lanuri singuratice, un sat ce părea pustiu în lumina orbitoare a zilei şi mă miram că văd aşa de puţini oameni.* (Mihail Sadoveanu, *Povestiri*) sunt, în ordine:

A. adverb relativ, verb predicativ, verb copulativ, adjectiv;
B. adverb relativ, verb copulativ, verb predicativ, adverb de mod;
C. pronume relativ, verb auxiliar, verb copulativ, adverb de mod;
D. conjuncţie subordonatoare, verb copulativ, verb predicativ, adjectiv.

Scanned with OKEN Scanner

9. În enunțul *Își cerne vrăjirea văpaie de lună.* (I. Pillat), termenii subliniați sunt, în ordine:

A. substantiv, substantiv;
B. adjectiv, substantiv;
C. substantiv, adjectiv;
D. adverb, substantiv.

10. Adjectivul apare în secvența *Pe un covor mai moale ca iarba cea mai moale* (I. Pillat), la următoarele grade de comparație:

A. comparativ;
B. comparativ și superlativ;
C. superlativ relativ și absolut;
D. superlativ absolut.

11. Termenii subliniați din sintagmele: *casa ta; toți oamenii; cărțile lui de istorie* au, în ordine, valoarea morfologică precizată corect în seria:

A. pronume personal, adjectiv pronominal nehotărât, pronume posesiv;
B. pronume posesiv, pronume nehotărât, pronume personal;
C. adjectiv posesiv, adjectiv pronominal nehotărât, pronume posesiv;
D. adjectiv posesiv, adjectiv pronominal nehotărât, pronume personal.

12. Marchează seria în care este precizat corect cazul cuvintelor subliniate:

— Cântă nouă, lăutare[1],/Tu[2], ce-n lume ai născut/Pentru-a noastră[3] desfătare,/Pentru-al nostru trai plăcut. (D. Bolintineanu).

A. 1. nominativ, 2. nominativ, 3. genitiv;
B. 1. vocativ, 2. vocativ, 3. acuzativ;
C. 1. vocativ, 2. nominativ, 3. genitiv;
D. 1. nominativ, 2. vocativ, 3. acuzativ.

13. Cazul substantivului subliniat din enunțul — *Noroc bun, băiete, – zise.* este:

A. genitiv;
B. acuzativ;
C. vocativ;
D. nominativ.

14. Marchează seria în care există pronume personal, în dativ posesiv, din fragmentul: *„Lăutarul se aduce,/Coamele-i voios se joc;/Fața-i palidă și dulce;/Ochii-i varsă dulce foc."* (D. Bolintineanu)

A. „Lăutarul se aduce";
B. „Coamele-i voios se joc";
C. „Fața-i palidă și dulce";
D. „Ochii-i varsă dulce foc".

Scanned with OKEN Scanner

15. Termenii subliniaţi în enunţul *Nimeni nu câştigă nimic.* sunt, din punct de vedere morfologic:

A. pronume nehotărât, pronume nehotărât;

B. pronume negativ, pronume negativ;

C. pronume negativ, adverb;

D. pronume nehotărât, adverb.

16. Valoarea morfologică a termenilor subliniaţi din secvenţa *Ne vom ajuta ca un sărac pe alt sărac.* este corect precizată în seria:

A. substantiv comun, adjectiv pronominal nehotărât;

B. adjectiv propriu-zis, pronume nehotărât;

C. substantiv comun, pronume nehotărât;

D. adjectiv propriu-zis, adjectiv pronominal nehotărât.

17. Valoarea morfologică a termenilor subliniaţi din enunţul *Râdem de toţi visătorii, dar rostul nostru ca oameni stă în puterea de a visa, nu trebuie s-o uităm.*, este corect precizată în seria:

A. substantiv, pronume personal; **B.** adjectiv, verb auxiliar;

C. substantiv, pronume reflexiv; **D.** adjectiv, articol nehotărât.

18. Valorile morfologice ale termenilor subliniaţi, din enunţul *Este o mulţime căreia, pentru că e aşezată om după om, unul câte unul, i se spune şir.* sunt, în ordine, corect precizate în seria:

A. conjuncţie relativă; numeral colectiv; pronume personal – persoana a III-a, plural, masculin;

B. pronume relativ, numeral distributiv; pronume personal – persoana a III-a, singular, feminin;

C. adjectiv pronominal relativ; numeral adverbial; pronume personal – persoana a III-a, singular, feminin;

D. adverb relativ; numeral multiplicativ; pronume personal – persoana a III-a, plural, masculin.

19. Termenii subliniaţi în enunţul *E-atâta bucurie, c-aproape că îţi vine să sari în sus.* au, în ordine, următoarele valori morfologice:

A. adverb de mod, adverb predicativ; **B.** adjectiv, adverb de mod;

C. adjectiv, adverb predicativ; **D.** adverb predicativ, adverb de loc.

Scanned with OKEN Scanner

20. Identifică seria care conţine numai termeni ce pot avea valoare de verbe copulative:

A. a fi, a avea, a vrea, a voi;

B. a deveni, a părea, a rămâne, a însemna;

C. a-i veni, a-i ajunge, a-i părea, a-i rămâne;

D. a se auzi, a se părea, a se zice, a se spune.

21. Selectează seria care conţine adverbe predicative/adverbe ce pot deveni predicative:

A. atât, destul, mult, cam;

B. numai, decât, aproape, circa;

C. sigur, desigur, poate, bineînţeles;

D. pesemne, tocmai, chiar, bunăoară.

22. Identifică seria în care există numai adverbe/locuţiuni adverbiale:

A. în jurul, de jur-împrejurul, înaintea, sub;

B. deasupra, în jur, înainte, dedesubt;

C. asupra, deasupra, contra, împotriva;

D. datorită, conform, potrivit, contrar.

23. Termenul subliniat din enunţurile *„Iar ai venit?"; „Eu am treabă, iar tu mă deranjezi!"* are următoarele valori morfologice :

A. adverb de timp, conjuncţie adversativă;

B. conjuncţie interogativă, conjuncţie subordonatoare;

C. adverb de timp, conjuncţie subordonatoare;

D. conjuncţie exclamativă, conjuncţie adversativă.

24. Marchează seria în care cuvântul *a* este prepoziţie:

A. *L-a văzut ieri. L-a aduce şi pe el.*

B. *A mea este mai bună. A! ce bine!*

C. *A iubi* înseamnă *mult. În odaie miroase a gutui.*

D. *Dă-mi cartea a de colo. Ideile a mulţi oameni rămân banale.*

Scanned with OKEN Scanner

25. Valoarea morfologică a termenilor subliniaţi din secvenţele *„Vezi cum iarba gâdilă cerul."; „Te dor ochii ca de plâns."* este corect precizată în seria:

A. adverb relativ, pronume personal, adverb de mod;

B. adverb de mod, pronume reflexiv, prepoziţie;

C. adverb relativ, pronume reflexiv, adverb de mod;

D. adverb de mod, pronume personal, prepoziţie.

26. În enunţul *Greva este împotriva regulamentului instituţiei militare.*, numele predicativ este:

A. un substantiv în dativ;

B. un adverb în nominativ;

C. un substantiv în genitiv;

D. un substantiv în nominativ.

27. Marchează seria în care sunt indicate, corect şi în ordine, valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din fragmentul: *Sunt mici amândoi: Giustino e de zece ani şi Rosalba de şapte. Sunt săraci, orfani şi străini.* (Al. Vlahuţă)

A. numeral multiplicativ, numeral adverbial, verb copulativ;

B. numeral adverbial, numeral cardinal cu valoare adjectivală, verb copulativ;

C. numeral colectiv, numeral cardinal cu valoare adjectivală, verb copulativ;

D. numeral colectiv, numeral cardinal cu valoare substantivală, verb predicativ.

28. Cuvintele subliniate din fragmentul *Tu pluteşti ca un vis de noapte/deasupra sufletului meu./Îţi sprijini tâmpla/de inima mea ca de o piatră roşie,/şi aştepţi să-ţi spun numele/tuturor lucrurilor/pe care eu am isprăvit de mult/să ţi le mai spun./Gura mea e-n tăcerea cea mai desăvârşită,/înclinată ca mătasea unui steag/într-o zi fără vânt.* (Nichita Stănescu, *Poem*) sunt, în ordine, în cazurile:

A. acuzativ, acuzativ, acuzativ, dativ, nominativ;

B. acuzativ, nominativ, genitiv, acuzativ, genitiv;

C. acuzativ, acuzativ, acuzativ, dativ, genitiv;

D. genitiv, acuzativ, acuzativ, acuzativ, genitiv.

Scanned with OKEN Scanner

29. Formele verbale subliniate din fragmentul *Pe la jumătatea praznicului sosi în goană un băiețaș, cu vestea că lostrița vrăjită s-a arătat iarăși. E aici aproape, ieșită la liman sub coasta iazului, unde stă lungită la soare, ca o domniță. Parcă doarme. Numai bate ușor din coadă, ca și cum s-ar apăra de musculițe. E mai mare și mai frumoasă ca până acum.* (Vasile Voiculescu, *Lostrița*) sunt, în ordine:

A. verb predicativ, modul indicativ, timpul perfect simplu; verb predicativ, modul indicativ, timpul prezent; verb predicativ, modul indicativ, timpul prezent; verb predicativ, modul condițional-optativ, timpul prezent; verb copulativ, modul indicativ, timpul prezent;

B. verb predicativ, modul indicativ, timpul prezent; verb copulativ, modul indicativ, timpul prezent; verb predicativ, modul infinitiv; verb predicativ, modul indicativ, timpul perfect compus; verb predicativ, modul indicativ, timpul prezent;

C. verb predicativ, modul infinitiv; verb copulativ, modul indicativ, timpul prezent; verb predicativ, modul infinitiv; verb predicativ, modul indicativ, timpul perfect compus; verb predicativ, modul indicativ, timpul prezent;

D. verb predicativ, modul indicativ, timpul perfect simplu; verb copulativ, modul indicativ, timpul prezent; verb predicativ, modul indicativ, timpul prezent; verb predicativ, modul condițional-optativ, timpul prezent; verb copulativ, modul indicativ, timpul prezent.

30. Cuvintele subliniate din fragmentul *Frumos e muntele ce-nalță spre ceruri fruntea lui semeață,/Frumos e câmpul ce se-ntinde ca și o mare de verdeață,/ Frumoasă, marea liniștită sau cu talazul răzvrătit,/Însă nimica cu pădurea nu poate fi asemuit.//Ea n-are-n sânul ei castele, dar soarele când o izbește/ O populează cu fantasme, și cântu-o face de vorbește,/Ș-aci zărești palate-nalte, ș-aci, când ele se desfac,/Ridică vocea orice frunză și-n om se schimbă-orce copac.* (Alexandru Macedonski, *Pădurea*) sunt, în ordine:

A. adverb de mod, verb predicativ, articol nehotărât, adjectiv propriu-zis, numeral cardinal;

B. adjectiv propriu-zis, verb copulativ, articol nehotărât, adjectiv participial, pronume personal;

C. adjectiv participial, verb copulativ, numeral cardinal, adjectiv participial, pronume personal;

D. adjectiv propriu-zis, verb predicativ, numeral cardinal, adjectiv participial, articol nehotărât.

Scanned with OKEN Scanner

31. Cuvintele subliniate din fragmentul *Același loc iubit umbrești/Și-un colț de cer întreg cuprinzi,/Nuc falnic, strajă din povești,/Deasupra casei părinteşti/ Aceleași crengi întinzi...//De veacuri fruntea nu ți-o temi,/Ții piept când vin furtuni năval/O, de-ai putea să mai rechemi/La poala ta și-acele vremi/De trai patriarhal!//[...]//O, de-ai putea să mai aduni/Alaiul de copii vioi/Ce-n horă se-nvârteau nebuni/Și toamna făureau cununi/Din veștedele-ți foi!* (Șt. O. Iosif, *Nucul*) sunt, în ordine:

A. adverb de loc, adjectiv participial, interjecție, prepoziție, substantiv comun;

B. prepoziție, adjectiv participial, pronume personal, conjuncție subordonatoare, adverb de mod;

C. adverb de loc, verb predicativ, interjecție, prepoziție, adjectiv propriu-zis;

D. prepoziție, verb predicativ, interjecție, conjuncție subordonatoare, adverb de mod.

32. Modul, timpul și persoana verbelor *a crește, a arăta, a fi, a râde* din fragmentul următor sunt corect identificate în seria:

— Dacă ți-ar crește aripi, ai avea curajul să le arăți cuiva? [...]

— Dacă mi-ar crește aripi? Ce fel de aripi? [...]

— Nu știu, aripi ca toate aripile... Sau încă o mână, pe spate. Dacă ți-ar mai crește o mână, ai spune cuiva?

— Nu-i același lucru. Dacă mi-ar crește aripi, aș zbura... Cu încă o mână ce să fac? Să mă scarpin pe ceafă în timp ce merg pe bicicletă?

Fata a râs. Am râs și eu.

(Marian Coman, *Albiliță*)

A. modul condițional-optativ, prezent, persoana I și a II-a; modul conjunctiv, prezent, persoana a III-a; modul indicativ, prezent, persoana a III-a; modul indicativ, perfect compus, persoana a III-a;

B. modul condițional-optativ, prezent, persoana a III-a; modul conjunctiv, prezent, persoana a II-a; modul indicativ, prezent, persoana a III-a; modul indicativ, perfect compus, persoana I și a III-a;

C. modul condițional-optativ, prezent, persoana a III-a; modul conjunctiv, prezent, persoana a III-a; modul indicativ, prezent, persoana I; modul indicativ, perfect compus, persoana I și a III-a;

D. modul condițional-optativ, prezent, persoana I și a II-a; modul conjunctiv, prezent, persoana a III-a; modul indicativ, prezent, persoana I; modul indicativ, perfect compus, persoana a III-a.

Scanned with OKEN Scanner

33. Formele clitice pronominale corect identificate şi transcrise din textul de mai jos sunt în tabelul:

Eram copil. Mi-aduc aminte, culegeam
odată trandafiri sălbatici.
Aveau atâţia ghimpi,
dar n-am voit să-i rup.
Credeam că-s muguri,
şi-au să înflorească.

(Lucian Blaga, *Ghimpii*)

A.

Pronume personal	**Pronume reflexiv**
Mi, -i,	*-s*

B.

Pronume personal	**Pronume reflexiv**
Mi, -i	*-şi*

C.

Pronume personal	**Pronume reflexiv**
Mi, -i,	*-s, -şi*

D.

Pronume personal	**Pronume reflexiv**
-i	*Mi*

34. Un adjectiv în cazul genitiv, la forma de plural, se regăseşte în enunţul:

A. Se cerneau mohorâte lacrimile gri din norii tulburi.

B. Asculta glasul bucuros şi foşnirea frunzelor verzi.

C. Ochilor lui albaştri le-a zâmbit blând.

D. Flăcările vii ale comorii dansează zglobii pe înserat.

Scanned with OKEN Scanner

V. SINTAXĂ:

sintaxa propoziției (subiect, predicat, atribut, complement); sintaxa frazei (ATR, CI, CD, circumstanțiale – mod, timp, loc, cauză, scop)

1. Funcțiile sintactice ale cuvintelor subliniate din fragmentul de mai jos sunt, în ordine, corect precizate în seria:

*Se apropie apoi numărul Unu și spuse: „Sunt voința vieții care creează lumea <u>întruna</u> și-i menține existența. Sunt gura care rostește: **eu sunt**. Exist pentru a mă vedea <u>pe mine</u> și pentru a repeta la infinit cuvântul sfânt **sunt**. <u>De la mine</u> își află începutul orice gând și orice <u>cuvânt</u>. Determin, deci exist. Vreau, deci sunt."*

(Olga Tokarczuk, *Călătoria oamenilor Cărții*)

A. complement circumstanțial de mod; complement direct; complement prepozițional; subiect;

B. complement circumstanțial de timp; complement prepozițional; complement direct;

C. atribut adverbial; complement prepozițional; complement prepozițional; complement direct;

D. complement circumstanțial de timp; complement direct; complement circumstanțial de loc; subiect.

2. Funcțiile sintactice ale cuvintelor subliniate din fragmentul de mai jos sunt, în ordine, corect precizate în seria:

Mă frământa <u>ideea</u> unui personaj care are puterea să picteze cu <u>propria</u> imaginație. Un personaj ale cărui vise apar pictate pe pereții clădirilor. Așa a luat naștere Anita, <u>fetița</u> din povestirea „Albilița". O fetiță autistă ce trăiește în România cenușie din anii '80. Visele ei, noapte de noapte, pictează în mod misterios fluturi colorați pe blocurile din cartier, alarmând autoritățile, entuziasmând copiii din oraș, punând pe jar întreaga <u>localitate</u>.

(Marian Coman, *Anita. Efectul fluturelui*, *www.optmotive.ro*)

A. complement direct, complement prepozițional, apoziție, complement direct;

B. subiect, atribut adjectival, apoziție, complement direct;

C. complement direct, complement prepozițional, subiect, atribut substantival;

D. subiect, atribut adjectival, apoziție, atribut substantival.

Scanned with OKEN Scanner

3. Predicatele din secvenţa *„Nebuni, odinioară, am fost, Despot, noi doi,/Dar tu rămas-ai singur nebun, dintr-amândoi."* (Vasile Alecsandri, *Despot-Vodă*) sunt, în ordine:

A. *am fost; rămas-ai singur;*

B. *nebuni am fost; rămas-ai nebun;*

C. *am fost doi; rămas-ai;*

D. *odinioară am fost; rămas-ai.*

4. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate din secvenţa: *În apropiere <u>e</u> muntele, <u>muntele</u> meu iubit./Înconjurat de lucruri bătrâne/acoperit cu muşchi <u>din zilele</u> Facerii* (Lucian Blaga, *Linişte între lucruri bătrâne*) sunt, în ordine:

A. predicat nominal, subiect, complement circumstanţial de timp;

B. predicat verbal, complement direct, complement indirect;

C. predicat verbal, apoziţie, atribut substantival prepoziţional;

D. predicat nominal, subiect, atribut substantival;

5. Din punct de vedere morfologic şi sintactic, cuvintele subliniate din secvenţa *Bicicleta era <u>a lui</u> şi a ajuns cu ea la gară <u>înaintea dumnealor</u>, întrebându-se cine sunt <u>cei</u> care vor veni* sunt, în ordine:

A. pronume posesiv, cazul genitiv, funcţia de complement indirect; pronume de politeţe, cazul acuzativ, funcţia de complement indirect; pronume personal, cazul nominativ, funcţia de nume predicativ;

B. pronume personal, cazul genitiv, funcţia de nume predicativ; pronume de politeţe, cazul genitiv, funcţia de complement circumstanţial de timp; pronume demonstrativ, cazul nominativ, funcţia de subiect;

C. pronume personal, cazul nominativ, funcţia de nume predicativ; pronume de politeţe, cazul acuzativ, funcţia de complement circumstanţial de loc; articol demonstrativ, cazul nominativ, funcţia de subiect;

D. pronume personal, cazul genitiv, funcţia de atribut pronominal; pronume de politeţe, cazul dativ, funcţia de complement indirect; pronume demonstrativ, cazul nominativ, funcţia de nume predicativ;

Scanned with OKEN Scanner

6. Din punct de vedere sintactic şi morfologic, cuvintele subliniate din secvenţa *Finalul romanului din faţa elevului este conform adevărului şi va rămâne acelaşi pentru toţi cititorii* sunt, în ordine:

A. atribut substantival, cazul acuzativ; nume predicativ, cazul dativ, predicat nominal format din verb copulativ şi nume predicativ;

B. atribut substantival, cazul dativ; complement circumstanţial de mod, cazul acuzativ, predicat verbal şi complement circumstanţial de mod;

C. atribut substantival, cazul genitiv; nume predicativ, cazul dativ, predicat nominal format din verb copulativ şi nume predicativ;

D. complement circumstanţial de loc, cazul acuzativ; complement indirect, cazul dativ, predicat nominal format din verb copulativ şi nume predicativ;

7. Subiectul propoziţiei *Aşezat la gura sobei noaptea [...]/Văd trecând în zbor fantastic a poveştilor minuni* (V. Alecsandri) este:

A. subînţeles;

B. inclus;

C. nedeterminat;

D. exprimat lexical.

8. Subiectul primei propoziţii din secvenţa *Iat-o gingaşă mlădiţă cu şirag de mărţişori.../Tu o rupi?... Ea te stropeşte cu fulgi albi răcoritori* (V. Alecsandri) este:

A. inclus;

B. subînţeles;

C. exprimat;

D. neexprimabil.

9. În enunţul *Ningea, şi viscolul ridica omătul în valuri şi-l spulbera în văzduh, de nu se mai vedea nici cer, nici pământ.* (Al. Vlahuţă), subiectul primei propoziţii este:

A. inclus;

B. exprimat;

C. nedeterminat;

D. subînţeles.

Scanned with OKEN Scanner

10. Marchează seria care precizează corect numărul subiectelor exprimate din secvența: [...] *dar fie între noi,/Va râde mult mai bine acel ce râde-apoi.// Urciorul, multe zile te duci cu el la apă,/Dar vine-o zi în care se sparge sau îți scapă.* (D. Bolintineanu)

A. 3;

B. 5;

C. 4;

D. 7.

11. Subiectul gramatical din propoziția *Sulfina, păpădia și calomfirul mi-au fost furate de hoțul de vânt.* este:

A. de hoțul;

B. de vânt;

C. hoțul de vânt;

D. sulfina, păpădia și calomfirul.

12. Marchează seria care precizează corect situația în care verbul *a fi* formează predicat verbal:

I. „Ajunge Lia grabnic la insula dorită/A cărei iarbă vie cu raze-*i* altoită";

II. „Dar mersu-i plin de farmec, cu pas legănător,/O spun mai mult că-*i* fată decât că *e* fecior";

III. „De când *nu era* încă pământul care *este*,/De când tot ce *e*-n lume [...]";

IV. „De *ești* fecior, replică bătrâna îngrijită,/*Să*-ți *fie* calea floare și urma înflorită" (V. Alecsandri).

A. II;

B. III;

C. IV;

D. I.

13. Termenii subliniați din exemplul „Mi-e <u>fruntea</u> încreștită/Puțin de încordarea povestei începute. Am păr <u>bălai</u>." (I. Pillat) sunt, în ordine:

A. nume predicativ, atribut adverbial;

B. subiect, atribut adjectival;

C. nume predicativ, atribut adjectival;

D. subiect, atribut adverbial.

Scanned with OKEN Scanner

14. Termenii subliniaţi din secvenţa „Regele preurmă, cu călări d-ai săi,/Calul lor ce zboară,/Dar din peşteri zmeul varsă pe flăcăi/Muşte veninoase ce-n acele văi/Caii lor omoară." (D. Bolintineanu) au, în ordine, următoarele funcţii sintactice în textul dat:

A. predicat, atribut adjectival, atribut pronominal;

B. complement de timp, atribut pronominal, atribut adjectival;

C. predicat, atribut pronominal, atribut adjectival;

D. complement de loc, atribut adjectival, atribut pronominal.

15. Funcţia sintactică şi cazul termenului subliniat din sintagma: „A splendidului soare ferice născătoare/Trăieşte-n luminoasă şi magică splendoare." (V. Alecsandri) este corect indicată în seria:

A. atribut substantival, genitiv;

B. atribut substantival, dativ;

C. atribut adjectival, dativ;

D. atribut adjectival, genitiv.

16. Funcţia sintactică a termenilor subliniaţi din secvenţa *Una e a citi şi alta a înţelege.* este corect indicată în seria:

A. nume predicativ, subiect;

B. subiect, nume predicativ;

C. atribut pronominal, subiect;

D. atribut adjectival, nume predicativ.

17. Funcţia sintactică şi valoarea morfologică a cuvântului subliniat din enunţul „În inimile voastre de ce nu poci eu oară/să vărs căldura sacră [...]" (D. Bolintineanu) este:

A. atribut pronominal, pronume personal în genitiv;

B. atribut adjectival, adjectiv posesiv în acuzativ;

C. atribut pronominal, pronume posesiv în genitiv;

D. atribut adjectival, adjectiv posesiv în dativ.

Scanned with OKEN Scanner

18. Funcția sintactică a cuvântului *Graur*, din enunțul *Acolo calul Graur își încetează zborul/Nemaiavând pământuri să bată cu piciorul* (V. Alecsandri) este:

A. subiect;
B. atribut adjectival;
C. atribut substantival-apozițional;
D. atribut substantival-genitival.

19. Cuvintele subliniate din fragmentul *Atunci apăru în lucirea luminei de seu, mișcându-se spre gazdă, un bărbat bărbos, cu căciulă și cu giubea. Barba-i era astâmpărată și rotunjită de foarfece; râdea cu obrajii plini și bogați de creștin bine hrănit.*

— Eu socot că-i un negustor, hotărî căpitanul Neculai Isac. Hangița își cunoscu mușteriul și glasul ei crescu și scăzu cu dezmierdări:

— Chiar domnia ta ești, jupâne Dămian? Atuncea mai ales ești binevenit și te poftesc subt acoperișul nostru. Poruncește cărăușilor să tragă peste podeț și să bage de samă să nu prăvale. Să intre subt șandrama, unde știi că putem închide porțile ca la cetate, și n-ai nicio grijă, chiar dacă ai avea aur în buccele. (Mihail Sadoveanu, *Negustor lipscan*) sunt, în ordine, în cazurile:

A. nominativ, acuzativ, nominativ, acuzativ, dativ, acuzativ;
B. genitiv, acuzativ, acuzativ, acuzativ, genitiv, acuzativ;
C. nominativ, genitiv, nominativ, genitiv, genitiv, nominativ;
D. genitiv, acuzativ, acuzativ, acuzativ, dativ, nominativ.

20. Cuvintele subliniate din fragmentul *Te-au lăsat ai tăi acasă, pentru o noapte și o zi, cu prietena ta Mimi. V-ați pus de cu seară părul pe moațe. Dimineața, când l-ați desfăcut, tu aveai o baniță de păr, curgând râurele pe umeri, șerpișori, iar ea, două ghemotoace crețe deasupra urechilor, în loc de breton, o buclă și părul drept la spate. Parcă e un caniș tuns aiurea. Stați una în fața alteia îmbrăcate în rochii lungi pe care mama nu le mai poartă de mult. Mimi are o brățară pe mână, dintr-un șirag de mărgele negre, răsucite de mai multe ori în jurul încheieturii. [...] Ziceam că eram doamne. Nu prea știam despre ce să vorbim. Nu-i ușor să fii doamnă, să stai așa numai pe scaun și să te gândești ce să mai spui. Și-atunci ne alergam în jurul mesei. Două doamne alergându-se în jurul mesei! Dacă ne-ar vedea copiii noștri obraznici! Ne oprim ca să mai bem o cafea.* (Simona Popescu, *Exuvii*) sunt, în ordine, în cazurile:

A. genitiv, acuzativ, nominativ, nominativ, acuzativ;
B. acuzativ, acuzativ, acuzativ, genitiv, acuzativ;
C. genitiv, acuzativ, nominativ, nominativ, nominativ;
D. acuzativ, genitiv, acuzativ, genitiv, nominativ.

Scanned with OKEN Scanner

21. În fragmentul *Acestuia îi fu frică să dea piept cu Greuceanu, dară, ca să nu scape nici el neatins de răutatea lui cea drăcească, îi scoase cuiul din capul osiei de dindărăt şi-l aruncă departe în urmă. (Greuceanu)* sunt prezente:

A. două complemente indirecte exprimate prin pronume;

B. trei complemente indirecte exprimate prin pronume;

C. patru complemente indirecte exprimate prin pronume;

D. cinci complemente indirecte exprimate prin pronume.

22. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate din fragmentul *În <u>minutele-acelea</u> când sufletul gândeşte,/Când omul se coboară în conştiinţa <u>lui</u>,/Ca unei inimi care <u>cu noi</u> compătimeşte/Frăţeştei ei lumine durerea mea <u>o</u> spui* (Grigore Alexandrescu, *Candela*) sunt, în ordine:

A. atribut pronominal, atribut adjectival, complement indirect, atribut pronominal;

B. circumstanţial de loc, atribut adjectival, complement prepoziţional, complement indirect;

C. atribut adjectival, atribut pronominal, complement indirect, atribut pronominal;

D. atribut adjectival, atribut pronominal, complement prepoziţional, complement indirect.

23. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate din textul *Când însuşi glasul gândurilor tace,/Mă-ngână cântul unei dulci evlavii –/Atunci te chem; <u>chemarea</u>-mi asculta-vei?/Din neguri reci <u>plutind</u> te vei desface?//Puterea nopţii blând însenina-vei?/Cu ochii mari şi purtători <u>de pace</u>?/Răsai din umbra vremilor încoace,/Ca să te văd venind – ca-n vis, aşa vii!//Cobori încet... aproape, mai aproape,/Te pleacă iar zâmbind peste-<u>a mea</u> faţă,/A ta iubire cu-n suspin arat-o,//Cu geana ta m-atinge <u>pe pleoape</u>,/Să simt fiorii strângerii în braţe –/Pe veci pierduto, vecinic adorato!* (Mihai Eminescu, *Sonet*) sunt, în ordine:

A. complement direct, complement indirect, atribut substantival, circumstanţial de loc, circumstanţial de mod;

B. subiect, circumstanţial de mod, atribut substantival, atribut adjectival, circumstanţial de mod;

C. complement direct, circumstanţial de mod, complement prepoziţional, atribut adjectival, circumstanţial de loc;

D. subiect, circumstanţial de mod, complement prepoziţional, circumstanţial de loc, circumstanţial de loc.

Scanned with OKEN Scanner

24. În enunțul *Filmul pe care l-am văzut mi-a plăcut.*, există:

A. un complement direct și un complement indirect;

B. două complemente directe și un complement indirect;

C. trei complemente directe și un complement indirect;

D. două complemente directe și două complemente indirecte.

25. Propoziția în care pronumele personal *noi* este complement prepozițional este:

A. A sosit la noi cu întârziere.

B. Întâlnirea cu noi l-a înveselit.

C. Pe noi ne cunoaște mai bine.

D. Vai de noi!

26. Propoziția în care există un complement indirect exprimat prin substantiv este:

A. Am discutat despre vacanță.

B. Bunicii i-am adus vestea cea bună.

C. Maria scrie numai cu stiloul.

D. Se gândește la prăjitura bunicii.

27. În enunțul *De teamă, a renunțat să vină astăzi în parc.*, există, în ordine:

A. circumstanțial de cauză, circumstanțial de timp, circumstanțial de loc;

B. circumstanțial de scop, circumstanțial de timp, circumstanțial de loc;

C. complement indirect, circumstanțial de mod, circumstanțial de loc;

D. complement prepozițional, circumstanțial de timp, circumstanțial de loc.

28. În fragmentul *Acolo, lângă izvoară, iarba pare de omăt,/Flori albastre tremur ude în văzduhul tămâiet.* (Mihai Eminescu, *Călin, file din poveste*), ultima virgulă coordonează:

A. două părți de propoziție de același fel;

B. două propoziții principale;

C. două propoziții subordonate de același fel;

D. două părți de propoziție diferite.

29. Secvența *Cum îți zice mama acasă? Stăruie doamna tot blând, dar c-un fel de nerăbdare parcă.* (Otila Cazimir, *A murit Luchi...*), conține:

A. un enunț exclamativ și un enunț interogativ;

B. un enunț imperativ și un enunț asertiv;

C. un enunț interogativ și un enunț asertiv;

D. un enunț imperativ și un enunț exclamativ.

Scanned with OKEN Scanner

30. În fragmentul *Când mi-l aduc aminte pe dânsul, mi se desfăşoară înaintea ochilor întreaga lume a tinereţilor, cu toate farmecele ei, acuma perdute pentru totdeauna; şi niciunul dintre noi toţi, care împreună am trecut prin acea lume, nu poate să se gândească la tinereţele sale fără ca să-i treacă, aşezat, retras şi întotdeauna înţelept, Budulea Taichii pe dinaintea ochilor, pentru că Budulea nu era numai al Taichii, ci şi al nostru, al tuturora* (Ioan Slavici, *Budulea Taichii*), se regăsesc:

A. două propoziţii subordonate de cauză, o propoziţie subordonată atributivă, o propoziţie subordonată completivă directă, o propoziţie subordonată circumstanţială de timp şi o propoziţie subordonată circumstanţială de mod;

B. două propoziţii subordonate de cauză, o propoziţie subordonată atributivă, o propoziţie subordonată completivă directă, o propoziţie subordonată circumstanţială de timp şi o propoziţie subordonată circumstanţială de scop;

C. o propoziţie subordonate de cauză, o propoziţie subordonată atributivă, o propoziţie subordonată completivă directă, o propoziţie subordonată circumstanţială de timp, o propoziţie subordonată circumstanţială de scop şi o propoziţie subordonată circumstanţială de mod;

D. o propoziţie subordonate de cauză, o propoziţie subordonată atributivă, o propoziţie subordonată completivă prepoziţională, o propoziţie subordonată circumstanţială de timp şi o propoziţie subordonată circumstanţială de mod.

31. În fragmentul *Conductorul striga şi zâmbea mulţumit în sine că a spus o glumă minunată. Când şi când, arunca priviri pline de înţeles unui domn bondoc, care se uita la dânsul şi-l asculta cu un surâs de admiraţie pe buze...*

La ghişeu lumea se rărise de-a binelea. Abia vreo câţiva ţărani bătrâni şi slăbănogi mai forfoteau şi se înghesuiau, parc-ar fi stat pe jăratec. Nicolae cu feciorul şi cu baba, care acum se ţinea de dânşii ca scaiul de oaie, alergând neîncetat de la un capăt al rampei la celălalt, priveau rugători în răstimpuri la vardistul care le răspundea printr-o încruntare din sprâncene şi la şeful care ţăcănea biletele şi-i măsura cu suliţe de dispreţ când din întâmplare îi cădeau înaintea ochilor. (Liviu Rebreanu, *Proştii*), se regăsesc:

A. patru propoziţii subordonate atributive;

B. cinci propoziţii subordonate atributive;

C. şase propoziţii subordonate atributive;

D. şapte propoziţii subordonate atributive.

Scanned with OKEN Scanner

32. Prin expansiune, termenii subliniaţi din fragmentul *Şi cât era de cuminte bătrânica, nu s-a mai putut <u>stăpâni</u>... a biruit-o plânsul. [...] Lui i-ardea să se ducă şi măcar că-i era dragă mama, parcă avea necaz <u>pe ea</u> că-i prea întârziază plecarea. A plâns şi el, ce-i drept, <u>de plânsul</u> ei; dar pe când ochii-i erau trişti, închipuirea zbura cu bucurie pe drumul ce i se deschidea lung şi necunoscut înainte.* (I. L. Caragiale, *Păcat*) devin:

A. o propoziţie completivă directă; o propoziţie completivă prepoziţională; o propoziţie circumstanţială de cauză;

B. o propoziţie completivă directă; o propoziţie atributivă; o propoziţie completivă prepoziţională;

C. o propoziţie circumstanţială de scop; o propoziţie completivă indirectă; o propoziţie completivă prepoziţională;

D. o propoziţie circumstanţială de mod; o propoziţie atributivă; o propoziţie circumstanţială de cauză.

33. Propoziţia subordonată din enunţul *Gândiţi-vă că aţi fi nişte bieţi oameni încercându-şi norocul.* este:

A. completivă directă;

B. completivă prepoziţională;

C. circumstanţială de mod;

D. atributivă.

34. Structura frazei *De când nu era încă pământul care este,/De când tot ce e-n lume era numai poveste/Şi raza de lumină şi razele căldurei/Erau comori ascunse în haosul naturei/A splendidului soare ferice născătoare/Trăieşte. [...]* (V. Alecsandri) este corect marcată în seria:

A. circumstanţială de timp, circumstanţială de timp, atributivă, circumstanţială de timp, principală;

B. circumstanţială de timp, atributivă, circumstanţială de timp, atributivă, circumstanţială de timp, principală;

C. circumstanţială de timp, atributivă, atributivă, circumstanţială de timp, principală;

D. circumstanţială de timp, atributivă, circumstanţială de timp, completivă directă, circumstanţială de timp, principală.

Scanned with OKEN Scanner

35. O propoziție completivă directă se regăsește în fraza:

A. *Tatăl credea că din pricina cărților a lipsit copilul de-acasă.*

B. *Nu se știa de unde făcea copilul rost de cărți.*

C. *Era adevărat că băiatul se ducea des după cărți.*

D. *Tatăl a pus întrebarea neîncrezător, ca și când s-ar fi ferit ca oamenii să își închipuie ceva.*

36. Propoziția completivă prepozițională se regăsește în fraza:

A. *E adevărat că uneori se oprea îndelung la chioșcul de ziare.*

B. *Cred că uneori se oprea îndelung la chioșcul de ziare.*

C. *Mă gândesc că uneori se oprea îndelung la chioșcul de ziare.*

D. *Mă bazam pe faptul că uneori se oprea îndelung la chioșcul de ziare.*

37. Propozițiile subordonate din secvența *Un cârd de vulturi ageri, rotindu-se pe sus,/Se-nalță ca s-asculte mult vesela fanfară/Ce buciumă prin nouri frumoasa primăvară.* (V. Alecsandri) sunt, în ordine:

A. completivă indirectă, completivă directă;

B. circumstanțială de scop, atributivă;

C. atributivă, atributivă;

D. circumstanțială de loc, circumstanțială de loc.

38. Marchează seria care numește corect felul propoziției subordonate din fraza: *„Și de pe raft, din fiece volum,/Poeții ies s-asculte liniștit/Un cântec risipit ca un parfum."* (I. Pillat)

A. circumstanțială de cauză;

B. circumstanțială de scop;

C. completivă indirectă;

D. circumstanțială de mod.

39. În fraza *„Toamna, mândră țesătoare,/Pune furca-n brâul ei/Ca să toarcă și să țese/Pânză lată-n ițe dese."* (V. Alecsandri), propoziția „să țese" este:

A. completivă prepozițională;

B. principală;

C. circumstanțială de scop;

D. circumstanțială de mod.

Scanned with OKEN Scanner

40. Prin expansiune, se dezvoltă într-o subordonată completivă prepoziţională pronumele cu formă accentuată din propoziţia:

A. Suferă pentru tine.

B. Mergem după-amiază la tine.

C. Mă gândesc la tine.

D. Le-am păstrat pentru tine.

Sugestii de rezolvare:

- determinarea regentului (verb) şi a întrebărilor (pentru cine? la cine? de cine? de la ce? după cine? după ce? pentru cine? pentru ce? peste cine? peste ce? cu câţi? cu câte? despre câţi? la câţi? pentru câţi? etc.) sunt operaţii obligatorii, dar nu sunt suficiente pentru a diferenţia între funcţiile sintactice;
- pentru a diferenţia situaţiile se realizează expansiunea (Suferă fiindcă tu îl superi; Mergem unde e casa ta; Mă gândesc la cine îmi place; Le-am păstrat ca să le ai tu.).

41. Se dă textul:

Există în limba română o serie de cuvinte care pot fi accentuate în două feluri, după cum vrea vorbitorul; se poate spune profésor *şi* profesór, íntim *şi* intím, fírav *şi* firáv *etc., iar în aceste situaţii ambele tipuri de accentuare sunt corecte, oricum punem accentul, cuvântul în cauză îşi păstrează sensul şi categoria gramaticală.*

Relaţiile sintactice la nivelul frazei din textul dat, corect identificate, în ordinea apariţiei lor, sunt:

A. subordonare prin pronume relativ; coordonare prin juxtapunere; subordonare prin adverb relativ; coordonare prin juxtapunere; coordonare prin joncţiune; subordonare prin adverb relativ;

B. subordonare prin pronume relativ; subordonare prin adverb relativ; coordonare prin juxtapunere; coordonare prin joncţiune; coordonare prin juxtapunere; subordonare prin adverb relativ;

C. subordonare prin pronume relativ; subordonare prin adverb relativ; coordonare prin juxtapunere; subordonare prin adverb relativ; coordonare prin juxtapunere; subordonare prin adverb relativ;

D. subordonare prin pronume relativ; subordonare prin adverb relativ; coordonare prin juxtapunere; subordonare prin conjuncţie; subordonare prin adverb relativ; coordonare prin juxtapunere.

Scanned with OKEN Scanner

Sugestii de rezolvare:

- analiza frazei, cu sublinierea predicatelor şi determinarea elementelor de relaţie;
- analiza punctuaţiei şi selectarea corectă a situaţiei în care virgula marchează o relaţie de coordonare în frază;
- determinarea tipului de relaţie (coordonare, subordonare) între propoziţiile frazei şi a tipului de elemente de relaţie.

(Există în limba română o serie de **cuvinte** [1]/ care **pot fi accentuate în două feluri**, [2]/după cum vrea vorbitorul [3]/;/se poate spune *profésor* şi *profesór*, *íntim* şi *intím*, *fírav* şi *firáv* etc., [4]/ **iar** /în aceste situaţii ambele tipuri de accentuare sunt corecte [5]/,[7]/oricum punem accentul, [6]/cuvântul în cauză îşi păstrează sensul şi categoria gramaticală [7]/.)

Scanned with OKEN Scanner

Exerciții de antrenament – rezolvări parțiale

I. *LECTURĂ:*

cuvinte-cheie, idee principală, idee secundară, temă; tipare textuale de structurare a ideilor, tipuri de texte, strategii de comprehensiune, strategii de interpretare

1. C.; **2.** D; **3.** B; **4.** A; **5.** D.; **6.** C.; **7.** A.; **8.** C.; **9.** B.; **10.** A.; **11.** C.; **12.** C.; **13.** A.

II. *ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII:*

ortoepie și ortografie, vocabular, variație stilistică

1. D.; **2.** A.; **3.** D.; **4.** C.; **15.** A.; **16.** B.; **17.** B.; **18.** A.; **19.** B.; **20.** C.; **21.** A.; **22.** A.; **23.** C.; **24.** B.; **26.** C.; **27.** D.; **28.** A.; **29.** C.; **30.** B.; **31.** A.; **39.** B.; **40.** A.; **41.** C.; **54.** B.; **55.** C.; **56.** D.; **57.** D.; **58.** A.; **59.** C.; **60.** A.; **61.** D.; **62.** D.; **66.** B.; **67.** A.; **68.** C.

III. *LECTURĂ:*

înțelegere de text: figuri de stil, imagini artistice, elemente de versificație

3. C.; **4.** C.; **5.** A.; **6.** D.; **7.** D.; **8.** C.; **9.** B.; **10.** D.; **11.** B.; **15.** A.; **16.** B.; **17.** B.; **18.** C.

IV. *MORFOLOGIE*

1. D.; **2.** B.; **3.** C.; **4.** B.; **5.** A.; **6.** A.; **7.** A.; **8.** A.; **32.** B.; **33.** D.; **34.** B.

V. *SINTAXĂ:*

sintaxa propoziției (subiect, predicat, atribut, complement);
sintaxa frazei (ATR, CI, CD, circumstanțiale – mod, timp, loc, cauză, scop)

1. D.; **2.** B.; **3.** B.; **4.** C.; **5.** B.; **6.** C.; **24.** B.; **25.** D.; **26.** B.; **27.** A.; **28.** B.; **29.** C.; **37.** A. **40.** C.; **41.** B.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 1

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

În fiecare seară, totdeauna,
Iau plasa, tolba, şi-apoi alergând
Cobor grăbit pe treptele din mine
În codrii tainici care-i am în gând.

E-acolo-un cântec mare, numai steme,
Pe care vreau să-l prind din necuprins,
Un cânt de aur, nesupus la nimeni,
Ce niciodată nu se lasă prins.

Aleg, pândesc, mă caţăr, sui pe visuri,
Dar cum mă simte fuge-n drumu-i lung
Şi-atât de iute fuge şi se pierde
Că orice-aş face nu pot să-l ajung.

Şi ce frumos, ce simplu e, ce tainic!
Dac-aş putea să-l prind, de-aş reuşi
Să-l pot aduce-afară, la lumină,
Milenii, poate, nu aş mai muri.

Stau nopţi întregi, pândind ca o nălucă,
Îi întind curse, sunt mereu pândar,
Însă mi-e truda, totuşi, tot degeaba
Şi orice aşteptare în zadar.

Dar nu descurajez. În orice seară
La fel cobor şi stau mereu pândind.
Merită truda, prea-i un cânt de seamă
Şi nu se poate-o dată să nu-l prind.

(Virgil Carianopol, *În fiecare seară*)

Scanned with OKEN Scanner

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerințe, cu privire la textul dat.

1. Tiparul textual în care se încadrează textul dat este:
   A. narativ;
   B. descriptiv;
   C. dialogat;
   D. argumentativ.

2. Din punct de vedere stilistic, în secvențele *Aleg, pândesc, mă cațăr, sui pe visuri* și *Stau nopți întregi, pândind ca o nălucă* există:
   A. antiteză și epitet;
   B. enumerație și comparație;
   C. hiperbolă și comparație;
   D. personificare și antiteză.

3. Măsura versului *Dac-aș putea să-l prind, de-aș reuși* este de:
   A. 10 silabe;
   B. 11 silabe;
   C. 12 silabe;
   D. 13 silabe.

4. Sunt utilizate cu sens figurat toate cuvintele din seria:
   A. *aur, descurajez, seară*;
   B. *codrii, aur, nopți*;
   C. *treptele, codri, aur*;
   D. *truda, nopți, seară.*

5. Rolul semnului exclamării în secvența *Și ce frumos, ce simplu e, ce tainic!* este explicat corect în seria:
   A. marchează finalul unui enunț asertiv;
   B. marchează finalul unui enunț interogativ;
   C. marchează finalul unui enunț exclamativ;
   D. marchează finalul unui enunț eliptic.

Scanned with OKEN Scanner

6. Cuvintele *fiecare, totdeauna, tainic* conţin, în ordine:
   A. diftong, triftong, diftong;
   B. diftong, vocale în hiat, vocale în hiat;
   C. vocale în hiat, diftong, diftong;
   D. vocale în hiat, diftong, vocale în hiat.

7. Cuvintele *tainici, niciodată* şi *orice (seară)* s-au format, în ordine, prin:
   A. compunere, schimbarea valorii gramaticale, derivare;
   B. derivare, compunere, schimbarea valorii gramaticale;
   C. derivare, derivare, schimbarea valorii gramaticale;
   D. schimbarea valorii gramaticale, derivare, compunere.

8. Valorile morfologice ale cuvintelor subliniate în secvenţa *cum mă simte fuge-n drumu-i lung* sunt, în ordine:
   A. pronume personal, verb copulativ, adverb de mod;
   B. pronume personal, pronume personal, adjectiv propriu-zis;
   C. pronume posesiv, verb copulativ, adjectiv propriu-zis;
   D. pronume reflexiv, pronume personal, adverb de mod.

9. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate în secvenţa *E-acolo-un cântec mare, numai steme,/Pe care vreau să-l prind din necuprins* sunt, în ordine:
   A. complement direct, atribut adjectival, atribut pronominal;
   B. complement direct, atribut adjectival, complement direct;
   C. subiect, atribut adjectival, complement direct;
   D. subiect, atribut adjectival, atribut pronominal.

10. În prima strofă a poeziei citate există:
   A. două propoziţii principale, o propoziţie subordonată atributivă;
   B. două propoziţii principale, o propoziţie subordonată circumstanţială de timp, o propoziţie subordonată atributivă;
   C. o propoziţie principală, o propoziţie subordonată circumstanţială de timp, o propoziţie subordonată atributivă;
   D. o propoziţie principală, o propoziţie subordonată circumstanţială de loc, o propoziţie subordonată atributivă.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 2

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

Zi cu soare, ger cu stele!... Hai, iubită, la primblare.
Caii muşcă-a lor zăbale, surugiul e călare;
Săniuţa, cuib de iarnă, e cam strâmtă pentru doi...
Tu zâmbeşti?... Zâmbirea-ţi zice că e bună pentru noi.

Caii scutură prin aer sunătoarele lor salbe,
Răpind sania uşoară care lasă urme albe.
Surugiul chiuieşte; caii zboară ca doi zmei
Prin o pulbere de raze, prin un nour de scântei.

Pe câmpia înălbită, netedă, strălucitoare
Se văd insule de codri, s-aud câini la vânătoare,
Iar în lunca pudruită cu mărunt mărgăritar
Saltă-o veveriţă mică pe o creangă de stejar.

Acum trecem prin poiene, acum trecem prin zăvoaie;
Crengile-aninate-n cale ning steluţe şi se-ndoaie.
Iată-o gingaşă mlădiţă cu şirag de mărţişori...
Tu o rupi?... Ea te stropeşte cu fulgi albi răcoritori.

(Vasile Alecsandri, *Sania*)

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerinţe, cu privire la textul dat.

1. Tiparul textual în care se încadrează textul dat este:
   A. narativ;
   B. descriptiv;
   C. dialogat;
   D. argumentativ.

Scanned with OKEN Scanner

2. Din punct de vedere stilistic, în secvenţele *caii zboară ca doi zmei...* şi *Pe câmpia înălbită, netedă, strălucitoare* există, în ordine:

A. antiteză şi enumeraţie;

B. comparaţie şi epitet;

C. epitet şi repetiţie;

D. repetiţie şi epitet.

3. Măsura versurilor *Acum trecem prin poiene, acum trecem prin zăvoaie;/ Crengile-aninate-n cale ning steluţe şi se-ndoaie.* este de:

A. 15 silabe şi 16 silabe;

B. 15 silabe, constantă;

C. 16 silabe şi 15 silabe;

D. 16 silabe, constantă.

4. Textul-suport prezintă:

A. personaje şi acţiune;

B. dialog şi narator;

C. exprimarea emoţiilor şi a sentimentelor;

D. o explicaţie ştiinţifică.

5. Rolul cratimei în secvenţele *Caii muşcă-a lor zăbale* şi *se-ndoaie* este explicat corect, în ordine, în seria:

A. marchează elidarea unei vocale; marchează despărţirea a două cuvinte;

B. marchează despărţirea a două cuvinte; marchează căderea unei vocale;

C. marchează rostirea legată a două cuvinte; marchează căderea unei vocale;

D. marchează elidarea unei vocale; marchează rostirea legată a două cuvinte.

6. Cuvintele *surugiul, chiuieşte, gingaşă* conţin, în ordine:

A. 8 litere – 7 sunete, 9 litere – 9 sunete, 7 litere – 6 sunete;

B. 8 litere – 8 sunete, 9 litere – 8 sunete, 7 litere – 7 sunete;

C. 8 litere – 8 sunete, 9 litere – 9 sunete, 7 litere – 6 sunete;

D. 8 litere – 7 sunete, 9 litere – 8 sunete, 7 litere – 7 sunete.

Scanned with OKEN Scanner

7. Cuvintele *sunătoarele, aninate* şi *steluţe* s-au format, în ordine, prin:

A. derivare, schimbarea valorii gramaticale, compunere;

B. derivare, schimbarea valorii gramaticale, derivare;

C. schimbarea valorii gramaticale, compunere, derivare;

D. schimbarea valorii gramaticale, derivare, derivare.

8. Genul şi cazul fiecărui substantiv subliniat din versurile *Iar în lunca pudruită cu mărunt mărgăritar/Saltă-o veveriţă mică pe o creangă de stejar* sunt, în ordine:

A. genul neutru, cazul acuzativ; genul feminin, cazul acuzativ; genul masculin, cazul acuzativ;

B. genul feminin, cazul nominativ; genul feminin, cazul acuzativ; genul masculin, cazul nominativ;

C. genul neutru, cazul dativ; genul feminin, cazul nominativ; genul masculin, cazul genitiv;

D. genul feminin, cazul acuzativ; genul feminin, cazul nominativ; genul masculin, cazul acuzativ.

9. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate din versurile. *Caii scutură prin aer sunătoarele lor salbe,/Răpind sania uşoară care lasă urme albe.* sunt, în ordine:

A. atribut adjectival, atribut pronominal, subiect;

B. atribut substantival, atribut pronominal, complement direct;

C. complement direct, atribut adjectival, atribut pronominal;

D. complement direct, atribut pronominal, subiect.

10. În strofa a doua a poeziei citate există, în ordine:

A. o propoziţie principală, o propoziţie atributivă, o propoziţie principală, o propoziţie circumstanţială de mod;

B. o propoziţie principală, o propoziţie atributivă, o propoziţie principală, o propoziţie principală;

C. o propoziţie principală, o propoziţie completivă directă, o propoziţie principală, o propoziţie circumstanţială de timp;

D. o propoziţie principală, o propoziţie atributivă, o propoziţie principală, o propoziţie circumstanţială de loc.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 3

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

Poate nu v-aţi gândit niciodată, dar pe noi, profesorii, întâlnirea cu un caiet de-al vostru din anii trecuţi ne îndeamnă la reflecţii asemănătoare. Căutând deunăzi nişte lucrări de control ale clasei a VII-a, am dat, într-un colţ al dulapului, peste un teanc de caiete care... erau şi nu erau ale lor. Aceleaşi nume, scrise cam la fel, dar cu sfială, parcă scrise cu mâna stângă. Erau caietele lor din clasa a II-a. Le-am răsfoit îndelung, emoţionat de această neaşteptată întâlnire peste ani, ca pe un album de familie. Aproape la fiecare pagină, o bucurie caldă izvorâtă din uimire şi mândrie îmi umplea toată fiinţa. „Cât au crescut prichindeii! Ce cale de la ţopăitul lor de vrăbiuţe până la zborul lor de azi... Ce frumos au rodit strădaniile lor!"

Cu inima aburită de emoţia acestei întâlniri, am luat lucrările de control şi m-am aşezat la masa de lucru. După vreo două ceasuri, sprijinit de creionul roşu, le străbătusem la centimetru pătrat şi puteam să le încui în sertar. N-am făcut-o. Am rămas în faţa câtorva lucrări. Din paginile tăiate cu prea mult roşu se târa spre inima profesorului amărăciunea. Greşeli inadmisibile prin „copilăria" lor, exprimări stângace, idei sărăcioase, înveşmântate grăbit şi anapoda.

Şi în mintea mea, mai puternic decât altădată, se înşuruba aceeaşi întrebare: de ce? De ce această folosire pur şi simplu „casnică" a limbii? De ce această nepăsare pentru instrumentul extraordinar de punere în valoare a personalităţii omeneşti, limba? De ce această folosire leneşă, incultă a ei? Profesorul cunoaşte răspunsul. [...] Este răspunsul unui prieten, al unui sfetnic care doreşte nu să te cicălească, ci să te ajute, care nu vrea să te umilească, ci să-ţi redea încrederea în tine, pentru că el crede în tine, în dorinţa de a te desăvârşi, în puterile tale de a o face.

(Mircea Sântimbreanu, *Să stăm de vorbă fără catalog*)

Scanned with OKEN Scanner

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerințe, cu privire la textul dat.

1. Trăsăturile textului dat se află în seria:
   A. exprimarea ideilor şi a sentimentelor în mod indirect, prezenţa vocii lirice şi a naraţiunii;
   B. exprimarea gândurilor şi a sentimentelor în mod direct, prezenţa naraţiunii şi a personajelor;
   C. exprimarea ideilor şi a sentimentelor în mod direct, prezenţa descrierii şi a eului liric;
   D. exprimarea ideilor şi a sentimentelor în mod indirect, prezenţa naratorului şi a personajelor.

2. În textul dat, naratorul este:
   A. detaşat, relatează evenimentele la persoana a III-a;
   B. detaşat, relatează evenimentele la persoana I;
   C. neimplicat, relatează evenimentele la persoana a III-a;
   D. personaj, relatează evenimentele la persoana I.

3. Secvenţa *Este răspunsul unui prieten, al unui sfetnic care doreşte nu să te cicălească, ci să te ajute, care nu vrea să te umilească, ci să-ţi redea încrederea în tine, pentru că el crede în tine, în dorinţa de a te desăvârşi, în puterile tale de a o face* este sugestivă pentru:
   A. cicăleala profesorului;
   B. dorinţa de a avea un prieten;
   C. ironia naratorului;
   D. misiunea profesorului de a îndruma elevii şi de a-i susţine.

4. Cuvintele/secvenţele din text care conturează dimensiunea temporală se regăsesc în seria:
   A. *anii trecuţi, deunăzi;*
   B. *După vreo două ceasuri, în faţa câtorva lucrări;*
   C. *niciodată, în mintea mea;*
   D. *peste ani, la masa de lucru.*

Scanned with OKEN Scanner

5. Rolul virgulei în secvența *dar pe noi, profesorii, întâlnirea cu un caiet de-al vostru din anii trecuți ne îndeamnă la reflecții asemănătoare* este explicat corect în seria:

A. coordonează termenii unei enumerații;

B. izolează o apoziție de restul enunțului;

C. izolează un vocativ sau o structură în vocativ de restul enunțului;

D. marchează coordonarea prin juxtapunere a două propoziții de același fel.

6. Cuvintele *ceasuri, sărăcăcioase, extraordinar* conțin, în ordine:

A. 7 litere – 7 sunete, 12 litere – 12 sunete, 12 litere – 12 sunete;

B. 7 litere – 6 sunete, 12 litere – 11 sunete, 12 litere – 12 sunete;

C. 7 litere – 6 sunete, 12 litere – 11 sunete, 12 litere – 13 sunete;

D. 7 litere – 7 sunete, 12 litere – 12 sunete, 12 litere – 13 sunete.

7. Sunt formate prin derivare toate cuvintele din seria:

A. *dulapului, îndelung, inadmisibil;* **B.** *niciodată, reflecții, asemănătoare;*

C. *reflecții, sfială, tale;* **D.** *sfială, vrăbiuțe, amărăciune.*

8. Valorile morfologice ale cuvintelor subliniate în secvența *Aproape la <u>fiecare</u> pagină, <u>o</u> bucurie caldă izvorâtă din uimire și mândrie <u>îmi</u> umplea toată ființa* sunt, în ordine:

A. adjectiv pronominal nehotărât, articol hotărât, pronume reflexiv;

B. adjectiv pronominal nehotărât, articol nehotărât, pronume personal;

C. pronume nehotărât, articol nehotărât, pronume personal;

D. pronume nehotărât, numeral cardinal, pronume reflexiv.

9. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate în secvența *După <u>vreo</u> două ceasuri, sprijinit de creionul roșu, <u>le</u> străbătusem la centimetru pătrat și <u>puteam</u> să le încui în sertar* sunt, în ordine:

A. atribut adjectival, complement direct, predicat verbal;

B. atribut adjectival, complement prepozițional, predicat verbal;

C. atribut pronominal, complement indirect, complement direct;

D. atribut pronominal, complement direct, predicat verbal.

10. Între propozițiile identificate în secvența *Cu inima aburită de emoția acestei întâlniri, am luat lucrările de control și m-am așezat la masa de lucru,* există:

A. raport de coordonare adversativă; **B.** raport de coordonare concluzivă;

C. raport de coordonare disjunctivă; **D.** raport de coordonare copulativă.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 4

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

Am urcat în 88, ne-am pupat, ne-am aşezat la spate şi tipa se trăsese la ţol, îşi pusese un sarafan de blugi şi pe bune că era superbă, degeaba făcea mişto prostu' de Mimi!

— O. K., a zis, unde mergem?

— Nu vrei să mergem la o cofetărie? [...]

— Mergem în Cişmigiu! Da' hai mai întâi în Cişmigiu; O. K.? Şi după aia facem ce vrei tu. ZBOOOING!

— În Cişmigiu... ?

— Ce, nu-ţi place? Ia zi: tu ştii să vâsleşti... ?

Ooof, unde dai şi unde crapă; acu' voia să ne dăm în bărci, [...] da' ce naiba să fac, eu o invitasem şi hai să-i fac şi chefu' ăsta:

— IO?! Pfaaai de mine! Te trec şi Dunărea, şi Marea Neagră!

— Bine-bine, face, da' nu-i adâncă? Io nu ştiu să înot...

— E foarte adâncă, Hari; are vreo juma' de metru, da' las' că te salvează MOA! Deh, neică, am coborât la Kogălniceanu, am traversat pe la „Cireşica", am intrat în Cişmigiu, am luat-o pe aleea unde erau fotografii cu un urs împăiat şi o căprioară, am ajuns la debarcader, am luat o barcă, am urcat eu primu' şi i-am întins mâna, da' acu' nu mai voia, cică nu, că i-e frică. Ooof, Doamne! Dă-i rugăminţi, îndemnuri, parlamentări; i-am explicat cum să facă şi a zis că a înţeles, da' bleaga a pus un picior pe băncuţă şi cu celălalt a rămas pe mal; dacă n-o trăgeam eu cu forţa, cred că făcea un şpagat a-ntâia! Ţipete, chestii, fandoseli; a fost circu' dracu', da', în fine, până la urmă i-am dat drumu' şi s-a potolit; a zis că vrea s-o duc la arteziana din centru' lacului, fiindcă dintotdeauna şi-a dorit să vadă cum e de-aproape.

Mi-am demonstrat eu măiestria la vâslit, am dus-o aproape de tot, mai-mai să atingă stâncile cu mâna, da' nu i-a plăcut, a început să se mire că-i mică şi cică de pe mal se vede mai mare. Deh, am zis, aşa-i viaţa, o lungă iluzie optică, şi am vrut să-i dau drumu' mai departe, că ne face fleaşcă, da' a zis să mai stăm puţin şi mi-a poruncit să nu cumva să îndrăznesc să mă uit, fiindcă ea vrea s-o ude puţin stropii pe picioare. M-am întors şi m-am făcut că mă uit aiurea, la peisaj, şi-a suflecat sarafanu' şi a început să chicotească [...]. În fine, am pornit-o mai departe, am trecut pe sub pod şi ne-am luat puţin în gură cu nişte papagali de la „Lazăr", după care am ocolit insuliţa de la

Scanned with OKEN Scanner

„Monte Carlo" şi ora aproape trecuse, da' Hari a zis să tragem puţin lângă mal, la umbra unei sălcii pletoase, ca să-şi împletească ea o coroniţă. Tipic, nene, toate vroiau să-şi împletească coronițe, da', ce puteam să fac, am tras pe dreapta, am urcat vâslele pe marginea bărcii şi am zis că O. K. [...]

— Mâine mă duc cu Ina şi cu Dănuţa la domnu' Pop. Nu vrei să vii şi tu?

— Unde, la spital? Băi, aş veni, da' am primit nişte benzi de la Bodi şi mâine voiam să le-ascult. Apropo, tu ce faci duminica asta... ?

— Duminica asta? De ce?

— Nu vii cu mine la un concert mişto?

— La ce concert? La Ateneu... ?

— Eh, na, „la Ateneu"! Acolo o să te produci tu, când o să fii mare soprană. Un concert rock, băi; o să vezi ce mişto o să fie! E duminică dimineaţa, la Circ...

(Ovidiu Verdeş, *Muzici şi faze*)

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerinţe, cu privire la textul dat.

1. Textul dat se referă la:

A. o duminică în Cişmigiu.

B. o aventură în barcă.

C. un concert la Ateneu.

D. o plimbare în parc.

2. Mărci specifice ale naraţiunii la persoana I din relatarea naratorului se regăsesc în ambele secvenţe din:

A. *îşi pusese un sarafan de blugi; Nu vrei să vii şi tu?;*

B. *până la urmă i-am dat drumu'; şi-a dorit să vadă cum e de-aproape;*

C. *am ajuns la debarcader; am dus-o aproape de tot;*

D. *hai mai întâi în Cişmigiu; Mi-am demonstrat eu măiestria.*

3. Emoţiile/stările/sentimentele prin care trece tânărul, care rezultă din prima secvenţă de dialog sunt, în ordine:

A. nerăbdarea; neplăcerea; surpriza;

B. surpriza; dezamăgirea; resemnarea;

C. îngrijorarea; bucuria; satisfacţia;

D. ciuda; satisfacţia; răzbunarea.

Scanned with OKEN Scanner

4. Rolul apostrofului în situaţiile din secvenţa *da' acu' nu mai voia* este explicat corect, în ordine, în seria:

A. marchează dispariţia în rostire a unei consoane; marchează dispariţia în rostire a unei vocale;

B. marchează dispariţia unei vocale; marchează dispariţia în rostire a unei consoane;

C. marchează dispariţia în rostire a mai multe sunete; marchează dispariţia în rostire a unei vocale;

D. marchează dispariţia în rostire a unei consoane; marchează dispariţia în rostire a unei consoane.

5. Toate cuvintele în care grupurile de litere notează un singur sunet sunt:

A. centru, început, concert, chicotească;

B. mergem, Cişmigiu, degeaba, Cireşica;

C. stâncile, trăgeam,facem, celălalt;

D. picior, făcea, place, bărci.

6. Forme ale unor cuvinte din text care aparţin limbajului colocvial şi prin care scriitorul reproduce aspectul vorbit (varianta familiară, mai puţin îngrijită a limbii române), se regăsesc toate în seria:

A. *tipa, ţol, O.K., mişto, papagali;*

B. *aia, IO, chestii, băi;*

C. *şpagat, nene, domnu', juma', benzi;*

D. *blugi, las', MOA, cică, apropo.*

7. Din punct de vedere morfologic, cuvintele subliniate din secvenţele *<u>hai</u> să-i fac şi chefu' <u>ăsta</u>; aşa-<u>i</u> viaţa, o lungă iluzie optică; <u>M</u>-am întors* sunt, în ordine:

A. interjecţie, adjectiv pronominal demonstrativ, verb predicativ, pronume reflexiv;

B. interjecţie predicativă, pronume demonstrativ, pronume personal, pronume personal;

C. interjecţie predicativă, adjectiv pronominal demonstrativ, verb copulativ, pronume reflexiv;

D. verb predicativ, pronume demonstrativ, verb copulativ, pronume personal.

Scanned with OKEN Scanner

8. Adverbul *unde* are rol de relaţie în fraza:

A. *am luat-o pe aleea unde erau fotografii;*

B. — *O. K., a zis, unde mergem?;*

C. *Ooof, unde dai şi unde crapă;*

D. — *Unde, la spital?.*

9. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate din enunţurile: *Pfaaai <u>de mine</u>!; măiestria <u>la vâslit</u>; am tras <u>pe dreapta</u>; ea vrea s-o ude puţin <u>stropii</u>* sunt, în ordine:

A. fără funcţie sintactică, complement direct, complement prepoziţional, complement direct;

B. complement prepoziţional, atribut substantival-prepoziţional, atribut adverbial, subiect;

C. fără funcţie sintactică, atribut verbal, circumstanţial de loc, complement direct.

D. complement prepoziţional, atribut verbal, circumstanţial de loc, subiect;

10. Fraza care conţine două subordonate completive directe în raport de subordonare una faţă de cealaltă este:

A. *i-am explicat cum să facă şi a zis că a înţeles;*

B. *dintotdeauna şi-a dorit să vadă cum e de-aproape;*

C. *nu i-a plăcut,a început să se mire că-i mică;*

D. *am vrut să-i dau drumu' mai departe, că ne face fleaşcă.*

Scanned with OKEN Scanner

Testul 5

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

SCENA VII

ANCA (singură, coboară la uşa din stânga şi ascultă; o deschide binişor şi se uită înăuntru; trece apoi şi şade la masă): *Vrea să plece... Ce să fac?... Să mă duc şi să strig în gura mare... să dau pe vinovatul adevărat pe mâna judecătorilor şi să scap pe nevinovat... Dar dovada? Bănuiala mea. Dar ce dovadă o să fie asta dacă el o tăgădui?... Ia stai... Care va să zică el mai are un an să o ducă cu frica în sân... anul ăsta o să umble fugar, şi peste un an îşi poate spune singur fapta, şi... s-a isprăvit... Să rămâie nepedepsit... Aşa e legea, bine; dar eu poci să-l las aşa?... Nu... nu se poate.* (pauză.) *Nebunul ăsta tot e osândit o dată... Pentru un păcat, două ori zece, un om tot cu o viaţă plăteşte... Şi fără altă vină nouă, nebunul tot are să fie prins până la urmă şi întors acolo de unde a fugit...* (pauză.) *Şi dacă e vorba, ce este mai bine pentru un nebun? Să-şi târască viaţa pribeag şi chinuit, fără adăpost, fără o zdreanţă pe el, fără hrană, ori să trăiască la închisoare îmbrăcat, hrănit şi îngrijit la vreme şi adăpostit?... Să fie slobod e mai bine? Să se bucure de lumina soarelui în bunăvoie?... Dar e nebun... Mai are nebunul bunăvoie?... Lumina soarelui fără lumina minţii... O să-i ţie lumina soarelui singură iarna de cald, ori de foame vara? O să găsească ori nu un suflet de creştin să-l miluiască cu o fărâmă de pâine... o să degere, or o să se coacă toată ziuca, nemâncat, gonit de lipsa lui de voie, şi seara o să adoarmă de foame pe pământul gol. Aşa-aşa... locul lui e la ocnă... Dumnezeu, cine ştie pentru ce păcate, l-a aruncat în prăpastie, dar a fost şi bun şi i-a luat mintea cu care să-şi judece ticăloşia: i-a dat greutatea... dar i-a luat cumpăna!* (stă pe gânduri.)

(I. L. Caragiale, *Năpasta*)

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerinţe, cu privire la textul dat.

1. Trăsăturile textului dat se află în seria:
   - **A.** prezenţa eului liric şi a descrierii;
   - **B.** exprimarea ideilor şi a sentimentelor;
   - **C.** prezenţa naratorului şi a personajelor;
   - **D.** prezenţa personajelor şi a indicaţiilor scenice.

Scanned with OKEN Scanner

2. Rolul indicațiilor scenice în textul dat este:
   A. de a evidenția vestimentația personajului;
   B. de a prezenta elementele de decor;
   C. de a surprinde mimica personajului;
   D. de a sugera atitudinea personajului.

3. Modul de expunere ilustrat în fragmentul citat este:
   A. descrierea literară; **B.** dialogul;
   C. monologul; **D.** narațiunea.

4. Cuvintele/secvențele din text care conturează dimensiunea temporală se regăsesc în seria:
   A. *la închisoare, iarna;*
   B. *la vreme, lumina soarelui;*
   C. *toată ziuca, pe pământul gol;*
   D. *un an, anul ăsta.*

5. Rolul semnelor de punctuație din secvența *Vrea să plece... Ce să fac?...* este explicat corect, în ordine, în seria:
   A. punctele de suspensie marchează discursul fragmentar, de tip reflexiv/meditativ, semnificând interiorizarea trăirilor sau a gândurilor; semnul întrebării marchează sfârșitul unei comunicări interogative, semnalează intonația specifică, creează o intonație ascendentă, reprezintă o marcă a oralității și a subiectivității textului;
   B. punctele de suspensie marchează discursul fragmentar, de tip reflexiv/meditativ, semnificând interiorizarea trăirilor sau a gândurilor; semnul întrebării marchează sfârșitul unei comunicări exclamative, semnalează intonația specifică, creează o intonație ascendentă, reprezintă o marcă a oralității și a subiectivității textului;
   C. punctele de suspensie marchează faptul că destinatarul subînțelege ceea ce urmează; semnul întrebării marchează sfârșitul unei comunicări interogative, semnalează intonația specifică, creează o intonație ascendentă, reprezintă o marcă a oralității și a subiectivității textului;
   D. punctele de suspensie marchează o pauză psihologică, intenționată, a vorbitorului, după care urmează un cuvânt neașteptat, care poate avea nuanță ironică; semnul întrebării marchează sfârșitul unei comunicări exclamative, semnalează intonația specifică, creează o intonație ascendentă, reprezintă o marcă a oralității și a subiectivității textului.

Scanned with OKEN Scanner

6. Cuvintele *el, legea, chinuit* conţin, în ordine:
   A. 2 litere – 2 sunete, 5 litere – 4 sunete, 7 litere – 6 sunete;
   B. 2 litere – 3 sunete, 5 litere – 4 sunete, 7 litere – 6 sunete;
   C. 2 litere – 2 sunete, 5 litere – 5 sunete, 7 litere – 7 sunete;
   D. 2 litere – 3 sunete, 5 litere – 5 sunete, 7 litere – 7 sunete.

7. Sunt formate prin derivare toate cuvintele din seria:
   A. *ăsta, bunăvoie, iarna;*
   B. *binişor, bănuiala, fugar;*
   C. *iarna, vara, nemâncat;*
   D. *nevinovat, mea, nepedepsit.*

8. Valorile morfologice ale cuvintelor subliniate în secvenţa *O să găsească ori nu un suflet de creştin să-l miluiască cu o fărâmă de pâine...* sunt, în ordine:
   A. interjecţie, prepoziţie simplă;
   B. prepoziţie simplă, conjuncţie subordonatoare;
   C. pronume personal, conjuncţie coordonatoare;
   D. verb auxiliar, conjuncţie subordonatoare.

9. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate în secvenţa *o să degere, or o să se coacă toată ziuca, nemâncat, gonit de lipsa lui de voie, şi seara o să adoarmă de foame pe pământul gol* sunt, în ordine:
   A. atribut substantival, atribut adjectival, circumstanţial de cauză;
   B. circumstanţial de timp, atribut pronominal genitival, circumstanţial de cauză;
   C. circumstanţial de timp, atribut pronominal genitival, complement prepoziţional;
   D. subiect, atribut adjectival, complement prepoziţional.

10. Propoziţia subordonată existentă în secvenţa *Şi fără altă vină nouă, nebunul tot are să fie prins până la urmă şi întors acolo de unde a fugit...* este:
   A. atributivă;
   B. circumstanţială de loc;
   C. completivă directă;
   D. completivă indirectă.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 6

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

Prima oară s-a întâmplat într-o noapte, în timp ce oraşul dormea. Fluturi pictaţi pe pereţii blocurilor. Sute de fluturi coloraţi, mai mici sau mai mari, cât o unghie ori cât un automobil. Fluturi cu aripi portocalii, verzi, roşii, galbene. Fluturi.

Când ne-a vorbit despre asta, Gelu avea un zâmbet cât toate zilele întins pe faţă, iar ochii îi străluceau într-un fel anume. Povestea cu atâta bucurie despre fluturii pictaţi pe blocul lui, încât, după ore, l-am condus acasă, să vedem cu ochii noştri minunea.

Era toamnă şi plouase mult în ultimele zile. Se scuturaseră frunzele şi peste tot erau bălţi şi noroi, dar Gelu avea dreptate. Când am zărit printre crengile copacilor culorile de pe blocul lui, am început să alergăm, călcând, fără să ne pese, în orice băltoacă, stropindu-ne, în goană, uniformele.

Gelu stătea la E2, iar pe strada lui mişunau de colo-colo zeci de miliţieni. Oameni în salopete gri măsurau de zor picturile, căţăraţi pe scări, apoi strigau către cei de jos dimensiunile. Noi, toţi, priveam cu gura căscată la explozia de culori din faţa noastră.

— Pe blocurile din spate, lângă grădiniţă, sunt şi mai mulţi, iar la E1, aripa unui fluture ajunge până la etajul patru, ne-a repetat, cred că pentru a şasea oară, Gelu, care era atât de entuziasmat de toată povestea asta încât nu îi mai păsa de nimic. [...]

Teodora îmi povestise că Liviu strânge timbrele pentru Anita, sora lor mai mică. Fiindcă Anita suferă de o boală ciudată. Că nu prea vorbeşte, nu se joacă, nu iese din casă, nu râde şi nu face mai nimic din ce fac toţi copiii de vârsta ei. La opt ani, ea încă nu mergea la şcoală, îmi spusese Teo, şi stătea cât e ziua de lungă cu un cub Rubik în mâini, pe care-l întorcea pe toate feţele. Zâmbeşte doar când Liviu îi arată timbrele sau colecţia de cutii de chibrituri. Îl atinge uşor pe mână atunci când vrea ca Liviu să dea pagina clasorului. Şi da, puştoaicei îi plac cel mai mult timbrele cu fluturi. Iar Teo m-a pus să jur că n-am să spun nimănui că visele surorii ei apar pe pereţi. Şi că, da, în mod sigur ea este autoarea fluturilor gigantici din cartier.

— La noi acasă, şi mai ales în dormitorul nostru – îmi şoptise Teo cu o seară înainte în camera mea, în timp ce umbrele noastre dansau –, toţi pereţii sunt plini de fluturi. Însă nu numai fluturi. Rubikul ei este întins în mii de poziţii, din hol până în baie, iar din bucătărie, zeci de cuburi par a cădea din tavan printre nori, păsări, căţei de porţelan, pene de păun şi baloane colorate. [...]

Scanned with OKEN Scanner

Chiulisem pentru prima oară în viața mea. Fugisem de la ultima oră și ajunsesem acasă la Teo. [...] Plouase de câteva ori de când apăruseră primii fluturi pe ziduri, însă culorile nu-și pierduseră din prospețime. Ici-colo, lipseau bucăți din tencuială în locurile din care oamenii în salopete luaseră probe.

Teo mi-a deschis și mi-a făcut semn să nu fac gălăgie. Am intrat pâș-pâș până în dormitorul fetelor.

Anita arăta ca orice copil. Era îmbrăcată în pijamale cu fluturi și tot fluturi erau desenați pe toți pereții. Mii de fluturi suprapuși, întinși ca igrasia din colțuri până în tavan, cu aripile desfăcute exact ca în imaginile de pe mărcile poștale ori de pe cutiile de chibrituri. Fetița își ținea cubul Rubik în mână și murmura ceva atât de încet, încât zgomotul vântului ce se pornise din senin afară îi acoperea glasul. Părea doar că mișcă încet din buze, în timp ce învârte fețele cubului. M-am așezat în fața ei, însă nu m-a privit, de parcă eram invizibil.

(Marian Coman, *Albilița*)

**milițian* – persoană care lucra într-o instituție de miliție; polițist.

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerințe, cu privire la textul dat.

1. Mărci specifice ale narațiunii la persoana I se regăsesc în ambele secvențe în seria:
   A. *M-am așezat în fața ei; l-am condus acasă;*
   B. *ochii îi străluceau; să nu fac gălăgie;*
   C. *Liviu strânge timbrele; Am intrat pâș-pâș;*
   D. *Chiulisem pentru prima oară; se scuturaseră frunzele.*

2. Indici temporali și spațiali pentru încadrarea episodului întâlnirii cu Anita sunt:
   A. Cu o seară înainte, în camera povestitorului.
   B. Imediat după ore, la blocul lui Liviu.
   C. În timpul ultimei ore, în dormitorul fetelor.
   D. După școală, acasă la Teo.

3. Caracterizarea indirectă a personajului este utilizată în ambele secvențe:
   A. *nu prea vorbește, nu se joacă, nu râde; Era îmbrăcată în pijamale cu fluturi;*
   B. *ținea cubul Rubik în mână și murmura; nu m-a privit, de parcă eram invizibil;*
   C. *suferă de o boală ciudată; ea este autoarea fluturilor gigantici din cartier;*
   D. *arăta ca orice copil; Zâmbește doar când Liviu îi arată timbrele.*

Scanned with OKEN Scanner

4. Cratima, în ordinea apariţiei, în secvenţa *Iar Teo m-a pus să jur că n-am să spun nimănui că visele surorii ei apar pe pereţi* are rolul de:

A. a marca dispariţia în rostire a unei vocale, a marca despărţirea a două cuvinte;

B. a marca elidarea unei vocale, a marca despărţirea a două cuvinte;

C. a marca rostirea legată a două cuvinte, a marca elidarea unei vocale;

D. a marca elidarea unei vocale, a marca rostirea legată a două cuvinte.

5. Conţin hiat termenii din seria:

A. *autoarea, bucătărie, Liviu, doar;*

B. *automobil, Teodora, cartier, bucurie;*

C. *unghie, miliţieni, baie, iese;*

D. *dimensiunile, ciudată, gălăgie, ziua.*

6. Cuvintele *mărci* şi *timbre* se află în aceeaşi relaţie ca în text în ambele enunţuri din seria:

A. Frumuseţea şi nobleţea erau mărci ale personalităţii fetei. Cu instrumentul său, harpistul reuşea să producă timbre nepământean de frumoase.

B. Pe eticheta articolelor vestimentare regăsim mărci ale producătorului. „Penny Black" este prima din lume dintre emisiunile de timbre.

C. Mărci ale Moldovei erau, în trecut, capul de bour cu o stea între coarne. Soprana şi tenorul au două timbre distincte.

D. Fiind filatelist, avea o serie rară de mărci şi coliţe. „Capul de bour" este considerat printre cele mai rare timbre româneşti.

7. Din punct de vedere morfologic, cuvintele subliniate din secvenţele *un zâmbet cât toate zilele <u>întins</u> pe faţă; peste tot <u>erau</u> bălţi şi noroi; explozia de culori din faţa <u>noastră</u>* sunt, în ordine:

A. verb la participiu, verb copulativ, pronume posesiv în cazul acuzativ;

B. adjectiv propriu-zis, verb copulativ, adjectiv posesiv în cazul genitiv;

C. adjectiv participial, verb predicativ, pronume posesiv însoţit de prepoziţie;

D. verb nepredicativ, verb predicativ, adjectiv posesiv în cazul genitiv.

Scanned with OKEN Scanner

8. Toate cuvintele din text în care al doilea „i" este articol hotărât se regăsesc în seria:

A. *pereții, ochii, fluturii, surorii;*

B. *cutii, surorii, copiii, mii;*

C. *ochii, fluturii, portocalii, oamenii;*

D. *pereții, roșii, oamenii, primii.*

9. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate din enunțurile *Și da, puștoaicei îi plac cel mai mult timbrele cu fluturi. Iar Teo m-a pus să jur că n-am să spun nimănui că visele surorii ei apar pe pereți* sunt, în ordine:

A. predicat adverbial, atribut substantival-genitival, complement direct, atribut adjectival;

B. fără funcție sintactică, complement indirect, subiect, atribut pronominal;

C. fără funcție sintactică, complement indirect, complement direct, atribut adjectival;

D. predicat interjecțional, subiect, complement direct, atribut pronominal.

10. Ultima propoziție din fraza *Că nu prea vorbește, nu se joacă, nu iese din casă, nu râde și nu face mai nimic din ce fac toți copiii de vârsta ei.* este:

A. subordonată completivă directă;

B. subordonată atributivă;

C. subordonată completivă prepozițională;

D. propoziție principală.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 7

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

Cu gene'ncins-a ochii tăi
Cel ce-a creiat din veci iubirea,
Iar ei sclipiri de soare-au prins
Şi-un fulger umed li-e privirea.

Cu drag eu genele-ţi ating
Cu genele-mi de tremur pline,
Din ochi clipesc aprins şi des –
Şi astfel te sărut pe tine.

Bătând din aripi, când ne sunt
Unite-aprinsele pleoape,
E par' că soarele-ar luci
Şi'ntr'însul ne-am uita de-aproape.

Atunci eu sorb în ochii mei
Privirea ta, şi mă'mpresoară
Scântei, un râu adânc de foc –
Iar genele mi se scoboară.

Se face noapte'n jurul meu!
Eu pier în stângerea clipirii,
Bătând din ostenite-aripi,
Topit de flacăra iubirii.

(Carmen Sylva, *Fluturi sărutându-se*)

Scanned with OKEN Scanner

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerinţe, cu privire la textul dat.

1. Mărci specifice ale eului liric se regăsesc în ambele secvenţe din seria:
   A. *Scântei, un râu adânc de foc; Şi astfel te sărut pe tine;*
   B. *Cu drag eu genele-ţi ating; Din ochi clipesc aprins şi des;*
   C. *Cu genele-mi de tremur pline; E par' că soarele-ar luci;*
   D. *Şi-un fulger umed li-e privirea; Se face noapte-n jurul meu!.*

2. Din punct de vedere stilistic, în versurile *Bătând din aripi, când ne sunt/ Unite-aprinsele pleoape,/E par' că soarele-ar luci/Şi'ntr'însul ne-am uita de-aproape* există, în ordine:
   A. metaforă, comparaţie;
   B. personificare, inversiune;
   C. personificare, epitet;
   D. epitet, metaforă;

3. Măsura versurilor *E par'că soarele-ar luci/ Şi'ntr'însul ne-am uita de-aproape* este de:
   A. 9 silabe şi 7 silabe;
   B. 8 silabe şi 9 silabe;
   C. 9 silabe şi 10 silabe;
   D. 8 silabe şi 7 silabe;

4. Forma corectă, conform normelor actuale ale limbii române, este:
   A. *Ce-l cea creiat din veci iubirea;*
   B. *Cel ce-a creeat din veci iubirea;*
   C. *Cel ce-a creat din veci iubirea;*
   D. *Ce-l ce-a creeat din veci iubirea.*

5. Sunt utilizate cu sensul propriu toate cuvintele din seria:
   A. *soare, fulger, aripi, pleoape;*
   B. *ochii, pleoape, privirea, clipirii;*
   C. *scântei, râu, noapte, flacără;*
   D. *soare, fulger, pleoape, noapte.*

Scanned with OKEN Scanner

6. Sunt bisilabice toate cuvintele din seria:

A. *drag, ochi, des, luci;*

B. *ochii, prins, pline, sorb;*

C. *ochi, tine, luci, pier;*

D. *ating, pline, luci, ochii.*

7. Se regăseşte câte un pronume în cazul dativ în fiecare secvenţă din seria:

A. *Cu gene'ncins-a ochii tăi; ne-am uita de-aproape;*

B. *Iar ei sclipiri de soare-au prins; genele-mi de tremur pline;*

C. *eu genele-ţi ating; ne sunt unite-aprinsele pleoape;*

D. *genele mi se scoboară; sorb în ochii mei.*

8. Din punct de vedere morfologic, verbul *„a fi"* din enunţurile *un fulger umed li-e privirea; ne sunt/Unite-aprinsele pleoape; E par'că soarele-ar luci* este utilizat, în ordine:

A. copulativ, predicativ, impersonal;

B. copulativ, auxiliar, copulativ;

C. predicativ, predicativ, copulativ;

D. predicativ, auxiliar, impersonal.

9. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate din enunţurile *Se face <u>noapte</u>'n jurul meu!/Eu pier în stângerea clipirii,/<u>Bătând</u> din <u>ostenite</u>-aripi, Topit de flacăra iubirii.* sunt, în ordine:

A. subiect; atribut verbal; atribut adjectival;

B. complement direct; circumstanţial de mod; complement prepoziţional;

C. subiect; circumstanţial de mod; atribut adjectival;

D. complement direct; atribut verbal, complement prepoziţional.

10. Prin expansiune, partea de propoziţie subliniată din enunţul *Eu pier <u>în stângerea</u> clipirii.* devine:

A. o subordonată completivă directă;

B. o subordonată completivă indirectă;

C. subordonată completivă prepoziţională;

D. o subordonată circumstanţială de timp.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 8

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

Azi, iată, am văzut un curcubeu
Deasupra lumii sufletului meu.
Vin cerbii mei în goană să se-adune
Şi către el privirile-şi ţintesc —
Un codru nesfârşit de coarne brune
În care mii de stele strălucesc.
Sosind din dunga zării de argint
Vin păsările-mi mari de sărbătoare
Şi-nchipuiesc pe ceruri, fâlfâind,
Un ocean de aripi mişcătoare;
Întreaga lume-a sufletului, vie,
Palpită-ntr-o frenetică beţie.

Azi sunt îndrăgostit. E-un curcubeu
Deasupra lumii sufletului meu.
Izvoarele s-au luminat şi sună
Oglinzile ritmându-şi-le-n dans,
Şi brazii mei vuiesc fără furtună
Într-un ameţitor, sonor balans,
În vii vibrează struguri străvezii —
Cristalurile cântecelor grele —
Şi stropi scăpărători de melodii
Ca roua nasc în ierburile mele.
Eu curg întreg în acest cântec sfânt:
Eu nu mai sunt, e-un cântec tot ce sunt.

(Nicolae Labiş, *Primele iubiri*)

Scanned with OKEN Scanner

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerinţe, cu privire la textul dat.

1. Se regăsesc mărci ale eului liric în ambele secvenţe din seria:
   A. *Azi sunt îndrăgostit; Izvoarele s-au luminat şi sună;*
   B. *Deasupra lumii sufletului meu; către el privirile-şi ţintesc;*
   C. *Întreaga lume-a sufletului vie; brazii mei vuiesc fără furtună;*
   D. *Vin cerbii mei în goană să se-adune; Vin păsările-mi mari de sărbătoare.*

2. Din punct de vedere stilistic, în secvenţele *Un codru nesfârşit de coarne brune* şi *În vii vibrează struguri străvezii* există:
   A. antiteză şi epitet;
   B. enumeraţie şi metaforă;
   C. metaforă şi aliteraţie;
   D. personificare şi enumeraţie.

3. Măsura versurilor *Întreaga lume-a sufletului, vie,/Palpită-ntr-o frenetică beţie.* este:
   A. constantă, de 11 silabe;
   B. constantă, de 12 silabe;
   C. variabilă, de 11-12 silabe;
   D. variabilă, de 10-12 silabe.

4. Rolul cratimei în secvenţele *Şi-nchipuiesc pe ceruri* şi *Întreaga lume-a sufletului* este explicat corect, în ordine, în seria:
   A. marchează căderea unei vocale; marchează despărţirea a două cuvinte;
   B. marchează elidarea unei vocale; marchează rostirea legată a două cuvinte;
   C. marchează dispariţia unei vocale; marchează rostirea legată a două cuvinte;
   D. marchează rostirea legată a două cuvinte; marchează căderea unei vocale.

5. Cuvintele *coarne, fâlfâind, eu* conţin, în ordine:
   A. diftong, diftong, diftong;
   B. diftong, vocale în hiat, triftong;
   C. diftong, vocale în hiat, diftong;
   D. diftong, diftong, triftong.

Scanned with OKEN Scanner

6. Sunt utilizate cu sens figurat toate cuvintele din seria:
   A. *curcubeu, lumii, vii;*
   B. *dunga, argint, ocean;*
   C. *îndrăgostit, oglinzile, ameţitor;*
   D. *sufletului, vibrează, roua.*

7. Valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din secvenţa *Azi, iată, am văzut un curcubeu/Deasupra lumii sufletului meu.* sunt, în ordine:
   A. adverb de timp, interjecţie predicativă, verb auxiliar, adjectiv pronominal posesiv;
   B. adverb de timp, interjecţie predicativă, verb predicativ, pronume posesiv;
   C. prepoziţie, interjecţie predicativă, verb predicativ, adjectiv pronominal posesiv;
   D. prepoziţie, interjecţie predicativă, verb auxiliar, adjectiv pronominal posesiv.

8. Cazurile cuvintelor subliniate din secvenţa *Izvoarele s-au luminat şi sună/ Oglinzile ritmându-şi-le-n dans,* sunt precizate corect, în ordine, în seria:
   A. acuzativ, acuzativ, dativ, acuzativ;
   B. acuzativ, nominativ, acuzativ, dativ;
   C. nominativ, acuzativ, dativ, acuzativ;
   D. nominativ, nominativ, dativ, dativ.

9. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate în secvenţa *Şi stropi scăpărători de melodii/Ca roua nasc în ierburile mele.* sunt, în ordine:
   A. atribut adjectival, complement indirect, atribut pronominal;
   B. atribut adjectival, complement prepoziţional, atribut adjectival;
   C. complement direct, complement indirect, atribut adjectival;
   D. complement direct, complement prepoziţional, atribut pronominal.

10. În urma contragerii, ultima subordonată existentă în textul citat devine:
   A. atribut;
   B. complement direct;
   C. complement indirect;
   D. complement prepoziţional.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 9

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

Ancheta mergea anevoios. După două săptămâni de cercetări stăruitoare, rezultatul era aproape nul. Fură interogaţi impiegaţii, oamenii de serviciu. În fine, tot personalul staţiei Pietroasa, care luase parte la opera de salvare. De asemeni, fură cercetaţi soldaţii companiei de căi ferate, veniţi mai apoi în ajutor. [...] Nu se descoperi nimic. Atunci cercetările porniră pe altă pistă. Se presupuse că moşierul a fost asasinat şi jefuit de un tovarăş de drum, care ştia că avea asupră-i o importantă sumă de bani. Dar cum aveau să dea de urma misteriosului asasin? Cine călătorise în compartiment cu victima? Nu se putu stabili cu precizie nici măcar atâta lucru. Se ştia numai că fusese într-un vagon de cl. I, judecând după biletul găsit în portmoneu. Încolo, nimic! Instrucţia orbăcăia în întuneric, sărind dintr-o ipoteză într-alta. Criminalul, chiar dacă ar fi lăsat ceva urme, apoi trecuse destul timp ca ele să dispară ca şi cum nici n-ar fi fost.

Şerban Voinea era mereu pus în curent cu mersul cercetărilor. Pierduse şi el orice nădejde de a pune mâna pe asasin. Din pricina asta parcă se închisese şi mai mult într-însul decât cum era înainte. Nu dădea decât rareori pe la club. Şi atunci îl vedeai retras într-un colţ. Fuma ţigară după ţigară. Liniştit, grav, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. De fapt, sub masca lui împietrită clocotea un neastâmpăr, care nu-i dădea răgaz o clipă. Trebuia cu orice preţ să pună mâna pe ucigaş! Cu preţul oricărei jertfe! Puse chiar un premiu de 50 000 lei, pentru acela care va denunţa pe asasin sau măcar va furniza poliţiei indicii pentru prinderea lui. Numai aşa, socotea el, îşi va recăpăta pacea — dacă se va face justiţie deplină! Avea o obligaţie morală faţă de cumnatul său ucis mişeleşte. Trebuia să-l răzbune!

(Mihail Drumeş, *Cazul Magheru*)

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerinţe, cu privire la textul dat.

1. În fragmentul citat mai sus, naratorul este:

A. obiectiv, detaşat, relatează evenimentele la persoana a III-a;

B. obiectiv, detaşat, relatează evenimentele la persoana I;

C. subiectiv, neimplicat, relatează evenimentele la persoana a III-a;

D. subiectiv, personaj, relatează evenimentele la persoana I.

Scanned with OKEN Scanner

2. Secvența *Trebuia cu orice preț să pună mâna pe ucigaș! Cu prețul oricărei jertfe! Puse chiar un premiu de 50 000 lei, pentru acela care va denunța pe asasin sau măcar va furniza poliției indicii pentru prinderea lui. Numai așa, socotea el, își va recăpăta pacea — dacă se va face justiție deplină! Avea o obligație morală față de cumnatul său ucis mișelește. Trebuia să-l răzbune!* ilustrează:

A. atitudinea resemnată a personajului;

B. dorința de a răzbuna moartea cumnatului;

C. imposibilitatea de a câștiga un premiu;

D. intenția personajului de a premia criminalul.

3. Cuvintele/secvențele din text care conturează dimensiunea temporală a acțiunii se regăsesc în seria:

A. *destul timp, pe la club;*

B. *După două săptămâni, rareori;*

C. *în compartiment, într-un vagon de cl. I;*

D. *în portmoneu, o clipă.*

4. Rolul virgulei în secvența *Numai așa, socotea el, își va recăpăta pacea — dacă se va face justiție deplină!* este explicat corect în seria:

A. izolează un vocativ sau o structură în vocativ de restul enunțului;

B. izolează o propoziție incidentă, având rol explicativ;

C. izolează o apoziție de restul enunțului;

D. marchează coordonarea prin juxtapunere a două propoziții de același fel.

5. Cuvintele *ancheta, ele, pacea* conțin, în ordine:

A. 7 litere – 6 sunete, 3 litere – 4 sunete, 5 litere – 4 sunete;

B. 7 litere – 7 sunete, 3 litere – 3 sunete, 5 litere – 5 sunete;

C. 7 litere – 6 sunete, 3 litere – 3 sunete, 5 litere – 4 sunete;

D. 7 litere – 7 sunete, 3 litere – 4 sunete, 5 litere – 4 sunete.

6. Sunt neologisme toate cuvintele din seria:

A. *ancheta, stației, ipoteză;*

B. *anevoios, personalul, asasinat;*

C. *împietrită, orbăcăiau, portmoneu;*

D. *stăruitoare, opera, misteriosului.*

Scanned with OKEN Scanner

7. Felul şi cazul fiecărui pronume identificat în secvenţa *Numai aşa, socotea el, îşi va recăpăta pacea — dacă se va face justiţie deplină!* sunt, în ordine:

A. pronume personal – caz acuzativ, pronume reflexiv – caz nominativ, pronume reflexiv – caz nominativ;

B. pronume personal – caz nominativ, pronume reflexiv – caz dativ, pronume reflexiv – caz acuzativ;

C. pronume personal – caz nominativ, pronume reflexiv – caz acuzativ, pronume reflexiv – caz dativ;

D. pronume personal – caz acuzativ, pronume reflexiv – caz dativ, pronume reflexiv – caz acuzativ.

8. Formele verbale subliniate în fragmentul *Liniştit, grav, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. De fapt, sub masca lui împietrită clocotea un neastâmpăr, care nu-i dădea răgaz o clipă. Trebuia cu orice preţ să pună mâna pe ucigaş!* exprimă, în ordine:

A. o acţiune posibilă, a cărei realizare depinde de o condiţie; o acţiune sigură, reală; o acţiune posibilă, realizabilă;

B. o acţiune sigură, reală; o acţiune posibilă, a cărei realizare depinde de o condiţie; o acţiune posibilă, realizabilă;

C. o acţiune sigură, reală; o acţiune posibilă, realizabilă; o acţiune posibilă, a cărei realizare depinde de o condiţie;

D. o acţiune posibilă, realizabilă; o acţiune sigură, reală; o acţiune posibilă, a cărei realizare depinde de o condiţie.

9. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate în secvenţa *După două săptămâni de cercetări stăruitoare, rezultatul era aproape nul.* sunt, în ordine:

A. atribut adjectival, atribut substantival prepoziţional, nume predicativ;

B. atribut substantival, atribut substantival prepoziţional, circumstanţial de mod;

C. circumstanţial de timp, complement direct, circumstanţial de mod;

D. circumstanţial de timp, complement direct, nume predicativ.

10. Între propoziţiile subordonate identificate în fraza *Puse chiar un premiu de 50000 lei, pentru acela care va denunţa pe asasin sau măcar va furniza poliţiei indicii pentru prinderea lui.*, există:

A. raport de coordonare adversativă;

B. raport de coordonare concluzivă;

C. raport de coordonare copulativă;

D. raport de coordonare disjunctivă.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 10

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

(piesă într-un act)

Personaje:

RADU 13 ani

DOINIŢA 13 ani

ELIZA 12 ani

Decor: Câteva cărţi agăţate cu fire invizibile de plafon. Câteva cadre de ferestre care „plutesc" şi ele în aer, printre cărţi.

SCENA 1

Radu intră, citind. Eliza intră, scufundată şi ea în lectură. Doiniţa intră cu o carte în mână şi cu una la subsuoară. Cei trei sunt atât de „prinşi" de ceea ce citesc, încât timp de câteva zeci de secunde nici nu se văd unul pe altul.

Apoi se opresc brusc în faţa scenei şi lasă cărţile din mână, care rămân „agăţate în aer".

RADU (către spectatori) – *Iată ce vă propun...*

ELIZA (către spectatori) – *Noi vă povestim tot...*

DOINIŢA (către spectatori) – *Şi apoi voi ne spuneţi ce părere aveţi...*

RADU (către spectatori) – *Pentru că vrem să ştim unde am greşit.*

ELIZA (către Radu) – *Radu...*

RADU – *Da?*

ELIZA – *Nu te grăbi. Că poate n-am greşit deloc.*

DOINIŢA – *Aşa e. Nu trebuie să-i facem pe spectatorii noştri să creadă de la început că am făcut cine ştie ce prostie...*

RADU (către cele două fete) – *OK.* (Către spectatori.) *Deci să nu credeţi că am făcut vreo boacănă, vreo prostie, vreo poznă sau...*

ELIZA – *Radu...*

RADU – *Da?*

ELIZA (către Radu) – *Nu te grăbi.*

Scanned with OKEN Scanner

DOINIȚA (către Radu) – *Hai să începem cu începutul.*

RADU (către cele două fete) – *OK.* (Către spectatori.) *Deci iată cum a început totul. Întrucât începuse să plouă și întrucât ploaia ne-a prins chiar în fața bibliotecii...*

ELIZA – *În fața noii biblioteci a orașului...*

DOINIȚA – *Să precizăm însă că noi ne întorceam toți trei de la școală...*

RADU – *Da, pe la ora două și ceva...*

ELIZA – *Și, de fapt, aveam de gând să mergem în parc...*

DOINIȚA – *Deși eu v-am propus întâi să mergem la cinema...*

RADU – *Stați, stați puțin... Că uite, spectatorii noștri nu mai înțeleg nimic. Deci, recapitulez începutul. Vinerea trecută, când am ieșit de la școală, cum toți trei locuim în același cartier, ne-am spus...*

ELIZA (jucând momentul) – *Ce-ar fi să mergem să ne plimbăm puțin în parc?*

DOINIȚA – *Nu, nu, mai bine să mergem la cinema...*

RADU – *Ah, uite că începe să plouă...*

ELIZA – *Nu e grav, am eu o umbrelă.*

(Matei Vișniec, *Vrem să vă dăruim câte o fereastră*)

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Trăsăturile textului literar în care se încadrează fragmentul de mai sus se află în seria:

A. prezența personajelor, dialogul ca mod de expunere dominant, prezența indicațiilor scenice;

B. exprimarea ideilor și a sentimentelor în mod direct, prezența naratorului, prezența mărcilor subiectivității;

C. prezența naratorului, prezența personajelor, dialogul ca mod de expunere dominant;

D. prezența personajelor, prezența indicațiilor scenice, exprimarea indirectă a sentimentelor.

2. Un rol al indicațiilor scenice interne din textul dat este:

A. de a evidenția mișcarea scenică a personajelor;

B. de a indica titlul piesei și lista personajelor;

C. de a oferi date despre spațiul și timpul acțiunii;

D. de a prezenta elementele de decor.

Scanned with OKEN Scanner

3. Modul de expunere ilustrat în fragmentul citat este:
   A. descrierea literară;
   B. dialogul;
   C. monologul;
   D. naraţiunea.

4. Rolul punctelor de suspensie în textul dat este explicat corect în seria:
   A. marchează discursul fragmentar, de tip reflexiv/meditativ, semnificând interiorizarea trăirilor sau a gândurilor;
   B. marchează o pauză ce semnalează un moment de surpriză sau şoc emoţional;
   C. marchează faptul că destinatarul subînţelege ceea ce urmează;
   D. marchează o pauză după care urmează un cuvânt neaşteptat, care poate avea nuanţă ironică.

5. Cuvintele *ele, început, biblioteci* conţin, în ordine:
   A. 3 litere – 3 sunete, 7 litere – 7 sunete, 10 litere – 10 sunete;
   B. 3 litere – 3 sunete, 7 litere – 7 sunete, 10 litere – 9 sunete;
   C. 3 litere – 4 sunete, 7 litere – 7 sunete, 10 litere – 10 sunete;
   D. 3 litere – 4 sunete, 7 litere – 7 sunete, 10 litere – 9 sunete.

6. Cuvintele *Doiniţa, încât* şi *(spectatorii) noştri* s-au format, în ordine, prin:
   A. compunere, compunere, schimbarea valorii gramaticale;
   B. compunere, derivare, schimbarea valorii gramaticale;
   C. derivare, compunere, schimbarea valorii gramaticale;
   D. derivare, derivare, schimbarea valorii gramaticale.

7. Valoarea morfologică şi cazul cuvintelor subliniate în secvenţa *Şi apoi <u>voi</u> <u>ne</u> spuneţi <u>ce</u> părere aveţi* ... sunt, în ordine:
   A. pronume personal, cazul nominativ; pronume personal, cazul dativ; pronume relativ, cazul acuzativ;
   B. pronume personal, cazul nominativ; pronume reflexiv, cazul dativ; adjectiv pronominal relativ, cazul acuzativ;
   C. pronume personal, cazul nominativ; pronume personal, cazul dativ; adjectiv pronominal relativ, cazul acuzativ;
   D. pronume personal, cazul nominativ; pronume reflexiv, cazul acuzativ; pronume relativ, cazul acuzativ.

Scanned with OKEN Scanner

8. Felul şi modul verbelor subliniate în fragmentul *DOINIŢA – Deşi eu v-<u>am propus</u> întâi <u>să mergem</u> la cinema... RADU – <u>Staţi</u>, staţi puţin... Că uite, spectatorii noştri nu mai înţeleg nimic.* [...] sunt precizate corect, în ordine, în seria:

A. verb auxiliar, mod condiţional-optativ; verb predicativ, mod conjunctiv; verb predicativ, mod indicativ;

B. verb auxiliar, mod indicativ; verb predicativ, mod conjunctiv; verb predicativ, mod imperativ;

C. verb predicativ, mod indicativ; verb predicativ, mod conjunctiv; verb predicativ, mod imperativ;

D. verb predicativ, mod condiţional-optativ; verb predicativ, mod conjunctiv; verb predicativ, mod indicativ.

9. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate în secvenţa *<u>Câteva</u> cărţi agăţate cu fire <u>invizibile</u> <u>de plafon</u>.* sunt, în ordine:

A. atribut adjectival, atribut adjectival, complement prepoziţional;

B. atribut pronominal, atribut adjectival, complement prepoziţional;

C. atribut adjectival, atribut adjectival, complement indirect;

D. atribut pronominal, atribut adjectival, complement indirect.

10. În secvenţa *Vinerea trecută, când am ieşit de la şcoală, cum toţi trei locuim în acelaşi cartier, ne-am spus...* există:

A. o propoziţie principală, o propoziţie subordonată circumstanţială de timp, o propoziţie subordonată circumstanţială de cauză;

B. o propoziţie principală, o propoziţie subordonată circumstanţială de timp, o propoziţie subordonată circumstanţială de mod;

C. o propoziţie principală, o propoziţie subordonată atributivă, o propoziţie subordonată circumstanţială de mod;

D. o propoziţie principală, o propoziţie subordonată atributivă, o propoziţie subordonată circumstanţială de cauză.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 11

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

În ziua de Crăciun treceam prin Grădina Icoanei.

Tăcere şi cărări albe cotite de după copaci fumurii. În spatele meu cineva îşi suflă zgomotos nasul. Un stol de vrăbii, speriat, se împrăştie în toate părţile. Era omul cu chef, ca la o zi mare. Un bătrân cu nasul roşu adus în barba lui albă. Vorbea singur. M-am dat la o parte. S-a dus bombănind: „Ei, viaţă grea, ani grei"... Un glas blând. Simţii că e om bun.

În faţa mea, lunga faţadă, albă şi pitorească, a Şcolii Centrale. La fereastra din mijloc, o fetiţă, în rochie fumurie, cu capul rezemat de geam, privea. În nişte ziduri mari, un cap mic şi frumos... Şi o batistă îi trecu pe la ochi. Iaca o fiinţă fără copilărie. Cine ştie de unde-a fi! În orăşelul ei, veselie... copiii fericiţi... ea, închisă, singură şi tristă.

Plecai, cu ochii în jos, mânând înainte acel tablou simplu şi simpatic. E de mirare câtă energie se pierde în căutarea subiectelor. Mai ales cu pictorii nu mă împac. Frumosul, naivul şi simpaticul, pretutindeni. Oriunde îţi întorci ochii, umbră, lumină, formă, vibrând de farmec şi de simpatie. Pe Grigorescu toate l-au emoţionat. Iacă un poet. Din pânzele lui, de o elocinţă uimitoare, poţi să-i reconstitui întreaga viaţă, notând precis ce a simţit pe toate cărările şi prin toate orăşelile pe unde s-a oprit câteva zile, câteva ore. Între acest tablou şi maestru o apropiere aşa de mare, că începu să mi se pară nu cum îl văzusem, ci cum l-ar fi prins el în cadru, uşurel, poetic într-o lumină limpede şi tremurătoare.

(Barbu Delavrancea, *De azi şi de demult*)

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerinţe, cu privire la textul dat.

1. În secvenţa *La fereastra din mijloc, o fetiţă, în rochie fumurie, cu capul rezemat de geam, privea. În nişte ziduri mari, un cap mic şi frumos...,* este prezentă:

   A. caracterizarea indirectă prin comportament;

   B. caracterizarea directă realizată de narator;

   C. caracterizarea directă realizată de alte personaje;

   D. caracterizarea directă realizată prin autocaracterizare.

Scanned with OKEN Scanner

2. Atitudinea naratorului față de Grigorescu este:

A. de admirație;

B. de compasiune;

C. de nemulțumire;

D. de complicitate.

3. În fragmentul citat mai sus, naratorul este:

A. detașat, relatează evenimentele la persoana I;

B. neimplicat, relatează evenimentele la persoana a III-a;

C. detașat, relatează evenimentele la persoana a III-a;

D. personaj, relatează evenimentele la persoana I.

4. Rolul virgulei în secvența *„Ei, viață grea, ani grei"* este exprimat corect, în ordine, în seria:

A. izolează un pronume în vocativ; marchează o enumerație;

B. izolează o apoziție; marchează un raport de subordonare;

C. izolează o interjecție; marchează o enumerație;

D. izolează un pronume în vocativ; marchează un raport de coordonare.

5. Conțin vocale în hiat toate cuvintele din seria:

A. *căutarea, uimitoare, poetic;*

B. *copilărie, naivul, emoționat;*

C. *rochie, fumurie, tablou;*

D. *Crăciun, treceam, simpatie.*

6. Cuvintele *zgomotos, rezemat* și *tremurătoare* s-au format, în ordine, prin:

A. derivare, conversiune, derivare;

B. derivare, derivare, derivare;

C. conversiune, conversiune, conversiune;

D. conversiune, derivare, conversiune.

Scanned with OKEN Scanner

7. Formele verbale subliniate din secvența *Plecai, cu ochii în jos, mânând înainte acel tablou simplu și simpatic. E de mirare câtă energie se pierde în căutarea subiectelor.* sunt, în ordine:

A. verb predicativ, modul indicativ, timpul mai mult ca perfectul; verb copulativ, modul indicativ, timpul prezent; verb predicativ, modul conjunctiv, timpul prezent;

B. verb predicativ, modul indicativ, timpul imperfect; verb copulativ, modul indicativ, timpul prezent; verb predicativ, modul conjunctiv, timpul prezent;

C. verb predicativ, modul indicativ, timpul mai mult ca perfectul; verb predicativ, modul indicativ, timpul prezent; verb predicativ, modul indicativ, timpul prezent;

D. verb predicativ, modul indicativ, timpul perfect simplu; verb copulativ, modul indicativ, timpul prezent; verb predicativ, modul indicativ, timpul prezent.

8. Valorile morfologice ale cuvintelor subliniate în secvența *Între acest tablou și maestru o apropiere așa de mare, că începu să mi se pară nu cum îl văzusem, ci cum l-ar fi prins el în cadru, ușurel, poetic într-o lumină limpede și tremurătoare.* sunt, în ordine:

A. adjectiv pronominal demonstrativ, conjuncție subordonatoare, verb copulativ, adjectiv propriu-zis;

B. pronume demonstrativ, conjuncție coordonatoare, verb predicativ, adjectiv propriu-zis;

C. adjectiv pronominal demonstrativ, conjuncție coordonatoare, verb auxiliar, adverb de mod;

D. pronume demonstrativ, prepoziție, verb copulativ, adverb de mod.

9. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate în secvența *Era omul cu chef, ca la o zi mare. Un bătrân cu nasul roșu adus în barba lui albă.* sunt, în ordine:

A. nume predicativ, circumstanțial de mod, atribut adjectival;

B. subiect, nume predicativ, atribut adjectival;

C. nume predicativ, circumstanțial de mod, atribut adverbial;

D. subiect, circumstanțial de mod, atribut adverbial.

Scanned with OKEN Scanner

10. În secvența *Din pânzele lui, de o elocință uimitoare, poți să-i reconstitui întreaga viață, notând precis ce a simțit pe toate cărările și prin toate orășelile pe unde s-a oprit câteva zile, câteva ore.*, există:

A. două propoziții completive directe, o propoziție atributivă;

B. două propoziții completive directe, o propoziție circumstanțială de loc;

C. o propoziție completivă directă, o propoziție circumstanțială de mod, o propoziție circumstanțială de loc;

D. o propoziție completivă directă, o propoziție circumstanțială de mod, o propoziție atributivă.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 12

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

Te duci şi ani de suferinţă
N-or să te vază ochii-mi trişti,
Înamoraţi de-a ta fiinţă,
De cum zâmbeşti, de cum te mişti.

Şi nu e blând ca o poveste
Amorul meu cel dureros,
Un demon sufletul tău este
Cu chip de marmură frumos.

În faţă farmecul palorii
Şi ochi ce scânteie de vii,
Sunt umezi înfiorătorii
De linguşiri, de viclenii.

Când mă atingi, eu mă cutremur,
Tresar la pasul tău când treci,
De-al genei tale gingaş tremur
Atârnă viaţa mea de veci. [...]

(Mihai Eminescu, *Te duci...*)

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerinţe, cu privire la textul dat.

1. Figurile de stil din secvenţa *Şi nu e blând ca o poveste/Amorul meu cel dureros,* sunt, în ordine:
   A. comparaţie, personificare;
   B. comparaţie, epitet;
   C. epitet, personificare;
   D. metaforă, epitet.

Scanned with OKEN Scanner

2. Ochii iubitei sunt caracterizaţi ca fiind:

A. plini de viaţă; **B.** plini de durere;
C. plini de veselie; **D.** plini de compasiune.

3. Tema textului dat este:

A. timpul; **B.** prietenia;
C. iubirea; **D.** copilăria.

4. Rolul cratimei în secvenţele *N-or să te vază* şi *De-al genei tale* este exprimat corect, în ordine, în seria:

A. marchează despărţirea a două cuvinte; marchează căderea unei vocale;
B. marchează elidarea unei vocale; marchează despărţirea a două cuvinte;
C. marchează căderea unei vocale; marchează rostirea legată a două cuvinte;
D. marchează rostirea legată a două cuvinte; marchează elidarea unei vocale.

5. Cuvintele *fiinţă, scânteie* şi *viaţă* conţin, în ordine:

A. diftong, vocale în hiat, diftong;
B. vocale în hiat, diftong, vocale în hiat;
C. vocale în hiat, vocale în hiat, diftong;
D. vocale în hiat, diftong, diftong.

6. Cuvintele *Înamoraţi, dureros* şi *linguşiri* s-au format, în ordine, prin:

A. schimbarea valorii gramaticale, derivare, derivare;
B. derivare, derivare, schimbarea valorii gramaticale;
C. schimbarea valorii gramaticale, schimbarea valorii gramaticale, derivare;
D. schimbarea valorii gramaticale, derivare, schimbarea valorii gramaticale.

7. Valorile morfologice ale cuvintelor subliniate în secvenţa *Te duci şi ani <u>de</u> <u>suferinţă</u>/N-<u>or</u> să <u>te</u> vază ochii-mi trişti,/Înamoraţi de-<u>a ta</u> fiinţă,* sunt, în ordine:

A. adjectiv propriu-zis, verb auxiliar, pronume personal, adjectiv pronominal posesiv;
B. substantiv comun, conjuncţie coordonatoare, pronume reflexiv, pronume posesiv;
C. adjectiv propriu-zis, conjuncţie coordonatoare, pronume reflexiv, pronume posesiv;
D. substantiv comun, verb auxiliar, pronume personal, adjectiv pronominal posesiv.

Scanned with OKEN Scanner

8. Cuvintele subliniate din secvențele *N-or să te vază ochii-mi triști* și *Tresar la pasul tău când treci,/De-al genei tale gingaș tremur/Atârnă viața mea de veci.* sunt, în ordine, în cazurile:

A. acuzativ, acuzativ, dativ, nominativ;

B. nominativ, acuzativ, genitiv, nominativ;

C. nominativ, acuzativ, dativ, acuzativ;

D. acuzativ, nominativ, genitiv, nominativ.

9. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate în secvența *Și nu e blând ca o poveste/Amorul meu cel dureros,/Un demon sufletul meu este/Cu chip de marmură frumos* sunt, în ordine:

A. nume predicativ, subiect, nume predicativ, atribut substantival;

B. circumstanțial de mod, subiect, nume predicativ, atribut substantival;

C. nume predicativ, complement direct, subiect, nume predicativ;

D. circumstanțial de mod, subiect, subiect, circumstanțial de mod.

10. Prin expansiune, termenii subliniați din secvența *În față farmecul palorii/Și ochi ce scânteie de vii,/Sunt umezi înfiorătorii/De lingușiri, de viclenii.* devin, în ordine:

A. o propoziție completivă directă, o propoziție atributivă, o propoziție circumstanțială de mod;

B. o propoziție atributivă, o propoziție circumstanțială de mod, o propoziție atributivă;

C. o propoziție atributivă, o propoziție circumstanțială de mod, o propoziție circumstanțială de cauză;

D. o propoziție completivă directă, o propoziție circumstanțială de scop, o propoziție circumstanțială de cauză.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 13

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

SCENA 15
(RADU, OLGUŢA)
[...]

RADU: *Care Ana?*

OLGUŢA: *Uite ce memorie scurtă ai!?*

RADU: *A! Ana Dimitriu! Da' ce-i cu Ana?*

OLGUŢA: *Mi-a scris că v-aţi întâlnit, că v-aţi plimbat în grădina publică...*

RADU: *Da, de altminteri am fost şi pe la dânşii pe-acasă.*

OLGUŢA: *Ei? Asta nu mi-a scris. Te pomeneşti că ai fost la ziua ei.*

RADU: *Da, fireşte.*

OLGUŢA: *Asta e foarte frumos... Ana trebuie să fie mulţumită. E o răsplată frumoasă pentru sentimentele ei... Ce zâmbeşti? Nu-i aşa? Ştii foarte bine că Ana te-a iubit, în definitiv, merită să ţii minte când e ziua ei.* (RADU zâmbeşte) *Nu, să nu iei vorbele mele cum nu trebuie, dar mi-i necaz!...*

RADU: *De ce?*

OLGUŢA: *Dacă n-aveai treabă la mecanic, nu veneai azi.*[...] *Dacă nu veneai, poate că nici nu mi-aş fi adus aminte. E aşa de departe de la Galaţi până aici. Aneta-i acolo... ş-apoi, orăşancă, elegantă, frumoasă.*

RADU: *Olguţo? Acum să lăsăm copilăriile. Uite de ce-am venit! Că pot să-ţi spun – am venit de la Galaţi înadins. N-am vrut să vin aici de-a dreptul. Ştiam că e ziua ta şi dovada uite-o aici: darul pe care ţi-l trimite mama. Olguţo, eu m-am hotărât să mă însor. Poate-i cam devreme, dar viaţa singur e păcătoasă, proastă. Ai mei nu mai au mult. Nu eşti bogată, nu-s bogat, dar eşti ca şi mine: curajoasă, simplă şi muncitoare. N-are să ne meargă rău, crede-mă. O să răzbim în viaţă dacă ne-om ajuta îndeajuns. Vezi, eu nu ştiu să vorbesc! Pentru că am eu încrederea asta mare, că avem inimi la fel şi că simţim laolaltă şi ce-i bine, şi ce-i rău. Şi-apoi hotărârea de-acum s-a copt în mine în preajma ta. Nu m-am gândit niciodată să mă însor, aşa, cu oricare. M-am gândit să mă însor cu tine. E o deosebire şi tu o înţelegi. Poate că fără tine nu m-aş fi gândit. Mama şi tata ştiu de toate câte ţi le spun. Îs fericiţi să te aibă lângă dânşii. Eu? Ce să-ţi mai spun... Eu... Hai, dă mâna încoace. Nu-i bai! Nu-ţi fie frică. Nu ştii ce viaţă frumoasă m-am jurat să-ţi croiesc ici, lângă bucăţica asta de vietate din pieptul meu, care se zbate speriată acum, de o faptă aşa de mare, ca pasul meu de azi. Dă mâna. Aşa. De ce tremuri? Dacă-s eu aici n-are ce să mai... n-are de ce...*

(Victor Ion Popa, *Muşcata din fereastră*)

Scanned with OKEN Scanner

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerinţe, cu privire la textul dat.

1. Există mărci ale adresării directe în ambele secvenţe din seria:
   A. *A! Ana Dimitriu!; Olguţo?;*
   B. *Ce să-ţi mai spun...; Dacă-s eu aici n-are ce să mai ...;*
   C. *E o deosebire şi tu o înţelegi; n-are de ce...;*
   D. *Ştiam că e ziua ta; Hai, dă mâna încoace.*

2. Rolul notaţiilor dintre paranteze în fragmentul dat este:
   A. de a descrie decorul în care se petrec evenimentele;
   B. de a indica elemente nonverbale în jocul actoricesc;
   C. de a prezenta vestimentaţia personajelor;
   D. de a preciza timpul şi spaţiul de joc.

3. O atitudine a OLGUŢEI ce reiese din secvenţa *Asta e foarte frumos... Ana trebuie să fie mulţumită. E o răsplată frumoasă pentru sentimentele ei... Ce zâmbeşti? Nu-i aşa? Ştii foarte bine că Ana te-a iubit, în definitiv, merită să ţii minte când e ziua ei* este:
   A. compasiunea; **B.** admiraţia;
   C. invidia; **D.** uimirea.

4. În secvenţa *O să răzbim în viaţă dacă ne-om ajuta îndeajuns. Vezi, eu nu ştiu să vorbesc! Pentru că am eu încrederea asta mare, că avem inimi la fel şi că simţim laolaltă şi ce-i bine, şi ce-i rău. Şi-apoi hotărârea de-acum s-a copt în mine în preajma ta. Nu m-am gândit niciodată să mă însor, aşa, cu oricare. M-am gândit să mă însor cu tine* se regăsesc:
   A. autocaracterizare; caracterizare indirectă, prin limbaj;
   B. caracterizare directă, realizată de celelalte personaje; caracterizare directă, realizată de autor;
   C. caracterizare indirectă, prin acţiune; caracterizare indirectă, prin nume;
   D. caracterizare directă, realizată de autor; caracterizare indirectă, prin acţiune.

5. Sunt utilizate cu sens figurat toate cuvintele din seria:
   A. *memorie, grădina, mecanic, copilăriile;*
   B. *copilăriile, s-a copt, croiesc, vietate;*
   C. *mecanic, darul, croiesc, mâna;*
   D. *acasă, vorbele, darul, s-a copt.*

Scanned with OKEN Scanner

6. Rolul cratimei în situaţiile din secvenţa *N-are să ne meargă rău, crede-mă* este de a marca:

A. elidarea unei vocale; rostirea legată a două cuvinte;

B. căderea unei vocale; despărţirea a două cuvinte;

C. rostirea legată a două cuvinte; căderea unei vocale;

D. elidarea unei vocale; despărţirea a două cuvinte.

7. Aparţin limbii române populare toţi termenii din seria:

A. *pomeneşti, sentimentele, definitiv, treabă;*

B. *definitiv, elegantă, înadins, însor;*

C. *sentimentele, Olguţo, îs, dânşii;*

D. *treabă, înadins, războim, îndeajuns.*

8. Valorile morfologice ale cuvintelor subliniate în secvenţele *Da' ce-i cu Ana?; Uite de ce-am venit!;* Ştiam *că e ziua ta.; Nu-i bai!* sunt, în ordine:

A. pronume personal, verb predicativ, pronume posesiv, adverb de mod;

B. verb copulativ, interjecţie, pronume personal, substantiv comun;

C. verb predicativ, verb predicativ, adjectiv posesiv, substantiv comun;

D. pronume personal, interjecţie, adjectiv posesiv, interjecţie.

9. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate din secvenţele *Nu-ţi fie frică; avem inimi la fel; ce-i rău* sunt, în ordine:

A. subiect, atribut adverbial, nume predicativ;

B. nume predicativ, atribut adjectival, circumstanţial de mod;

C. complement direct, atribut adverbial, circumstanţial de mod;

D. subiect; complement indirect; nume predicativ.

10. A doua propoziţie din fiecare dintre secvenţele *Nu m-am gândit niciodată să mă însor, aşa, cu oricare; Mama şi tata ştiu de toate câte ţi le spun; Îs fericiţi să te aibă lângă dânşii* este:

A. completivă directă, completivă directă, circumstanţială de scop;

B. completivă indirectă, atributivă, circumstanţială de cauză;

C. completivă indirectă, completivă directă, circumstanţială de cauză;

D. completivă directă, atributivă, circumstanţială de scop.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 14

Citeşte cu atenţie textul următor:

Am oprit în luncă apa curgătoare
La un scoc de moară printre verzi arini;
Am oprit pe ape lin-tremurătoare
Zilele de vară, razele de soare,
Nopţile senine, stelele şi luna
Pentru totdeauna –
Vremea care curge n-am putut s-o ţin.

Am închis în palmă pui de rândunele,
Le-am simţit bătaia inimii în chin;
Am oprit în braţe dragostele mele...
Pasăre de-o toamnă, dragoste cu jele,
Le-am cules ca frunza moartă când dă bruma
Pentru totdeauna –
Vremea care zboară n-am putut s-o ţin.

Am păstrat în suflet gânduri, vorbe, glume,
Zâmbetul ce iartă, plânsetul hain;
Am păstrat în minte feţe fără nume
Întâlnite-n cale şi pierdute-n lume,
Le-am cuprins în mine una câte una
Pentru totdeauna –
Vremea, vremea însă, n-am putut s-o ţin.

(Ion Pillat, *Vremea*)

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerinţe, cu privire la textul dat.

1. Măsura versului *Întâlnite-n cale şi pierdute-n lume* este de:
   A. 11 silabe;
   B. 12 silabe;
   C. 13 silabe;
   D. 14 silabe.

Scanned with OKEN Scanner

2. Figurile de stil din secvenţa *Pasăre de-o toamnă, dragoste cu jele,/Le-am cules ca frunza moartă când dă bruma* sunt, în ordine:

A. epitet, metaforă, hiperbolă;

B. antiteză, epitet, metaforă;

C. epitet, personificare, comparaţie;

D. metaforă, comparaţie, epitet.

3. Tema poeziei este:

A. timpul;

B. prietenia;

C. iubirea;

D. natura.

4. Rolul cratimei în secvenţele *Pasăre de-o toamnă* şi *pierdute-n lume* este exprimat corect, în ordine, în seria:

A. marchează despărţirea a două cuvinte; marchează căderea unei vocale;

B. marchează rostirea legată a două cuvinte; marchează căderea unei vocale;

C. marchează căderea unei vocale; marchează elidarea unei vocale.

D. marchează elidarea unei vocale; marchează despărţirea a două cuvinte;

5. Cuvintele *bătaia, iartă* şi *hain* conţin, în ordine:

A. diftong, diftong, vocale în hiat;

B. vocale în hiat, diftong, vocale în hiat;

C. diftong, vocale în hiat, diftong;

D. vocale în hiat, diftong, diftong.

6. Sinonime pentru sensul din text al cuvintelor *totdeauna, curge* şi *feţe* se regăsesc, în ordine, în seria:

A. mereu, se varsă, fizionomii;

B. eternitate, trece, chipuri;

C. veşnicie, dispare, tipologii;

D. infinitate, pleacă, obraji.

Scanned with OKEN Scanner

7. Adjectivele subliniate în secvența *Am oprit în luncă apa curgătoare/La un scoc de moară printre verzi arini;/Am oprit pe ape lin-tremurătoare/Zilele de vară, razele de soare,/Nopțile senine, stelele și luna* sunt, în ordine:

A. variabil cu două forme; invariabil; variabil cu patru forme;

B. variabil cu patru forme; variabil cu două forme; variabil cu două forme;

C. invariabil; invariabil; variabil cu trei forme;

D. variabil cu trei forme; variabil cu două forme; variabil cu patru forme.

8. Cuvintele subliniate în secvența *Am oprit în brațe dragostele mele.../Pasăre de-o toamnă, dragoste cu jele,/Le-am cules ca frunza moartă când dă bruma/ Pentru totdeauna – /Vremea care zboară n-am putut s-o țin.* sunt, în ordine, în cazurile:

A. genitiv, acuzativ, nominativ, nominativ;

B. acuzativ, acuzativ, nominativ, acuzativ;

C. nominativ, genitiv, dativ, acuzativ;

D. genitiv, genitiv, acuzativ, nominativ.

9. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate în secvența *Am închis în palmă pui de rândunele,/Le-am simțit bătaia inimii în chin;* sunt, în ordine:

A. circumstanțial de loc, complement direct, complement indirect, atribut substantival;

B. circumstanțial de mod, subiect, complement direct, atribut substantival;

C. circumstanțial de loc, complement direct, subiect, subiect;

D. circumstanțial de mod, subiect, complement indirect, complement direct.

10. În textul dat se regăsesc:

A. o propoziție completivă directă, patru propoziții atributive, o propoziție circumstanțială de timp;

B. cinci propoziții atributive, o propoziție circumstanțială de mod, o propoziție completivă directă;

C. trei propoziții atributive, trei propoziții completive directe, o propoziție circumstanțială de timp;

D. patru propoziții completive directe, o propoziție circumstanțială de mod, două propoziții atributive.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 15

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

Înainte să apuc să deschid ochii, un zbârnâit scurt al geamului, ca şi cum o pasăre de mici dimensiuni s-ar fi ciocnit de sticla încinsă de razele soarelui, m-a făcut să tresar.

Părul meu este lung şi negru, mi se prelinge ca smoala scursă dintr-un butoi peste umeri, torace şi coapse. Părul meu este deosebit de fermecător. Este singurul meu prieten, de fapt îl şi îngrijesc ca pe unicul meu prieten. Îl dau cu balsam, îl ung cu ulei, îl pieptăn ore în şir. Şi el mă îngrijeşte pe mine la rândul lui. Părul meu este lung până la genunchi. Mă protejează şi mă face să foşnesc, mă ascunde când nu vreau să fiu văzută sau mă descoperă doar pentru a-mi potenţa frumuseţea obrajilor pali. Părul meu este singurul care ştie cu adevărat ce se întâmplă în interiorul fiinţei mele, atât de neverosimile. Şi nu are de gând să spună nimănui.

Sunt o femeie frumoasă, nu aş fi atât de frumoasă fără părul meu. Ştiu asta pentru că toate fetele mi-au spus asta. Şi eu le cred. De ce să nu le crezi? Fetelor le plac femeile frumoase.

Dau cearşaful la o parte şi, nici nu apuc să duc mişcarea până la capăt, că mă izbeşte din nou pofta. Pofta aceea nebună de supă. De neînţeles.

Cât să fi trecut, douăzeci de zile, o lună, trei? Nu ştiu. Ştiu doar că pofta aceasta se intensifică, pe zi ce trece, tot mai puternică, mai agresivă, mai neînduplecată. Ştiu doar că îmi vine să plâng de neputinţă.

E cu atât mai ciudat cu cât în copilărie nu mi-a plăcut supa, mama mă forţa să o mănânc, nici în adolescenţă nu am mâncat, iar, mai apoi, tânără femeie deja, mâncam supă în mod firesc, ca toţi ceilalţi oameni, la masa de prânz, fără însă a avea o apetenţă deosebită pentru asta. Totuşi, cineva mi-a spus la un moment dat că mănânc supa într-un mod graţios. Poate de aici a început totul.

Aici însă, închisă aici, supa e tot ceea ce înseamnă afară. E absurd, totuşi, un hotel de cinci stele ca acesta să nu aibă supă. Are orice altceva, la prânz îmi servesc, zi de zi, de la cele mai simple preparate, paste sau pui la cuptor, până la mâncăruri rafinate ca vită argentiniană sau homar, însă niciodată supă.

La început pofta s-a insinuat timid, mi-am amintit cum atunci când eram tristă şi nu puteam să mănânc ieşeam din casă la restaurantul din colţ unde mâncam o supă cremă de legume, uneori chiar o supă de găină.

(Cosmin Perţa, *Însemnările unei fete căreia îi plăcea supa*)

Scanned with OKEN Scanner

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerinţe, cu privire la textul dat.

1. În secvenţa *Părul meu este lung şi negru, mi se prelinge ca smoala scursă dintr-un butoi peste umeri, torace şi coapse,* este prezentă:
   A. caracterizarea indirectă prin vestimentaţie;
   B. caracterizarea directă realizată de alte personaje;
   C. caracterizarea directă realizată prin autocaracterizare;
   D. caracterizarea indirectă prin comportament.

2. Naratorul din fragmentul dat a fost apreciat:
   A. pentru intensitatea trăirilor interioare;
   B. pentru tresărirea bruscă din somn;
   C. pentru modul graţios de a mânca supa;
   D. pentru faptul că mănâncă la restaurant.

3. În fragmentul dat, naratorul este:
   A. personaj, relatează evenimentele la persoana I;
   B. detaşat, relatează evenimentele la persoana I;
   C. neimplicat, relatează evenimentele la persoana a III-a;
   D. detaşat, relatează evenimentele la persoana a III-a.

4. Rolul virgulei în secvenţa *Îl dau cu balsam, îl ung cu ulei, îl pieptăn ore în şir.* este:
   A. de a marca un raport de coordonare la nivelul frazei;
   B. de a marca un raport de subordonare la nivelul frazei;
   C. de a marca un raport de coordonare la nivelul propoziţiei;
   D. de a marca o apoziţie dezvoltată.

5. Conţin diftongi toate cuvintele din seria:
   A. *zbârnâit, pieptăn, femeie;*
   B. *protejează, nimănui, douăzeci;*
   C. *cearşaful, mişcarea, ceilalţi;*
   D. *soarelui, frumuseţea, deosebită.*

Scanned with OKEN Scanner

6. Cuvintele *aceasta, niciodată* și *timid* s-au format, în ordine, prin:

A. schimbarea valorii gramaticale, schimbarea valorii gramaticale, schimbarea valorii gramaticale;

B. compunere, compunere, derivare;

C. derivare, derivare, schimbarea valorii gramaticale;

D. schimbarea valorii gramaticale, compunere, schimbarea valorii gramaticale.

7. Cuvintele subliniate din secvența *E cu atât mai ciudat cu cât în copilărie nu mi-a plăcut supa, mama mă forța să o mănânc* sunt, în ordine, în cazurile:

A. dativ, acuzativ, nominativ, acuzativ;

B. genitiv, nominativ, nominativ, dativ;

C. dativ, nominativ, acuzativ, acuzativ;

D. genitiv, acuzativ, acuzativ, acuzativ.

8. Valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din secvența *Are orice altceva, la prânz îmi servesc, zi de zi, de la cele mai simple preparate, paste sau pui la cuptor, până la mâncăruri rafinate ca vită argentiniană sau homar,* sunt, în ordine:

A. adjectiv pronominal nehotărât, adjectiv pronominal nehotărât, pronume reflexiv, articol demonstrativ;

B. pronume nehotărât, adjectiv pronominal nehotărât, pronume personal, pronume demonstrativ;

C. pronume nehotărât, pronume nehotărât, pronume reflexiv, adjectiv pronominal demonstrativ;

D. adjectiv pronominal nehotărât, pronume nehotărât, pronume personal, articol demonstrativ.

9. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate din secvența *Mă protejează și mă face să foșnesc, mă ascunde când nu vreau să fiu văzută sau mă descoperă doar pentru a-mi potența frumusețea obrajilor pali.* sunt, în ordine:

A. subiect, complement indirect;

B. complement direct, atribut substantival;

C. subiect, complement direct;

D. complement prepozițional, atribut substantival.

Scanned with OKEN Scanner

10. În secvența *Părul meu este singurul care știe cu adevărat ce se întâmplă în interiorul ființei mele, atât de neverosimile,* există:

A. o propoziție atributivă, o propoziție completivă directă;

B. o propoziție atributivă, o propoziție circumstanțială de mod;

C. o propoziție completivă directă, o propoziție completivă prepozițională;

D. o propoziție completivă directă, o propoziție completivă prepozițională.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 16

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

Deschid cu teamă uşa cămării de-altădată
Cu cheia ruginie a raiului oprit,
Trezind în taina mare a poamelor, smerit,
Mireasma, şi răcoarea, şi umbra lor uitată.

Mă prinde amintirea în vânătul ei fum,
Prin care cresc pe poliţi şi rafturi, ca pe ruguri,
Arzând în umbră, piersici de jar, şi-albaştri struguri
Şi pere de-aur roşu cu flăcări de parfum.

Şovăitor ca robul, ce calcă o comoară
Din basmul cu o mie şi una de nopţi, mă-nchin:
Văd pepeni verzi – smaragde cu miezul de rubin –
Şi tămâioşii galbeni ca soarele de vară.

Se-aprind fantasmagoric caise şi gutui:
Trandafirii lampioane şi lămpi de aur verde...
Dar părăsind cămara ce minţile îmi pierde,
Tot rodul vrăjitoarei cu lacăt îl încui.

(Ion Pillat, *Cămara de fructe*)

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerinţe, cu privire la textul dat.

1. Tiparul textual în care se încadrează textul dat este:

A. dialogat;

B. descriptiv;

C. informativ;

D. narativ.

Scanned with OKEN Scanner

2. Alege seria care nu conține doar cuvinte din același câmp semantic:
   A. teamă, smerit, șovăitor;
   B. cămară, poliți, rafturi;
   C. cheie, lacăt, încui;
   D. taină, comoară, lampioane.

3. Alege varianta în care figurile de stil sunt identificate corect:
   A. *cheia ruginie* – epitet; *a raiului oprit* – epitet;
   B. *Mireasma, și răcoarea, și umbra lor uitată* – enumerație, *vânătul ei fum* – epitet;
   C. *flăcări de parfum* –metaforă, *pepeni verzi – smaragde cu miezul de rubin* – metaforă;
   D. *trandafirii lampioane* – epitet, *lămpi de aur verde* – epitet.

4. Rolul cratimei în toate secvențele *de-altădată, și-albaștri, de-aur, Se-aprind* este de a marca:
   A. despărțirea a două părți de vorbire și elidarea unei vocale;
   B. rostirea legată a două părți de vorbire și evitarea hiatului;
   C. căderea unei vocale și formarea diftongului;
   D. rostirea legată a două părți de vorbire și căderea unei vocale.

5. Sunetul „i” are valoare de vocală în toate cuvintele din seria:
   A. deschid, cheia, ruguri;
   B. șovăitor, caise, lampioane;
   C. struguri, flăcări, mie;
   D. miezul, gutui, încui.

6. Alege seria în care toate cuvintele sunt formate prin derivare:
   A. răcoarea, arzând, uitată;
   B. altădată, amintirea, șovăitor;
   C. trezind, lampioane, vrăjitoarei,
   D. ruginie, tămâioșii, fantasmagoric.

Scanned with OKEN Scanner

7. Valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din secvenţele *umbra lor uitată; Prin care cresc, tămâioşii galbeni* sunt, în ordine:

A. pronume personal, verb predicativ la persoana a III-a, substantiv;

B. pronume posesiv, verb predicativ la persoana I, substantiv;

C. pronume posesiv, verb predicativ la persoana a III-a, adjectiv;

D. pronume personal, verb predicativ la persoana I, adjectiv.

8. Valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din secvenţele *vânătul ei fum, basmul cu o mie şi una de nopţi; Trandafirii lampioane* sunt, în ordine:

A. pronume posesiv, numeral cardinal cu valoare adjectivală, adjectiv propriu-zis;

B. pronume personal, numeral cu valoare adverbială, substantiv;

C. pronume personal, numeral cardinal cu valoare substantivală, adjectiv propriu-zis;

D. pronume posesiv, locuţiune substantivală, substantiv.

9. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate din secvenţele *Mă prinde amintirea* şi *Şovăitor ca robul, ce calcă o comoară/Din basmul cu o mie şi una de nopţi, mă-nchin*, sunt, în ordine:

A. subiect, subiect, complement direct;

B. complement direct, subiect, complement direct;

C. subiect, complement direct, circumstanţial de loc;

D. complement direct, subiect, complement indirect.

10. Prin expansiunea cuvintelor subliniate din secvenţele *Şovăitor ca robul, Dar părăsind cămara ce minţile îmi pierde, Tot rodul vrăjitoarei cu lacăt îl încui* se obţin, în ordine, următoarele subordonate:

A. atributivă, circumstanţială de mod, atributivă;

B. circumstanţială de mod, circumstanţială de timp, completivă prepoziţională;

C. completivă indirectă, completivă circumstanţială de mod, atributivă;

D. atributivă, circumstanţială de timp, completivă indirectă.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 17

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

În vale se întinde un lac străveziu, căruia i se zăreşte fundul. Maria prinde să alerge printre flori către el, ca un nor care seamănă rouă peste nişte buruieni uscate, gata să moară.

— Mariiia! Se aude strigată din urmă.

Îşi aminteşte de mama ei, care parcă nu-i rostea numele, ci i-l cânta.

— Mariiia! Aşa o striga aceasta, ca să audă şi satul ce nume frumos are fata ei, sat care ştia din vremuri străvechi că frumuseţea numelui se extinde numaidecât şi asupra făpturii celuia sau a celeia care îl poartă. „Dacă vrei copilul tău să fie frumos, pune-i nume de om frumos!", îi sfătuiau bătrânii pe tinerii căsătoriţi.

Şi oamenii împrumutau nume pentru pruncii care li se năşteau de la alţi copii, mai mari, care se vădiseră frumoşi. Ca şi cum copiii nu mai aveau de ce să semene cu părinţii lor, ci mai mult – cu fetele sau băieţii ale căror nume le purtau.

Aşa satul se umplu cu Marii: gospodarii şi gospodinele voiau să aibă fete care să-i semene în toate fetei lui Ştefan şi a Mariei Răzeşu.

(Nicolae Dabija, *Tema pentru acasă*)

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerinţe, cu privire la textul dat.

1. Trăsăturile modului de expunere predominant utilizat în textul dat se regăsesc în seria:
   - **A.** prezenţa naratorului, folosirea indicaţiilor scenice;
   - **B.** relatarea unor acţiuni şi întâmplări, folosirea unor termeni ştiinţifici;
   - **C.** prezenţa indicilor spaţio-temporali, prezenţa naratorului;
   - **D.** prezenţa personajelor, schimbul de replici între personaje;

2. Alege varianta care prezintă idei ce se regăsesc în textul dat:
   - **A.** Maria se îndreaptă cu dificultate spre lacul străveziu din vârful muntelui;
   - **B.** Auzindu-şi numele, fata îşi aminteşte de modul melodios în care mama ei îi rostea numele;
   - **C.** Oamenii din sat considerau că frumuseţea fizică a unui copil influenţează alegerea numelui acestuia de către părinţi;
   - **D.** Gospodarii satului refuzau să le pună numele „Maria" fetelor ca să nu semene cu Maria Răzeşu.

Scanned with OKEN Scanner

3. Cuvintele semnificative pentru tema textului dat se regăsesc în seria:

A. numele, cânta, frumuseţea, să semene;

B. valea, uscate, satul, căsătoriţi;

C. rouă, buruieni, făptură, fete;

D. lac, mama, vremuri, gospodarii.

4. Rolul virgulei în secvenţa *Îşi aminteşte de mama ei, care parcă nu-i rostea numele, ci i-l cânta.* este de a marca, în ordine:

A. un raport de subordonare şi un raport de coordonare în frază;

B. un raport de subordonare şi un raport de coordonare în propoziţie;

C. un raport de subordonare în propoziţie şi un raport de coordonare în frază;

D. un raport de subordonare în frază şi un raport de coordonare în propoziţie.

5. Sunetul „i" din cuvintele *străveziu, căruia, ci* are, în ordine, valoare fonetică de:

A. semivocală, semivocală, literă ajutătoare;

B. vocală, vocală, vocală;

C. semivocală, vocală, literă ajutătoare;

D. vocală, semivocală, vocală.

6. Cuvintele subliniate din secvenţele *un nor care <u>seamănă</u> rouă* şi *<u>să semene</u> cu părinţii lor* se află în relaţie semantică de:

A. omonimie;

B. sinonimie;

C. polisemie;

D. antonimie.

7. Valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din secvenţele *căruia <u>i</u> se zăreşte, nu-<u>i</u> rostea numele, ci <u>i</u>-l cânta* este:

A. verb predicativ, pronume personal, verb copulativ;

B. pronume personal, verb copulativ, verb predicativ;

C. pronume personal, verb predicativ, pronume personal;

D. pronume personal, pronume personal, pronume personal.

Scanned with OKEN Scanner

8. Valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din secvenţele *asupra <u>făpturii</u>, satul <u>lor</u>, <u>ale căror</u> nume le purtau* este:

A. substantiv la plural în cazul genitiv, pronume personal în cazul genitiv, pronume relativ în cazul genitiv;

B. substantiv la singular în cazul dativ, pronume posesiv în cazul genitiv, pronume relativ în cazul dativ;

C. substantiv la singular în cazul genitiv, pronume personal în cazul genitiv, adjectiv relativ în cazul genitiv;

D. substantiv la singular în cazul dativ, pronume personal în cazul dativ, pronume relativ în cazul genitiv.

9. Valoarea sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţele *În vale se întinde <u>un lac</u> străveziu; Dacă vrei copilul tău să fie <u>frumos</u>, pune-i nume de om <u>frumos</u>!* este:

A. subiect, nume predicativ, atribut adjectival;

B. complement direct, nume predicativ, complement direct;

C. complement direct, circumstanţial de mod, atribut adverbial;

D. subiect, circumstanţial de mod, atribut adjectival;

10. În fraza: *Aşa o striga aceasta, ca să audă şi satul ce nume frumos are fata ei, sat care ştia din vremuri străvechi că frumuseţea numelui se extinde numaidecât şi asupra făpturii celuia sau a celeia care îl poartă.* există, în ordine:

A. circumstanţială de mod, circumstanţială de scop, completivă indirectă, atributivă, completivă directă, atributivă;

B. subiectivă, principală, completivă directă, atributivă, completivă directă, completivă indirectă;

C. completivă indirectă, principală, completivă directă, atributivă, completivă indirectă, atributivă;

D. principală, circumstanţială de scop, completivă directă, atributivă, completivă directă, atributivă.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 18

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

SCENA X

PEPELEA, ZÂNE, BABA RADA (schimbată în zână)

COR DE ZÂNE:

Frumoasă Zână cu dulce nume
Din sânul apei iese la lume.
Ferice omul care pe ea
La foc de stele o va vedea.

(Florile de nufăr se deschid, zânele ies de formează împreună un grup artistic în lumina electrică. În floarea din mijloc apare Baba Rada sub figura şi sub costumul unei zâne tinere şi frumoase şi încununată cu plante acvatice.)

ZÂNA:

Pepeleo, blând suflet, tu singur cu-ndurare,
Ai vrut să-mi aperi viaţa de-a proştilor turbare.
Pe tine eu din umbră te-oi scoate la lumină,
Căci fosta Baba Rada de-acum e a ta zână.

(Zâna, ieşind din floare, păşeşte pe faţa apei şi vine în scenă.)

PEPELEA (cade-n genunchi): *O!... ce minune cerească.*

ZÂNA: *Pepeleo!... de azi începe o viaţă plină de lupte pentru tine... dar să n-ai grijă, vei fi pretutindeni apărat şi susţinut de mine. Ţine acest fluieraş de trestie, el te va ajuta la orice nevoie... când îi cânta din el... ţine şi-acest inel de logodnă cu Sânziana.*

PEPELEA: *Ah!... zână frumoasă şi milostivă, mă logodeşti cu norocul.*

ZÂNA: *Norocul să te însoţească în calea vieţii. Acum te las, Pepeleo... rămâi cu bine, eu mă-ntorc în împărăţia zânelor.*

(Zâna se-ntoarce în floarea ei, toate florile s-afundă încet, în sunetul simfonic al orchestrei. Corul repetă refrenul de la început.)

(Sfârşitul actului I.)

(Vasile Alecsandri, *Sânziana şi Pepelea*)

Scanned with OKEN Scanner

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerințe, cu privire la textul dat.

1. Alege varianta în care indicația scenică prezintă aspecte care nu contribuie la caracterizarea personajului:
   A. (*schimbată în zână*);
   B. (*cade-n genunchi*);
   C. (*Zâna se-ntoarce în floarea ei, toate florile s-afundă încet, în sunetul simfonic al orchestrei. Corul repetă refrenul de la început.*);
   D. (*Sfârșitul actului I.*).

2. Alege seria care cuprinde doar aspecte fantastice prezente în textul dat:
   A. Baba Rada se transformă în zână; Pepelea cade în genunchi;
   B. zânele cunosc și prevestesc viitorul lui Pepelea; Pepelea este uimit de răsplata zânei;
   C. zâna păşeşte pe faţa apei; fluieraşul de trestie îl va ajuta pe tânărul Pepelea ori de câte ori are nevoie;
   D. zânele ies din flori de nufăr; Pepelea este un tânăr curajos.

3. Pentru personajul masculin, afirmația *„mă logodești cu norocul”* înseamnă:
   A. dobândirea unei funcții importante;
   B. câștigarea unor bătălii;
   C. câștigarea unei sume mari de bani;
   D. căsătoria cu fata de care Pepelea era îndrăgostit.

4. Rolul virgulei în secvența *Acum te las, Pepeleo... rămâi cu bine, eu mă-ntorc în împărăția zânelor.* este, în ordine:
   A. de a marca un raport de subordonare în propoziție; de a izola o atributivă explicativă de regentul ei;
   B. de a izola un substantiv în vocativ; de a marca un raport de coordonare în frază;
   C. de a marca un raport de coordonare în propoziție; de a izola două verbe la imperativ;
   D. de a izola o circumstanțială temporală așezată înaintea regentei; de a despărți o construcție incidentă de restul propoziției.

Scanned with OKEN Scanner

5. Alege seria în care toate cuvintele conţin diftongi:

A. apei, împărăţia, toate, rămâi;

B. iese, scoate, vieţii, trestie;

C. Pepeleo, Sânziana, fluieraş, viaţă;

D. formează, nevoie, cerească, însoţească.

6. Sunt folosite cu sens figurat toate cuvintele din seria:

A. dulce, foc, inel;

B. sânul, lumină, calea;

C. turbare, umbră, acvatice;

D. faţa, lupte, stele.

7. Valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din secvenţele *zânele ies de formează, O!... ce minune cerească., îi cânta* sunt, în ordine:

A. conjuncţie, interjecţie, adjectiv relativ, verb auxiliar;

B. prepoziţie, interjecţie, pronume relativ, pronume personal;

C. prepoziţie, numeral, adjectiv relativ,verb copulativ;

D. conjuncţie, pronume personal, adjectiv relativ, pronume personal.

8. Predicatul din secvenţa *vei fi pretutindeni apărat şi susţinut de mine* este precizat corect în varianta:

A. *vei fi apărat şi susţinut* – predicat nominal;

B. *vei fi* – predicat verbal;

C. *vei fi apărat şi susţinut* – predicat verbal;

D. *vei fi pretutindeni* – predicat nominal.

9. Funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţele *fosta Baba Rada de-acum e a ta zână, Pepeleo!... de azi începe o viaţă plină de lupte pentru tine.* este precizată corect în seria:

A. atribut pronominal, complement direct, subiect, complement prepoziţional;

B. atribut adjectival, subiect, complement direct, atribut substantival prepoziţional;

C. atribut adjectival, nume predicativ, subiect, complement prepoziţional;

D. atribut adjectival, subiect, complement direct, complement prepoziţional.

Scanned with OKEN Scanner

10. Prin expansiunea cuvintelor subliniate din secvenţele *Ferice omul care pe ea/ La foc de stele o va vedea* şi *Zâna, ieşind din floare, păşeşte pe faţa apei* se obţin, în ordine, următoarele subordonate:

A. circumstanţială de timp, atributivă;

B. atributivă, circumstanţială de mod;

C. circumstanţială de loc, circumstanţială de mod;

D. atributivă, circumstanţială de timp.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 19

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

Ploua deja de o săptămână, iar râul dădea semne că în curând are să se înfunde. Cioatele[1] rămase de cine ştie când prin păduri şi crengile rupte de furtuni erau împinse de-a valma de şuvoaiele care spălau zi de zi coamele munţilor. Se rostogoleau în pârâuri, care le duceau cu ele în sat şi le înfigeau în gardurile grădinilor ieşite în cale. Parii cedaseră, iar acum puteai vedea de departe amestecul de lemnărie şi pietriş ajuns în dreptul ogoarelor, care nu mai aveau nici ele unde să sugă atâta apă şi începuseră să bălţească. Unele erau clădite pe uliţe, drept în porţile oamenilor; altele, venite în vale cu pârâurile ce mergeau la pas pe lângă drumurile forestiere, treceau peste mlădiţele sălciilor înecate, treceau în jos, unde se risipeau în râul mai puternic care, deşi învolburat, curgea nestingherit mai departe, fără să-şi piardă firea.

Sub podurile din bârne care legau satul de drumul mare, ce străbătea întregul judeţ, stăteau bărbaţii fumând sub pălăriile lor şi dădeau pronosticuri[2]. Câte unul în cizme de pescar se lăsa în mâini pe malul săpat primăveri la rând de puhoaie[3] şi încerca să tragă vreo cracă mai la-ndemână. Ceilalţi fumau şi îl priveau cu atenţie, apoi îl trăgeau înapoi şi, care cum îşi fuma ţigara, o lua încet pe lângă ţarcurile din prund şi îşi mâna mieii sau vacile, răstindu-se la copiii ieşiţi la joacă în drum, tropăind prin bălţoace în şlapi sau încălţaţi cu cizmuliţe de cauciuc, să nu mai stea gură-cască şi să deschidă odată porţile.

Îi vedea adunaţi negreşit sub fiecare pod pe lângă care trecea. De acolo, din drumul mare, care era mai sus, deasupra apelor şi deasupra satelor, vedea femeile mergând în grupuri pe uliţele lor, vedea copiii cu căciuli ca nişte ciuperci, făcând loc vitelor şi pierzându-se apoi după porţi, şi pedala apoi mai departe spre centru, care era undeva înspre vest, ocolit de râu şi ferit de probleme.

(Bogdan Coşa, *Cât de aproape sunt ploile reci şi vremea rea*)

---

[1] *cioatele* – buturugile;

[2] *prognosticuri* (în text: *pronosticuri*) – ipoteze, previziuni referitoare la desfăşurarea şi la sfârşitul unor evenimente;

[3] *puhoaie* – cantităţi mari de apă care curg cu repeziciune şi forţă.

Scanned with OKEN Scanner

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerințe, cu privire la textul dat.

1. Trăsăturile textului dat se află în seria:
   A. exprimarea ideilor şi a sentimentelor în mod direct, prezenţa elementelor de expresivitate artistică, prezenţa personajelor;
   B. exprimarea ideilor şi a sentimentelor în mod indirect, prezenţa naratorului, existenţa coordonatelor spaţio-temporale;
   C. exprimarea ideilor şi a sentimentelor în mod indirect, prezenţa notaţiilor autorului, prezenţa mărcilor subiectivităţii;
   D. exprimarea ideilor şi a sentimentelor în mod direct, prezenţa naratorului, naraţiunea ca mod de expunere dominant.

2. Din punct de vedere stilistic, în secvenţa *altele, venite în vale cu pârâurile ce mergeau la pas pe lângă drumurile forestiere, treceau peste mlădiţele sălciilor înecate,* există:
   A. metaforă, hiperbolă;
   B. epitet, antiteză;
   C. personificare, metaforă;
   D. personificare, epitet.

3. Sunt utilizate cu sens figurat toate cuvintele din seria:
   A. *clădite, săpat, cracă;*
   B. *înecate, trăgeau, tropăind;*
   C. *semne, să sugă, pas;*
   D. *spălau, coamele, cale.*

4. Sinonime pentru sensul din text al cuvintelor *şuvoaiele, cedaseră, clădite* se regăsesc, în ordine, în seria:
   A. torenţii, se rupseră, aşezate;
   B. valurile, căzuseră, stivuite;
   C. curenţii, se îndoiseră, organizate;
   D. fluxurile, se prăbuşiseră, construite.

Scanned with OKEN Scanner

5. Rolul virgulei în secvența *Parii cedaseră, iar acum puteai vedea de departe amestecul de lemnărie și pietriș* este de a marca:

A. un raport de subordonare la nivelul frazei;

B. un raport de coordonare la nivelul propoziției;

C. un raport de coordonare la nivelul frazei;

D. o apoziție dezvoltată.

6. Conțin diftongi toate cuvintele din seria:

A. *rostogoleau, pârâuri, curgea;*

B. *ploua, cioatele, înfigeau;*

C. *legau, puhoaie, trăgeau;*

D. *bălțoace, cauciuc, ciuperci.*

7. Cuvintele *înecate, încălțați, deasupra* s-au format, în ordine, prin:

A. schimbarea valorii gramaticale, schimbarea valorii gramaticale, schimbarea valorii gramaticale;

B. derivare, derivare, derivare;

C. schimbarea valorii gramaticale, derivare, derivare;

D. schimbarea valorii gramaticale, derivare, schimbarea valorii gramaticale.

8. Valoarea morfologică a fiecărui cuvânt subliniat din secvența *Îi vedea adunați negreșit sub fiecare pod pe lângă care trecea.* se regăsește, în ordine, în seria:

A. pronume reflexiv, adverb de mod, prepoziție simplă;

B. pronume personal, adjectiv provenit din verb la participiu, adverb de loc;

C. pronume reflexiv, adjectiv provenit din verb la participiu, adverb de loc;

D. pronume personal, adverb de mod, prepoziție simplă.

9. Funcția sintactică și cazul fiecărui cuvânt subliniat din secvența *Se rostogoleau în pârâuri, care le duceau cu ele în sat și le înfigeau în gardurile grădinilor ieșite în cale.* sunt, în ordine:

A. complement prepozițional, caz acuzativ; complement indirect, caz dativ; atribut substantival, caz acuzativ;

B. complement indirect, caz dativ; complement direct, caz acuzativ; complement circumstanțial de loc, caz acuzativ;

C. complement prepozițional, caz acuzativ; complement direct, caz acuzativ; complement circumstanțial de loc, caz acuzativ;

D. complement preopozițional, caz acuzativ; complement direct, caz acuzativ; atribut substantival, caz acuzativ.

Scanned with OKEN Scanner

10. În fraza *Parii cedaseră, iar acum puteai vedea de departe amestecul de lemnărie şi pietriş ajuns în dreptul ogoarelor, care nu mai aveau nici ele unde să sugă atâta apă şi începuseră să bălţească.*, se regăsesc:

A. două propoziţii principale, două atributive, două completive directe;

B. trei propoziţii principale, o atributivă, o circumstanţială de loc, două completive directe;

C. trei propoziţii principale, o atributivă, o circumstanţială de loc, o completivă directă;

D. două propoziţii principale, o atributivă, o circumstanţială de loc, o completivă directă, o circumstanţială de cauză.

Scanned with OKEN Scanner

Citeşte cu atenţie textul de mai jos:

ACTUL I

SCENA IV

[...]

SCRIITORUL: *Da, da – îmi pare nespus de bine că vă văd – dar cu ce vă pot servi? Căutaţi locuinţă?*

VLAICU: *Ca de obicei, în fiecare an – pe vremea asta – sunt iarăşi pe drumuri.*

SCRIITORUL: *Îmi pare rău, eu tocmai mă mut. Aici vine o familie... Doamnă Filip, îmi daţi voie, domnul profesor Vlaicu...*

VLAICU (compliment): *Uitând să plătesc chiria la timp, m-au dat afară din locuinţă... Ehei, dacă am trăi la miazăzi, în pieţele Atenei sau în pădurile de măslini ale Greciei, mi-aş găsi şi eu un locşor, să trăiesc ca Dioghenes. Dar aici – e greu... stau cu patul, cu cărţile şi cu cele câteva lucruri într-o magazie... Dacă mâne, poimâne – cum memoria mă părăseşte – voi fi dat afară şi din învăţământ, ce-mi mai rămâne?*

SCRIITORUL (imitându-i cu bunătate felul de a vorbi): *Pelerinajul pe jos la temniţa lui Socrate de lângă sfânta cetate a Atenei...*

VLAICU: *Da, aşa e... se vede că mi-ai fost elev. De patruzeci de ani, în fiecare an vorbesc elevilor mei despre viitorul meu pelerinaj la temniţa lui Socrate de lângă sfânta cetate a Atenei. Acolo vreau să mor! Numai acolo, după ce voi fi văzut închisoarea săpată în stâncă, unde cel mai înţelept dintre muritori a murit ascultat de Plato, „frunte lată" şi de buha* celei mai cuminţi dintre zeiţe.*

SCRIITORUL: *O moarte cu adevărat vrednică de domnu...*

VLAICU: *N-ai uitat această poreclă a mea, bunul meu elev? Da, eu sunt „domnu"... Încă nimănui nu i-am îngăduit să-mi zică altfel decât „domnu", fiindcă a avea o meserie sau o situaţie nu e nimic, dar a fi domn cu sufletul, e totul... Nu te mai reţin. Cine ziceai că eşti?*

(Lucian Blaga, *Daria*)

* *buhă* – (ornitologie) bufniţă

Scanned with OKEN Scanner

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect la următoarele cerințe, cu privire la textul dat.

1. Trăsăturile textului dat se află în seria:
   - **A.** prezența personajelor, dialogul ca mod de expunere dominant, prezența naratorului;
   - **B.** prezența indicațiilor scenice, prezența naratorului, exprimarea indirectă a sentimentelor;
   - **C.** dialogul ca mod de expunere dominant, prezența naratorului, prezența mărcilor subiectivității;
   - **D.** prezența personajelor, dialogul ca mod de expunere dominant, prezența indicațiilor scenice.

2. Rolul indicațiilor scenice în textul dat este:
   - **A.** de a evidenția vestimentația personajelor;
   - **B.** de a prezenta elementele de decor;
   - **C.** de a sugera atitudinea personajelor;
   - **D.** de a surprinde gesturile personajelor.

3. O trăsătură a personajului VLAICU ce reiese din secvența *Uitând să plătesc chiria la timp, m-au dat afară din locuință...* este:
   - **A.** lipsa responsabilității;
   - **B.** spiritul justițiar;
   - **C.** altruismul;
   - **D.** pasivitatea.

4. Sinonime pentru sensul din text al cuvintelor *miazăzi, cumințí, vrednică* se regăsesc, în ordine, în seria:
   - **A.** dimineață, blajine, capabilă;
   - **B.** sud, înțelepte, demnă;
   - **C.** prânz, liniștite, potrivită;
   - **D.** nord, calme, meritată.

Scanned with OKEN Scanner

5. Rolul fiecărui semn de punctuație din secvența *Ca de obicei,* în *fiecare an – pe vremea asta – sunt iarăși pe drumuri.* este explicat corect, în ordine, în seria:

A. separă un circumstanțial de mod; marchează o construcție explicativă; marchează sfârșitul unui enunț;

B. marchează o apoziție; marchează o pauză scurtă în vorbire; marchează sfârșitul unui enunț;

C. marchează un raport de coordonare; marchează reproducerea întocmai a unei structuri; marchează o pauză scurtă în vorbire;

D. marchează un raport de coordonare; marchează trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă; marchează o pauză scurtă în vorbire.

6. Conțin vocale în hiat toate cuvintele din seria:

A. *locuință, fiecare, voie;*

B. *piețele, trăiesc, magazie;*

C. *memoria, viitorul, ziceai;*

D. *familie, magazie,* îngăduit.

7. Cuvintele *câteva, ascultat, altfel* s-au format, în ordine, prin:

A. compunere, derivare, compunere;

B. schimbarea valorii gramaticale, schimbarea valorii gramaticale, compunere;

C. compunere, schimbarea valorii gramaticale, schimbarea valorii gramaticale;

D. schimbarea valorii gramaticale, derivare, compunere.

8. Valoarea morfologică a fiecărui cuvânt subliniat din secvența *Uitând să plătesc chiria la timp, m-au dat afară din locuință... Ehei, dacă am trăi la miazăzi, în piețele Atenei sau în pădurile de măslini ale Greciei, mi-aș găsi și eu un locșor,* se regăsește, în ordine, în seria:

A. pronume personal, adjectiv pronominal posesiv, pronume reflexiv;

B. pronume reflexiv, pronume posesiv, pronume personal;

C. pronume personal, articol posesiv, pronume reflexiv;

D. pronume reflexiv, articol posesiv, pronume personal.

Scanned with OKEN Scanner

9. Din punct de vedere sintactic, cuvintele subliniate din secvența *Dacă mâne, poimâne – cum memoria mă părăsește – voi fi dat afară și din învățământ, ce-mi mai rămâne?* sunt, în ordine:

A. complement direct, subiect, complement indirect;

B. complement direct, nume predicativ, complement indirect;

C. complement indirect, subiect, subiect;

D. complement direct, complement direct, complement indirect.

10. Propoziția subordonată existentă în secvența *mi-aș găsi și eu un locșor, să trăiesc ca Dioghenes.* este:

A. completivă indirectă;

B. atributivă;

C. circumstanțială de cauză;

D. circumstanțială de scop.

Scanned with OKEN Scanner

Rezolvări

Testele 1-10

Item	Test 1	Test 2	Test 3	Test 4	Test 5	Test 6	Test 7	Test 8	Test 9	Test 10
1	B	D	D	D	D	A	B	D	A	A
2	B	B	D	C	D	C	A	C	B	A
3	A	D	D	B	C	B	B	A	B	B
4	C	C	A	D	D	C	C	C	B	A
5	D	C	B	A	A	B	B	B	A	D
6	C	B	C	B	B	D	D	B	A	C
7	B	B	D	C	B	C	C	A	B	C
8	B	D	B	A	D	A	B	C	A	C
9	C	C	A	D	B	B	A	B	A	A
10	A	B	D	B	B	B	D	A	D	A

Testele 11-20

Item	Test 11	Test 12	Test 13	Test 14	Test 15	Test 16	Test 17	Test 18	Test 19	Test 20
1	B	B	D	B	C	B	C	D	B	D
2	A	A	B	D	C	D	B	C	D	C
3	D	C	C	A	A	C	A	D	C	A
4	C	C	A	B	A	B	A	B	A	B
5	B	D	B	A	B	B	D	D	C	A
6	A	A	A	B	D	D	A	B	B	D
7	D	D	D	D	C	A	D	A	A	B
8	C	D	C	B	D	C	C	C	D	C
9	B	A	A	A	B	A	A	C	C	A
10	A	C	B	C	A	B	D	A	A	D

Scanned with OKEN Scanner

Prezentarea colegiilor naționale militare

Scanned with OKEN Scanner

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR „DIMITRIE CANTEMIR“

Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir“ din Breaza reprezintă tradiție și modernitate.

Tradiția instituției vine de la Mănăstirea Dealu. Ideea înființării acestui liceu militar – unic în felul său în țara noastră în acea vreme – a fost a lui Nicolae Filipescu (1861-1916). Prin raportul Ministerului de Război către Înalta Regență, ca un omagiu pentru ctitorul școlii, s-a hotărât, prin Înaltul Decret nr. 163 din 29 ianuarie 1929, ca liceul să își schimbe denumirea în Liceul Militar „Nicolae Filipescu“ de la Mănăstirea Dealu.

Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir“ Breaza este continuatorul de drept și de fapt al Liceului Militar „Nicolae Filipescu“ de la Mănăstirea Dealu, prin Acordul de continuitate semnat, la data de 25 noiembrie 1994, între membrii Asociației Foștilor Elevi și Profesori de la Mănăstirea Dealu și conducerea Ministerului Apărării Naționale, preluând integral zestrea de nobile tradiții, eroii din cele două războaie mondiale, comandanții, ofițerii, profesorii și efectivul complet al absolvenților din toate promoțiile. Un an mai târziu, a avut loc festivitatea solemnă și oficială de transmitere de către mănăstireni a Registrului Istoric și a ștafetei simbolice a glorioaselor tradiții ale Liceului Militar „Nicolae Filipescu“ către cantemiriști, către Liceul Militar „Dimitrie Cantemir“. La 1 decembrie 1999, numele instituției a devenit Colegiul Militar Liceal „Dimitrie Cantemir“, ca o recunoaștere a muncii dascălilor și a elevilor pe parcursul anilor, ținând cont de faptul că învățământul militar, după evenimentele din 1989, a cunoscut importante restructurări și reorientări, dobândind pe parcursul ultimilor ani o configurație corespunzătoare reformei structurale din învățământul românesc. Prin ordinul ministrului educației naționale nr. 3280/10.04.2014, Colegiul Militar Liceal „Dimitrie Cantemir“ se transformă în Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir“, începând cu 01 septembrie 2014.

Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir“ – unitate de învățământ militar de stat, integrată în sistemul național al instituțiilor de învățământ în filiera vocațională, cu profil militar, având specializarea matematică-informatică, se prezintă astăzi ca o instituție militară de învățământ performantă a Armatei României, care asigură însușirea temeinică a cunoștințelor științifice, de cultură generală și militară necesare elevilor pentru a putea continua studiile în instituțiile militare de învățământ superior sau postliceal din Armata României, în care se formează militari de profesie. În octombrie 2011, colegiul a primit calificativul „Excelent“ la evaluarea externă a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar. Pe temeiul acestei realizări, instituția a devenit Școală Europeană între anii 2012-2015 și 2015-2018.

Scanned with OKEN Scanner

Colegiul a fost de la bun început o instituţie cu o amprentă unică, reper pentru întreaga dezvoltare a învăţământului şi a culturii româneşti, înscriindu-se în tradiţia unităţilor de învăţământ de prestigiu ale ţării. După mai bine de zece decenii de existenţă, Colegiul Naţional Militar „Dimitrie Cantemir" este o şcoală modernă care a dobândit, prin perseverenţă şi rigurozitate, un nume şi un renume pe plan judeţean şi naţional.

În ultimii ani, colegiul a urmărit să se integreze în dimensiunea europeană a unui învăţământ modern, deschis inovaţiilor. Mulţi profesori au participat la parteneriate şcolare multilaterale şi mobilităţi individuale urmând cursuri de formare în Marea Britanie, Grecia şi Franţa.

Din anul 2009, Colegiul Naţional Militar „Dimitrie Cantemir" a fost coordonator în două proiecte consecutive Comenius, cu finanţare europeană: „Mândrie şi prejudecată / Pride and Prejudice" (2009-2011) şi „Muzica contează / Music Matters" (2011-2013), finalizate cu succes. Începând cu anul şcolar 2015-2016, Colegiul Naţional Militar „Dimitrie Cantemir" a beneficiat de un al treilea proiect de colaborare internaţională cu finanţare europeană, în cadrul programului Erasmus+, acţiunea KA2, cu titlul „Developing English through Art-oriented activities", la care au participat opt ţări (Cipru, Croaţia, Portugalia, Regatul Unit, România, Slovenia, Spania, Turcia). Proiectul s-a finalizat printr-o conferinţă internaţională desfăşurată la Cercul Militar din Bucureşti.

De-a lungul existenţei sale, instituţia a dat ţării peste 13000 de absolvenţi, a căror reuşită îi confirmă prestigiul şi, totodată, validează şi consolidează valoarea educaţiei primite de beneficiari în această instituţie militară de învăţământ, de cultură şi de spiritualitate.

„SEMPER FIDELIS", deviza colegiului, care înseamnă „Întotdeauna credincios", exprimă crezul său, de la care nu se abate, şi anume de a forma caractere devotate armatei, valorilor profesionale, sociale şi militare.

COLEGIUL NAŢIONAL MILITAR „MIHAI VITEAZUL"

Colegiul Naţional Militar „Mihai Viteazul" este o unitate de învăţământ preuniversitar de stat, parte integrantă a sistemului naţional de învăţământ.

Repere istorice: înfiinţat în 1919 sub numele de Liceul Militar Târgu-Mureş, în 30 martie 1920, instituţia a primit numele de Liceul Militar „Mihai Viteazul". În urma Dictatului de la Viena, la 1 septembrie 1940, liceul este strămutat temporar în garnizoana Timişoara; în 8 august 1947, liceul îşi încetează activitatea împreună cu celelalte licee militare din ţară. La 1 iunie 1975, liceul şi-a reluat activitatea în garnizoana Alba Iulia sub denumirea de Liceul Militar „Mihai Viteazul", iar în

Scanned with OKEN Scanner

15 septembrie 1977 a fost inaugurat actualul sediu. Specificul colegiului militar constă în faptul că acesta este un colegiu cu filieră vocaţională, având profilul militar, specializarea matematică-informatică. În cele 66 de promoţii, au absolvit aproximativ 7000 de elevi.

Ca o recunoaştere din partea Ministerului Educaţiei şi Cercetării, la sărbătorirea celor 80 de ani de la înfiinţare, instituţia a primit denumirea de Colegiul Militar Liceal „Mihai Viteazul". În 2006, 2012 şi 2015, Colegiul Naţional Militar „Mihai Viteazul" a obţinut certificatul de „Şcoală Europeană". Începând cu 23 martie 2007, Agenţia pentru Strategii Guvernamentale împreună cu Ministerul Educaţiei Naţionale au hotărât ca o sală de clasă din Colegiul Militar Liceal „Mihai Viteazul" să primească titlul onorific „Robert Schuman", fondator al Uniunii Europene.

În anul şcolar 2012-2013, Colegiul Militar Liceal „Mihai Viteazul" din Alba Iulia a obţinut calificativul „Excelent", acordat de Agenţia Română de Asigurare a Calităţii în Învăţământul Preuniversitar, iar din 1 septembrie 2014, ca urmare a recunoaşterii valorii performanţelor obţinute, colegiul a dobândit titulatura de Colegiul Naţional Militar „Mihai Viteazul".

Colegiul oferă oportunităţi deosebite elevilor prin calitatea procesului educativ, a bazei materiale şi, nu în ultimul rând, prin asigurarea unor condiţii optime de hrănire, cazare şi echipare. Toate acestea asigură absolvenţilor noştri o pregătire temeinică, ce le garantează promovarea examenului de bacalaureat şi admiterea în învăţământul militar universitar şi postliceal.

Cadrele didactice şi militare sunt calificate şi specializate prin cursuri de formare, echipele pedagogice fiind bine consolidate, climatul educaţional este deschis, stimulativ, datorită relaţiilor interpersonale destinse.

Studiul elevilor este monitorizat de cadrele didactice şi militare prin program de consultaţii şi pregătire pentru bacalaureat şi admitere în învăţământul militar superior.

Activităţile didactice se desfăşoară în 20 săli de clasă, nouă cabinete de specialitate, şase laboratoare, o bibliotecă, o sală de lectură, un amfiteatru, o sală a trofeelor, o sală de briefing, precum şi o capelă. Baza sportivă este formată dintr-un teren de fotbal şi o pistă de atletism, un teren de handbal, unul de „beach volley", unul de baschet, două de tenis de câmp şi o sală de sport, complet renovată şi modernizată, un poligon de tragere pentru tir redus, de incintă, pe opt direcţii de tragere; acces la Internet, reţea wireless; studio radio-TV propriu; cabinet medical; pentru activităţile culturale, colegiul dispune de o sală de festivităţi având capacitatea maximă de 600 de locuri, cu toată aparatura necesară pentru film, spectacol, discotecă.

Scanned with OKEN Scanner

Activitatea sportivă se alătură armonios, în programul colegiului, activității de învățământ și celei militare. Este una dintre activitățile importante, dat fiind numărul mare de elevi care participă la competițiile sportive desfășurate în liceu și în afara acestuia. Activitatea sportivă derulată în afara programului școlar este cu adevărat intensă, fiind condusă și organizată de profesori de sport și de antrenori. Aproape toate sporturile își găsesc locul aici: de la baschet, handbal și volei, până la fotbal, atletism, tir, karate sau șah, elevii având cu adevărat de unde să aleagă.

Formațiile artistice de muzică ușoară, muzică populară, muzică folk, dans popular, dans sportiv, dans de societate, dans modern, dans medieval, breakdance, soliști instrumentiști au susținut spectacole atât în colegiu, cât și pe plan local sau național, bucurându-se de apreciere.

COLEGIUL NAȚONAL MILITAR „TUDOR VLADIMIRESCU"

Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu" din Craiova reprezintă 136 de ani de învățământ militar în România care, de-a lungul timpului, a traversat perioade dificile. Începând cu 01 iulie 2016, în conformitate cu ordinul ministrului apărării naționale nr. M.S. 53 din 21 aprilie 2016, în garnizoana Craiova, se înființează Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu".

Istoria colegiului începe în anul 1881, când este pusă piatra de temelie a viitorului liceu militar prin înființarea, la data de 1 septembrie, a Școlii Fiilor de Militari din Craiova, instituție inaugurată în anul 1885, prin prezența la manifestările oficiale a Regelui Carol I. În anul 1902, instituția devine Gimnaziul Fiilor de Militari „D. A. Sturdza", iar la 1 aprilie 1914 primește denumirea Liceul Militar „D. A. Sturdza". În timpul Primului Război Mondial, liceul a fost evacuat la Iași, unde a împărțit aceeași incintă cu Liceul Militar „General George Macarovici", iar clădirea sa din Craiova a devenit spital de răniți și anexă a Comandamentului german. După anul 1918, liceul se reîntoarce la matca sa trainică. Sub comanda colonelului Gheorghe Urziceanu, s-a construit o clădire nouă și, an de an, zestrea acestei instituții școlare proeminente a sporit considerabil. Liceul se desființează în anul 1948. În anul 1978, liceul a fost reînființat și a primit denumirea onorifică „Tudor Vladimirescu". A urmat o perioadă plină de realizări, devenind, cu fiecare an, un liceu de prestigiu, atât pe plan local, cât și național. Anul 1998 a adus cea mai neplăcută veste, atât pentru cadrele militare și profesorii liceului, cât și pentru elevii săi, respectiv punerea în aplicare a ordinului ministrului apărării nr. M. 19 din 16.04.1998, prin care se ordona desființarea Liceului Militar „Tudor Vladimirescu". Toate acestea susțin, o dată în plus, deviza acestei instituții de învățământ „PER ASPERA AD ASTRA".

Scanned with OKEN Scanner

Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu“ este o unitate de învățământ militar de stat, integrată în sistemul național al instituțiilor de învățământ în filiera vocațională, cu profil militar și specializare matematică-informatică și care are ca misiune formarea competențelor specifice profilului militar, dezvoltarea și diversificarea competențelor-cheie adecvate profilului militar și specializării matematică-informatică, în paralel cu specializarea militară primară, a resursei umane, din perspectiva accederii în instituțiile militare de învățământ universitar sau preuniversitar, descoperirea, identificarea și punerea în valoare a calităților personale ale fiecărui elev și oferirea de oportunități diversificate de educație și instruire de excepție tinerilor din zona Olteniei și din alte zone ale țării.

Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu“, ca furnizor de servicii educaționale, își propune asigurarea unei solide pregătiri științifice a elevilor, pentru realizarea standardelor de educație la cel mai înalt nivel, orientarea profesională competentă pentru ca aceștia să urmeze o carieră militară de succes, în concordanță cu nevoile Armatei României și diversificarea continuă a ofertei în acord cu evoluția mediului educațional național, european și euroatlantic.

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR „ȘTEFAN CEL MARE“
„EDUCAȚIE PRIN ASUMARE“

Colegiul Național Militar „Ștefan cel Mare“ din Câmpulung Moldovenesc continuă tradițiile Liceului Militar „Ștefan cel Mare“ din Cernăuți, înființat la 25 noiembrie 1924, prin Înaltul Decret Regal nr. 3889, promulgat și semnat de Regele Ferdinand.

Evenimentele din perioada 1940-1945 au marcat existența liceului, determinând mutarea acestuia și apoi desființarea pentru o perioadă de 8 ani. Liceul își redeschide porțile la 1 septembrie 1953 la Câmpulung Moldovenesc. Timp de trei ani – până la terminarea edificiului special construit și amenajat – liceul a funcționat la Iași. Punctul terminus al itinerarului istorico-geografic este orașul Câmpulung Moldovenesc, unde va cunoaște cea mai lungă și stabilă perioadă a existenței sale, din 1956 și până în prezent.

În istoria celor 93 de ani, au absolvit Colegiul Național Militar „Ștefan cel Mare“ peste 11500 de elevi, cuprinși în 78 de promoții. Cei mai mulți dintre absolvenți au îmbrățișat cariera militară, aproximativ 200 ajungând la gradul de general, 10 devenind șefi ai structurilor militare centrale, peste 50 excelând în științe militare, iar 15 fiind decorați cu Ordinul „Mihai Viteazul“. Alți absolvenți sunt recunoscuți ca personalități în cercetarea științifică, în viața economică, socială și culturală.

Scanned with OKEN Scanner

Colegiul Naţional Militar „Ştefan cel Mare“ a obţinut trofeul şi certificatul „Şcoală Europeană“ în 2013 şi 2016, în semn de recunoaştere a performanţelor deosebite obţinute în activitatea de cooperare europeană şi a contribuţiei aduse la promovarea şi dezvoltarea dimensiunii europene a educaţiei. De asemenea, preşedintele Comisiei pentru Învăţământ, Ştiinţă, Tineret şi Sport din Senatul României a acordat instituţiei Diploma de Onoare pentru eforturile semnificative ale cadrelor didactice şi ale elevilor colegiului în procesul de integrare a învăţământului românesc în spaţiul european al educaţiei.

Ca urmare a îndelungatei activităţi educaţionale şi a performanţelor profesionale, colegiului i-a fost acordat titlul de „colegiu naţional“, numele instituţiei devenind Colegiul Naţional Militar „Ştefan cel Mare“, începând cu anul şcolar 2014-2015.

Viziunea managerială configurează o posibilă şi dezirabilă dezvoltare europeană a instituţiei astfel încât, prin valoarea adăugată în educaţia oferită, să asigure tuturor educabililor finalizarea studiilor liceale cu diplomă de bacalaureat şi admiterea, într-un procent majoritar, în instituţiile militare de învăţământ superior. Colegiul Naţional Militar „Ştefan cel Mare“ asigură excelenţă în educaţie, dezvoltare intelectuală şi creativitate şi dezvoltă curiozitatea ştiinţifică, conştiinţa morală, onoarea, disciplina, perseverenţa şi autocritica obiectivă.

Principiile pe care se fundamentează strategia educaţională:

- abordarea sistemică şi integrată a problematicii procesului de învăţământ;
- convergenţa dintre conţinuturile documentelor manageriale, prevederile actelor legislative şi normele interne;
- concordanţa dintre rezultatele evaluărilor, ţintele strategice/obiectivele şi acţiunile pentru realizarea indicatorilor de performanţă;
- concentrarea eforturilor pe obţinerea de performanţe şcolare.

Ce oferim:

- standarde educaţionale ridicate şi un corp profesoral de calitate;
- o temeinică pregătire ştiinţifică şi de cultură generală;
- dobândirea de competenţe de comunicare în limba engleză şi limba franceză;
- posibilitatea obţinerii unui atestat profesional de competenţe în domeniul informaticii şi a certificatului european ECDL;
- programe de pregătire suplimentară pentru competiţii, examenul de bacalaureat şi concursul de admitere în învăţământul militar universitar;
- consilierea şi orientarea elevilor pentru viitoarea carieră militară;
- posibilitatea implicării în proiecte şi programe europene, activităţi extraşcolare şi extracurriculare;

Scanned with OKEN Scanner

- condiții pentru dobândirea unei pregătiri fizice deosebite;
- o bogată viață spirituală, culturală și artistică;
- participarea la activități extrașcolare și extracurriculare: Clubul Cercetașilor Alpini, Asociația Sportivă a CNM „Ștefan cel Mare", Asociația Voievodul Ștefan a CNM „Ștefan cel Mare".

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR „ALEXANDRU IOAN CUZA"

Învățământul liceal de marină fiinţează, cu scurte întreruperi, de peste 100 de ani, încadrându-se în evoluția de ansamblu a învățământului militar românesc.

În perioada ce a urmat Unirii de la 1859, măsurile adoptate de către domnitorul Alexandru Ioan Cuza și principalii săi colaboratori, printre care s-a numărat și ministrul de război, generalul Ion Emanoil Florescu, le conferă meritul de a fi considerați ctitori ai învățământului militar din armata română modernă. Sistemul de învățământ creat de ei a dăinuit aproape neschimbat până în 1872, când a suferit modificări și adaptări, dar și-a păstrat, în continuare, elementele structurale principale.

Sistemul învățământului militar s-a dezvoltat între anii 1878-1918, cuprinzând o rețea de instituții pentru pregătirea subofițerilor și ofițerilor: școli de fii de militari devenite apoi licee militare, școli militare de ofițeri, școli speciale sau de aplicație, școli pregătitoare de ofițeri de rezervă și un sistem de pregătire de ofițeri de rezervă din rândul învățătorilor, Școala Superioară de Război și Institutul Medico-Militar.

Prima instituție școlară care avea să se încadreze în categoria *licee militare* a fost *Școala fiilor de militari*, înființată la Iași în anul 1872. Datorită creșterii nevoilor de pregătire pentru toate armele și specialitățile militare, din anul 1881 a fost înființată o astfel de școală în garnizoana Craiova, iar prin *Înaltul Decret nr. 2.408 din 3 octombrie 1881 Școala copiilor de marină* în garnizoana Galați. Această școală pregătea inițial numai militari cu grade inferioare (caporali, sergenți, subofițeri). Erau primiți în școală copii având vârsta între 13 și 15 ani, îndeosebi orfani de război, fii de invalizi de război, de militari și marinari cu slabe posibilități materiale etc. Cei care consimțeau să urmeze școala se obligau, ca după terminarea ei, să servească în flotilă încă patru ani, termen care se putea prelungi prin reangajare.

După șase ani de funcționare școala a reușit să dea câteva serii de absolvenți, dintre care oparte au devenit ofițeri de marină, iar cealaltă parte, care constituia majoritatea, a completatcorpul de cadre inferioare din specialitățile și serviciile Marinei Militare.

Scanned with OKEN Scanner

Şcoala copiilor de marină avea durata de 3 ani. După parcurgerea anului I, elevii erau împărţiţi pe două secţii: punte şi maşini, iar la sfârşitul anului II, erau împărţiţi pe specialităţi, în funcţie de nevoile marinei, aptitudinile elevilor şi, pe cât posibil, a opţiunilor. La finele anului III, cursanţii, care aveau vârsta de 17 ani împliniţi, erau declaraţi absolvenţi, înaintaţi la gradul de caporal şi repartizaţi în unităţile şi pe navele marinei. Elevii care nu aveau vârsta de 17 ani erau menţinuţi în cadrul instituţiei şi, numai după împlinirea acestei vârste, erau repartizaţi la unităţi.

De la 1 octombrie 1928, în baza Decretului nr. 2.066, *Institutul maritim* s-a unit cu *Şcolile de mecanici şi electricieni* rezultând *Şcoala de specialităţi ale marinei*, având ca scop pregătirea de maiştri militari de specialitate.

În cadrul *Şcolilor de specialităţi ale marinei* funcţionau *Şcoala copiilor de marină, Şcoala elementară, Şcoala de brevetaţi* şi *Şcoala submaiştrilor.*

Durata de şcolarizare era de 5 ani din care 2 ani *Şcoala copiilor de marină,* un an *Şcoala elementară,* un an *Şcoala de brevetaţi* şi un an *Şcoala de submaiştri,* aceasta din urmă fiind treapta superioară, definitorie în cadrul *Şcolii de specialităţi a marinei.*

În anul 1938, potrivit ordinului Ministerului Apărării Naţionale nr. 1 812, *Şcoala de specialităţi a marinei* a luat denumirea de *Şcoala de submaiştri.*

După al Doilea Război Mondial şi instaurarea regimului comunist, când unele instituţii de învăţământ au fost desfiinţate sau reorganizate, a luat fiinţă, în anul 1950, la Galaţi, *Şcoala medie militară de marină,* misiunea acesteia fiind de a pregăti elevii în vârstă de 14-17 ani care, după finalizarea cursurilor, urmau să fie admişi în *Şcoala militară de ofiţeri de marină.* Ulterior s-a luat hotărârea ca, după ce se completau locurile pentru nevoile marinei, o parte dintre absolvenţi să fie trimişi şi la alte şcoli militare (transmisiuni, radiolocaţie, artilerie A.A. etc.).

Durata de şcolarizare a fost organizată astfel: elevii admişi între anii 1950-1952 frecventau cursurile claselor a VIII-a, a IX-a, a X-a şi a XI-a. Din anul şcolar 1952-1953 până în anul 1957 (anul desfiinţări şcolii), cursurile aveau o durată de trei ani (a VIII-a, a IX-a, a X-a), după care s-a revenit la sistemul celor 4 clase menţionate anterior. Aceste schimbări s-au datorat structurii învăţământului mediu conform dispoziţiunilor Ministerului Învăţământului Public.

Începând cu 1 ianuarie 1957, *Şcoala medie militară de marină* s-a transformat în *Liceul militar de marină,* iar la 1 ianuarie 1958 s-a transformat în Liceul Militar „Mihai Viteazul", acesta fiind desfiinţat la 8 iulie 1960. Elevii au fost transferaţi la *Liceul Militar „Ştefan cel Mare" din Câmpulung Moldovenesc* (cei mai valoroşi din cei 450) şi la licee civile. În decurs de un deceniu, pe băncile liceului s-au format peste 1000 de absolvenţi.

Scanned with OKEN Scanner

După o întrerupere de 13 ani, în luna septembrie 1973, în baza Decretului Consiliului de Stat nr. 502, a luat ființă în garnizoana Constanța *Liceul Militar de Marină „Alexandru Ioan Cuza"*.

Misiunea de bază a liceului era de a pregăti candidații necesari pentru admiterea în *Institutul de Marină „Mircea cel Bătrân"*, unde se formau viitoarele cadre pentru marina militară și civilă. Cei care nu erau admiși în această instituție urmau să lucreze în marina civilă ca muncitori cu înaltă calificare timp de cel puțin 9 ani, după îndeplinirea serviciului militar obligatoriu.

Liceul a avut inițial o durată de 5 ani, iar începând cu anul școlar 1977-1978, durata acestuia s-a redus la 4 ani ca în toate liceele industriale din țară

La data de 01.09.1998, *Liceul Militar de Marină „Alexandru Ioan Cuza"* a fost desființat în baza Ordinului ministrului apărării naționale nr. M. 19 din 16.09.1998.

În actualul context național (demografic, educațional) și militar (situația militară din zona Mării Negre, necesitatea unor cadre militare bine pregătite și bine ancorate în mediul militar), Ministerul Apărării Naționale cu sprijinul Primăriei Municipiului Constanța și al Ministerului Educației Naționale a declanșat, în luna decembrie 2017, demersurile specifice de reînființare a *Colegiului Național Militar „Alexandru Ioan Cuza"* în garnizoana Constanța.

Prin reînființarea acestui colegiu național militar, se asigură o distribuție geografică echilibrată a unităților de învățământ liceal militar și o mărire a bazei de selecție a candidaților proveniți din această regiune pentru admiterea în instituțiile de învățământ superior și postliceal militar atât din Forțele Navale, cât și din celelalte categorii de forțe.

În realizarea acestui obiectiv major, Ministerul Apărării Naționale pornește de la premisa că investiția în educație reprezintă sursa principală a dezvoltării societății. Reînființarea *Colegiului Național Militar „Alexandru Ioan Cuza"* în garnizoana Constanța reface tradiția de peste o sută de ani a învățământului liceal militar care și-a dobândit un renume ce nu poate fi contestat prin formarea, de-a lungul timpului, a unei resurse umane cu un nivel de pregătire superioară și educație în spiritul patriotic și al dragostei față de cariera armelor, al ordinii și disciplinei, al valorilor spirituale și al tradițiilor naționale.

Scanned with OKEN Scanner

Editura Sigma vă recomandă lucrările:

- **Matematică**
  pentru admiterea în colegiile militare
- **Ghid pentru admitere în colegiile naționale militare**
- **Limba engleză – Pregătire pentru concursul de admitere în învățământul militar superior și postliceal**

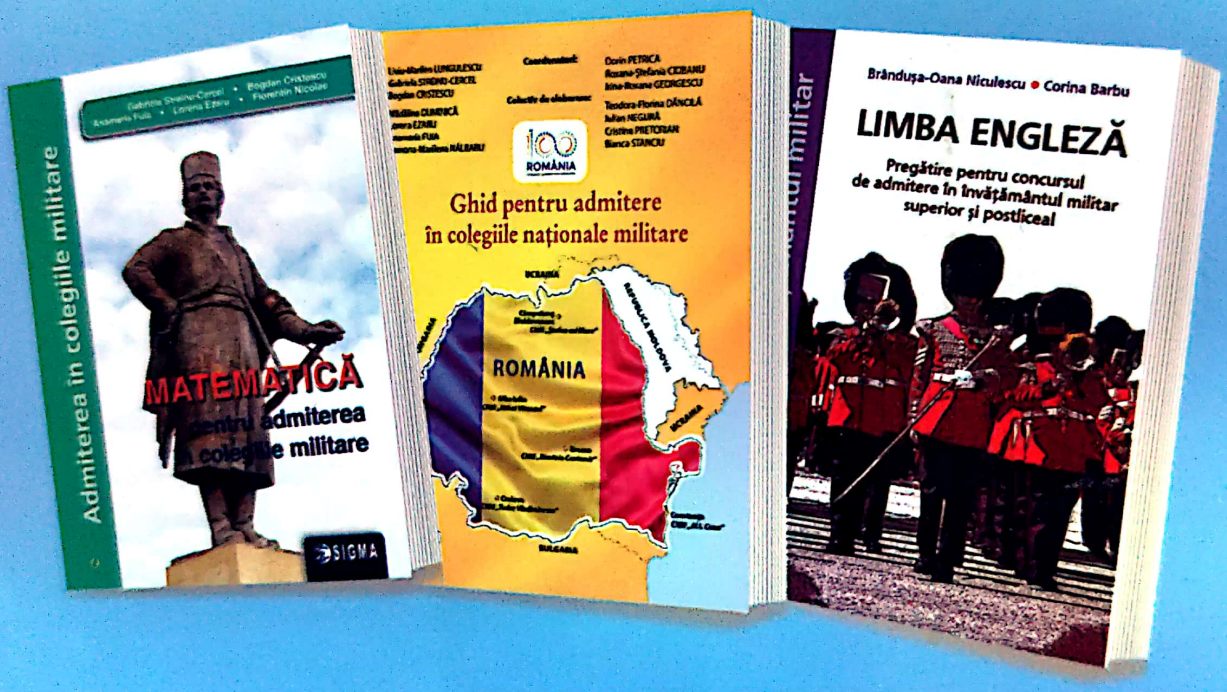

Îți mulțumim pentru alegerea acestor cărți!
Ele te ajută să investești eficient în pregătirea ta!

ISBN 978-606-727-419-6
9 786067 274196

Scanned with OKEN Scanner